

Les persones estrangeres en el mercat de treball de les Illes Balears. Any 2009

Versión en castellano a partir de la página 78

**Observatori del Treball
de les Illes Balears**

**Govern
de les Illes Balears**

Conselleria
de Turisme i Treball

Les persones estrangeres en el mercat de treball de les Illes Balears. Any 2009

OBSERVATORI DEL TREBALL DE LES ILLES BALEARS

Invertim en el seu futur

Cofinanciado por:

UNIÓN EUROPEA
FONDO SOCIAL EUROPEO

**Govern
de les Illes Balears**

Conselleria
de Turisme i Treball

Direcció: Llorenç Pou Garcias
Director General de Planificació Estratègica

Coordinació: Delia Riera Tur

Autors: Maria del Mar Ribas Mas, Catalina Martorell Company

Impressió: amadip.esment
Dipòsit legal: PM-1192-2010
ISBN: 978-84-693-2642-8

Si voleu més informació i/o subscriure-us als informes de l'Observatori del Treball de les Illes Balears podeu adreçar-vos a otib@dgplaes.caib.es o bé:

Direcció General de Planificació Estratègica

Conselleria de Treball i Formació

Plaça de Son Castelló, 1

Polígon de Son Castelló. 07009 Palma

Tel.: 971 17 63 00

www.caib.es

<http://treballiformacio.caib.es>

Aquesta publicació ha estat cofinançada per la Unió Europea, Fons Social Europeu i, i impresa en paper ecològic.

Es permet reproduir totalment o parcialment la informació que conté aquest informe, sempre que se n'esmenti la font i l'autoria.

ÍNDEX

PRESENTACIÓ	9
RESUM EXECUTIU DE LES PERSONES ESTRANGERES EN EL MERCAT DE TREBALL DE LES ILLES BALEARS	11
QUADRES I GRÀFICS.....	23
QUADRES	
Quadre 1. Distribució percentual de la població segons la nacionalitat a les Illes Balears i a Espanya (1.1.2001 i 1.1.2010).....	23
Quadre 2. Evolució de la població segons la nacionalitat a les Illes Balears (1.1.2006 a 1.1.2010).....	23
Quadre 3. Població estrangera per comunitats autònomes, segons l'avanç del padró en data 1 de gener de 2010	24
Quadre 4. Evolució de la població per nacionalitat a Mallorca (2005-2008)	24
Quadre 5. Evolució de la població per nacionalitat a Menorca (2005-2008)	24
Quadre 6. Evolució de la població per nacionalitat a Eivissa (2005-2008)	25
Quadre 7. Evolució de la població per nacionalitat a Formentera (2005-2008)	25
Quadre 8. Municipis amb major percentatge de població estrangera sobre el total dels seus residents (1.1.2009)	25
Quadre 9. Rànquing de les nacionalitats estrangeres amb un nombre més elevat de residents per illa (1 de gener de 2009) i per Balears (1 de gener de 2010)	26
Quadre 10. Distribució de la població resident a les Illes Balears per grans grups de nacionalitats (2000-2009)	27
Quadre 11. Nombre del total d'usuaris i dels usuaris immigrants dels serveis socials comunitaris bàsics per illes (2007-2009)	27
Quadre 12. Evolució de la població activa per grans grups de nacionalitats a les Illes Balears (2005-2009)	29
Quadre 13. Evolució de la població activa per grans grups de nacionalitats a Espanya (2005-2009)	29
Quadre 14. Evolució de la població inactiva per grans grups de nacionalitats a les Illes Balears (2005-2009)	29
Quadre 15. Població activa per grans grups de nacionalitats, sexe i edat a les Illes Balears. (2005-2009)	30
Quadre 16. Evolució de la taxa d'activitat per grans grups de nacionalitats i comunitats autònomes (2005-2009)	31

Quadre 17. Total treballadors i estrangers d'alta a la Seguretat Social per comunitat autònoma (mitjana 2009)	33
Quadre 18. Evolució dels treballadors estrangers d'alta en la Seguretat Social per comunitats autònomes (2005-2009)	34
Quadre 19. Evolució dels treballadors d'alta en la Seguretat Social per grans grups de nacionalitats a Balears (2009)	35
Quadre 20. Evolució dels treballadors d'alta en la Seguretat Social per grans grups de nacionalitats a Espanya (2009)	35
Quadre 21. Evolució de la població d'alta en la Seguretat Social per nacionalitat, a les Illes Balears (2005-2009)	36
Quadre 22. Evolució dels treballadors d'alta en la Seguretat Social per grans grups de nacionalitats i règim de cotització	37
Quadre 23. Treballadors d'alta en la Seguretat Social per grans grups de nacionalitats i règim de cotització (mitjana 2009)	38
Quadre 24. Evolució dels treballadors d'alta en la Seguretat Social per grans grups de nacionalitats i sexe (2005-2009)	38
Quadre 25. Treballadors estrangers i nacionals d'alta en el règim general de la Seguretat Social per sector d'activitat a les Illes Balears (mitjana 2009)	39
Quadre 26. Treballadors estrangers de la UE-27 d'alta en el règim general i autònom de la Seguretat Social per activitat econòmica a les Illes Balears (1r trimestre 2010-1r trimestre 2009)	40
Quadre 27. Treballadors estrangers de fora de la UE-27 d'alta en el règim general i autònom de la Seguretat Social per activitat econòmica a les Illes Balears (1r trimestre 2010-1r trimestre 2009)	41
Quadre 28. Contractes registrats a les Illes Balears per grans grups de nacionalitats, tipus de contracte i duració (2005-2009)	42
Quadre 29. Contractes registrats a les Illes Balears per illa i grans grups de nacionalitats (2005-2009) ..	43
Quadre 30. Contractes registrats a les Illes Balears per sector econòmic i grans grups de nacionalitats (2005-2009)	44
Quadre 31. Índex de rotació a les Illes Balears per sexe i grans grups de nacionalitats (2005-2009)	45
Quadre 32. Contractes registrats a les Illes Balears per nivell d'estudis i grans grups de nacionalitats (2005-2009)	46
Quadre 33. Contractes registrats a les Illes Balears per sexe i grans grups de nacionalitats (2005-2009).	46
Quadre 34. Vint-i-cinc ocupacions amb més contractació a les Illes Balears entre nacionals (2009)	47

Quadre 35. Vint-i-cinc ocupacions amb més contractació a les Illes Balears entre estrangers UE (2009) ..	48
Quadre 36. Vint-i-cinc ocupacions amb més contractació a les Illes Balears entre estrangers no UE (2009)	49
Quadre 37. Taxa d'ocupació per grans grups de nacionalitats i per sexe (2005-2009)	50
Quadre 38. Evolució de la taxa d'ocupació per grans grups de nacionalitats i comunitats autònomes (2005-2009)	51
Quadre 39. Evolució dels demandats d'ocupació per grans grups de nacionalitats (2005-2009)	53
Quadre 40. Comparació de les dades d'atur segons l'EPA i el SOIB (2005-2009)	54
Quadre 41. Evolució de la població aturada registrada per nacionalitat i illes (2005-2009)	55
Quadre 42. Evolució de les persones en situació d'atur per sexe i nacionalitat a les Illes Balears (2005-2009)	56
Quadre 43. Atur registrat a les Illes Balears segons edat i grans grups de nacionalitats (2005-2009) ..	57
Quadre 44. Evolució de l'atur registrat per sector econòmic i gran grup de nacionalitats (2005-2009) ..	58
Quadre 45. Aturats de les 15 nacionalitats amb major nombre de residents a les Illes Balears per sexe i sector econòmic (2009)	59
Quadre 46. Nombre d'aturats de les 15 nacionalitats amb major nombre de residents a les Illes Balears (2005-2009)	60
Quadre 47. Vint-i-cinc activitats econòmiques amb més atur registrat per als espanyols, 2009	61
Quadre 48. Vint-i-cinc activitats econòmiques amb més atur registrat per als estrangers comunitaris, 2009	62
Quadre 49. Vint-i-cinc activitats econòmiques amb més atur registrat per als estrangers no UE, 2009 ..	63
Quadre 50. Atur registrat a les Illes Balears per nivell d'estudis i grans grups de nacionalitats (2005-2009)	64
Quadre 51. Atur registrat a les Illes Balears per ocupació i grans grups de nacionalitats (2005-2009) ..	65
Quadre 52. Vint-i-cinc ocupacions amb més atur registrat per als espanyols, 2009	66
Quadre 53. Vint-i-cinc ocupacions amb més atur registrat per als estrangers comunitaris, 2009 ...	67
Quadre 54. Vint-i-cinc ocupacions amb més atur registrat per als estrangers no UE, 2009	68
Quadre 55. Atur registrat a les Illes Balears segons durada de la demanda i grans grups de nacionalitats (2005-2009)	69
Quadre 56. Evolució de les persones en situació d'atur de llarga durada per nacionalitat a Balears (2005-2009)	69

Quadre 57.	Evolució de les persones en situació d'atur per grau d'ocupabilitat i grans grups de nacionalitats (2007-2009)	70
Quadre 58.	Matriu de transicions entre activitats econòmiques dels aturats nacionals amb contracte (2009)	71
Quadre 59.	Matriu de transicions entre activitats econòmiques dels aturats estrangers de la UE-27 amb contracte (2009)	71
Quadre 60.	Matriu de transicions entre activitats econòmiques dels aturats estrangers fora de la UE-27 amb contracte (2009)	72
Quadre 61.	Evolució de la taxa d'atur per grans grups de nacionalitats i comunitats autònomes (2005-2009)	73
Quadre 62.	Accidents de treball amb baixa a les Illes Balears per grans grups de nacionalitats (2005-2009)	75
Quadre 63.	Accidents de treball amb baixa a les Illes Balears per illes i grans grups de nacionalitats (2005-2009)	75
Quadre 64.	Accidents de treball amb baixa a les Illes Balears per grans grups de nacionalitats i grau (2005-2008)	76
Quadre 65.	Accidents de treball amb baixa a les Illes Balears per grans grups de nacionalitats i sector econòmic (2005-2008)	76

GRÀFICS

Gràfic 1.	Evolució de la variació absoluta interanual de la població estrangera i del pes de la població estrangera sobre el total de la població a les Illes Balears (2000-2009)	23
Gràfic 2.	Percentatge de població estrangera sobre el total de població, per comunitats autònomes (1 de gener de 2010)	23
Gràfic 3.	Evolució de la població estrangera segons el padró municipal i segons el Registre Central d'Estrangers (2000-2009)	24
Gràfic 4.	Pes de la població estrangera per illes (2000 i 2008)	25
Gràfic 5.	Variació (%) interanual de població estrangera de les nacionalitats estrangeres amb un nombre més elevat de residents (1 de gener de 2010)	26
Gràfic 6.	Distribució de la població activa per grans grup de nacionalitat a les Balears (2009) ..	29
Gràfic 7.	Distribució de la població activa per grans grup de nacionalitat a Espanya (2009)	29
Gràfic 8.	Evolució del pes de la població activa estrangera sobre el total de població activa (2005-2009)	29

Gràfic 9.	Evolució de la població estrangera activa i població estrangera de 16 anys i més (2005-2009)	30
Gràfic 10.	Evolució de la població activa i inactiva estrangera (2005-2009)	30
Gràfic 11.	Percentatge de treballadors estrangers d'alta en la Seguretat Social sobre el total d'afiliats per comunitats autònomes (2009)	33
Gràfic 12.	Variació (%) interanual dels treballadors estrangers d'alta en la Seguretat Social per comunitats autònomes (2009-2008)	34
Gràfic 13.	Variació (%) interanual dels treballadors d'alta en la Seguretat Social per grans grups de nacionalitat a Balears (2009)	35
Gràfic 14.	Variació (%) interanual dels treballadors d'alta en la Seguretat Social per grans grups de nacionalitat a Espanya (2009)	35
Gràfic 15.	Aportació a l'ocupació dels afiliats espanyols i estrangers (mitjanes 2006-2009)	35
Gràfic 16.	Variació interanual relativa dels treballadors d'alta a la Seguretat Social per nacionalitat (2008-2009)	36
Gràfic 17.	Distribució per tipus de règim dels treballadors nacionals d'alta en la Seguretat Social (2009)	37
Gràfic 18.	Distribució per tipus de règim dels treballadors UE-27 d'alta en la Seguretat Social (2009)	37
Gràfic 19.	Distribució per tipus de règim dels treballadors No UE d'alta en la Seguretat Social (2009)	37
Gràfic 20.	Distribució dels afiliats al règim general estrangers per sector d'activitat (2009)	39
Gràfic 21.	Distribució dels afiliats al règim general nacionals per sector d'activitat (2009)	39
Gràfic 22.	Variació interanual de la contractació registrada per grans grups de nacionalitats (2006-2009)	42
Gràfic 23.	Distribució de la contractació registrada per grans grups de nacionalitats i sectors d'activitat (2008)	44
Gràfic 24.	Distribució de la contractació registrada per grans grups de nacionalitats i sectors d'activitat (2009)	44
Gràfic 25.	Variació interanual de la contractació registrada entre els homes per grans grups de nacionalitats (2006-2009)	46
Gràfic 26.	Variació interanual de la contractació registrada entre les dones per grans grups de nacionalitats (2006-2009)	46
Gràfic 27.	Evolució taxa d'ocupació estrangers UE a les Illes Balears i a l'Estat (2005-2009)	50
Gràfic 28.	Evolució taxa d'ocupació estrangers No UE a les Illes Balears i a l'Estat (2005-2009)	50

Gràfic 29.	Percentatge de població estrangera sobre el total de població en atur per comunitats autònomes (2009)	53
Gràfic 30.	Variació interanual de l'atur dels nacionals registrat al SOIB i segons l'EPA a les Illes Balears (2006-2009)	54
Gràfic 31.	Variació interanual de l'atur dels estrangers registrat al SOIB i segons l'EPA a les Illes Balears (2006-2009)	54
Gràfic 32.	Percentatge de població estrangera desocupada sobre el total de població en atur, per illes (2009)	55
Gràfic 33.	Atur registrat a les Illes Balears entre els homes per edat i grans grups de nacionalitats (2009)	56
Gràfic 34.	Atur registrat a les Illes Balears entre les dones per edat i grans grups de nacionalitats (2009)	56
Gràfic 35.	Població en atur a les Illes Balears segons el sector econòmic i els grans grups de nacionalitats (2009)	58
Gràfic 36.	Distribució dels homes aturats de les 15 nacionalitats amb més residents a les Illes per sector econòmic (2009)	59
Gràfic 37.	Distribució de les dones aturades de les 15 nacionalitats amb més residents a les Illes per sector econòmic (2009)	59
Gràfic 38.	Percentatge de persones en atur amb un grau d'ocupabilitat baix o molt baix per grans grups de nacionalitats (2007-2009)	70

PRESENTACIÓ

Després d'un període de gran creixement de l'ocupació, la recessió econòmica està afectant les condicions del mercat de treball a la majoria dels països de la OCDE. La contribució dels treballadors immigrants en el creixement d'ocupació ha estat significatiu i supera amb escreix la seva participació inicial en el total de l'ocupació. La recent recessió econòmica ha suposat un fre a les tendències del creixement de l'ocupació i les condicions laborals s'han anat deteriorant ràpidament a la majoria dels països de la OCDE. Espanya no és una excepció, i la recessió econòmica ha suposat la destrucció de llocs de feina i un increment de les xifres d'atur, que les persones estrangeres han patit més durament. El fet d'estar concentrats en activitats més sensibles als cicles econòmics fa també que les condicions laborals dels treballadors estrangers s'hagin vist més agreujades.

Les Illes Balears es caracteritzen per ser la comunitat autònoma amb el major pes de població estrangera activa sobre el total de població activa, amb un 25,8%. El 2009 ha estat un any extraordinàriament difícil en termes de mercat laboral, i com s'explica en el present informe, els treballadors estrangers i les seves famílies han patit més durament els efectes de la crisi, sobretot en termes d'atur.

El col·lectiu de persones estrangeres ja arrossegava problemes d'ocupació abans de la crisi, així com una fort grau de segregació, tant vertical com horitzontal. En conseqüència, cal fer també una aproximació estructural a l'hora d'analitzar la seva situació dins el mercat de treball.

La superació dels dèficits formatius són un dels principals reptes per poder possibilitar una major cohesió social i una major competitivitat de la nostra economia. La mobilitat intersectorial i la recol·locació de les persones aturades sovint no és una tasca fàcil, sobretot quan no s'acompanya amb formació i habilitats d'adaptació i aprenentatge. És per això que un dels reptes de les institucions públiques és donar eines i formació a aquestes persones per poder afrontar les noves necessitats del mercat.

En aquest context, des de la Conselleria de Turisme i Treball i amb l'estratègia marcada en el Pla d'Ocupació de les Illes Balears (POIB), que té continuïtat fins al 2011, seguirà treballant per avançar en el procés de recuperació econòmica perquè puguem sortir de la crisi reforçats en l'àmbit econòmic i productiu, però també en termes de cohesió social.

Sr. Llorenç Pou Garcias
Director general de Planificació Estratègica

Hble. Sra. Joana M. Barceló Martí
Consellera de Turisme i Treball

RESUM EXECUTIU

CONTEXT DEMOGRÀFIC I SOCIAL DELS ESTRANGERS RESIDENTS

Segons les dades de l'*Avanç del padró*, l'1 de gener de 2010 les Illes Balears tenien 1.105.184 habitants, 241.704 dels quals eren de nacionalitat estrangera. Alemanya, Marroc, Regne Unit, Itàlia i Equador són, per aquest ordre, les nacionalitats que més persones estrangeres aporten; juntes comporten el 46,8% del total de població estrangera resident a l'arxipèlag. Les Illes Balears, amb un 21,9% de població estrangera sobre el total de població, és la comunitat autònoma de l'Estat amb la major proporció de població estrangera, molt per sobre del pes en el conjunt de l'Estat (12,2%).

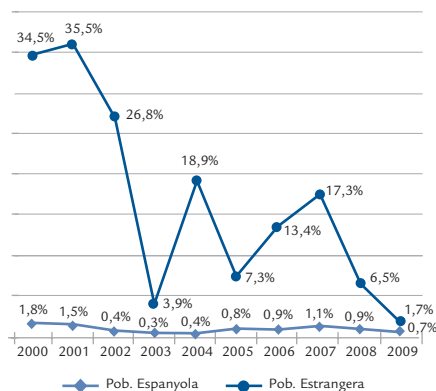
Aquest alt pes de població estrangera s'explica per la seva continuada entrada, que de 2000 a 2008 presenta una mitjana anual de creixement del 27,8% davant el 0,8% en el cas dels nacionals.

Malgrat tot, les dades del darrer padró mostren un punt d'inflexió en aquest període de fort creixement demogràfic. Així, mentre que la població estrangera comunitària augmenta en 4.609 persones respecte a 2008, els residents extracomunitaris presenten un descens de 467 persones. S'ha de tenir en compte que el padró aplica el procediment de caducitat de les inscripcions padronals dels estrangers no comunitaris sense autorització de residència permanent que no siguin renovades cada dos anys¹. Les nacionalitats que perden població empadronada respecte al darrer padró són majoritàriament països d'Amèrica del Sud: Argentina, Bolívia, Uruguai, Brasil i Equador, per aquest ordre.

De fet, els estrangers amb permisos de residència en vigor² durant 2009 s'han incrementat respecte a 2008 en un 6,7%, si bé és un creixement notablement inferior al d'anys anteriors. Concretament l'any 2009 hi havia 202.365 persones estrangeres amb certificat de registre o targeta de residència en vigor a les Balears, 12.658 més que en 2008. Aquesta xifra de persones amb targetes de residència es troba sensiblement per sota del total d'estrangers empadronats i permet fer una aproximació a la xifra de persones que resideixen a les Illes de manera irregular.

L'any 2009 presenta un punt d'inflexió en el creixement continuat i sostingut de la població estrangera a les Illes Balears

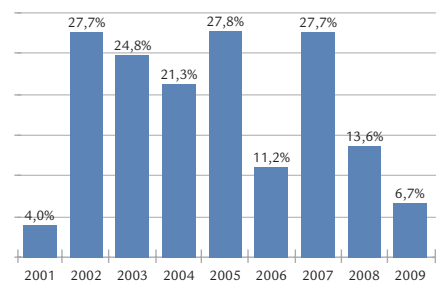
Variació interanual (%) de la població nacional i estrangera a les Balears (2001-2009)

Font: OTIB a partir de dades del Padró (INE)

En 2009 es produeix un menor augment en el nombre de persones amb permisos de residència en vigor

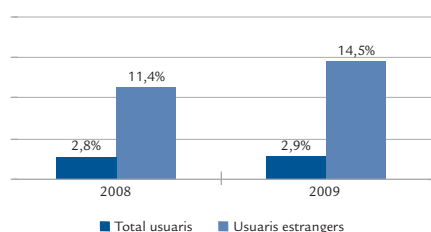
Variació interanual (%) de les persones amb certificat de registre o targeta de residència en vigor a les Balears (2000-2009)

Font: OTIB a partir de dades del MTIN

En l'actual context de crisi econòmica el col·lectiu de persones estrangeres més castigat en termes d'atur esdevé un col·lectiu altament vulnerable i exposat al risc d'exclusió social

Variació interanual (%) del total d'usuaris i dels usuaris immigrants dels serveis socials comunitaris bàsics de les Illes Balears (2008-2009)

Font: OTIB a partir de dades del Pla de prestacions bàsiques. Ministeri de Sanitat i Política Social.

544 persones estrangeres s'han acollit al programa de retorn voluntari durant 2009

Retorn de persones en atur amb abonament anticipat de la prestació, Illes Balears (2008-2009)

	2008	2009
Argentina	4	72
Brasil	2	13
Xile		57
Colòmbia	3	116
Rep. Dominicana		4
Equador	13	185
Estats Units		1
Paraguai		10
Perú	3	40
Ucraïna	1	6
Uruguai	3	39
Veneçuela		1
TOTAL	29	544

Font: OTIB a partir de dades del SOIB

En l'actual context de forta crisi econòmica, els col·lectius més vulnerables han sofert amb major duresa els efectes i les persones estrangeres, sobretot els extracomunitaris, han patit més la recessió en termes d'atur. La concentració laboral en sectors d'activitat sensibles al cicle econòmic (singularment la construcció), i la manca de xarxes socials on cercar suport, pot deixar el col·lectiu estranger més exposat al risc d'exclusió social. D'aquesta manera, es constata que les demandes en els serveis socials de la població estrangera s'han incrementat de manera notable a Balears. En el període 2006-09 el pes dels usuaris estrangers dels serveis socials comunitaris bàsics ha passat del 34% al 48,5%. També, entre els usuaris de la renda mínima d'inserció, la proporció d'estrangers ha passat del 53% en 2007 a assolir el 62% en 2009³.

D'altra banda, mentre que el nombre d'estrangers que es va acollir al Programa de retorn voluntari⁴ aprovat pel Govern espanyol en 2008 va ser molt reduït (29 persones a les Balears), les dades de 2009 eleva el nombre de persones a 544. Més del 55% d'aquestes persones són de nacionalitat equatoriana o colombiana.

Un altre element característic de les èpoques de crisi és la *culpabilització de l'altre* i l'augment dels estereotips xenòfobs. El número 116 dels *Quaderns Gadeso* analitza el posicionament dels ciutadans de les Balears envers els immigrants i conclou que la percepció és que aquests fan baixar els salaris dels autòctons i l'atur puja degut a l'arribada de persones immigrades.

Segons informes d'experts sembla que, mentre que els efectes de la crisi segueixin tant evidents, els fluxos migratoris es reduiran i fins i tot podrien arribar a desaparèixer per complet fins a l'any 2014.

No obstant això, són diversos els estudis que confirmen que els efectes beneficiaris del boom demogràfic generat per la immigració no són flor d'un dia, sinó que es faran notar durant dècades. Tot i que l'atur s'ha incrementat noblement entre la població estrangera, els experts consideren que l'aportació dels estrangers a les arques públiques ofereix un balanç net positiu. A més, el dèficit demogràfic, la inviabilitat de les pensions i la manca de professionals tècnics sembla que situaran Espanya davant la necessitat de demanar més població estrangera.

PARTICIPACIÓ EN EL MERCAT DE TREBALL

Ja s'ha vist com la recessió econòmica ha frenat l'arribada de població estrangera. I com afecta la seva participació en el mercat de treball.

Activitat

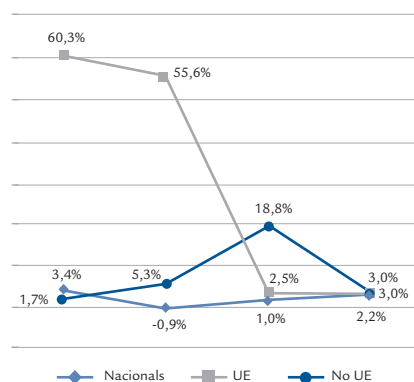
La població activa continua augmentant a bon ritme a les Balears (+2,9%), a diferència de la del conjunt de l'Estat (+0,8%) tot i que l'activitat econòmica presenta resultats negatius. La diferència respecte a aquests darrers anys és que la població activa nacional (+3%) augmenta més que l'estrangera (+2,8%). A diferència de 2008, quan gairebé el 73% de l'augment de població activa es devia a l'augment de població estrangera, en 2009 aquest percentatge s'ha reduït al 25%. És a dir, l'efecte de la recessió econòmica també es deixa veure en l'alentiment del ritme de creixement de la població activa, sobretot de nacionalitat estrangera.

Per sexe, són sobretot les dones de nacionalitat espanyola les que experimenten el major augment d'actius, un 5,7%, molt superior al dels homes, tant nacionals (1%), com estrangers (2,8%), com també de les dones estrangeres (2,8%).

D'altra banda, la taxa d'activitat dels extracomunitaris (80,6%) és molt més elevada que la dels altres dos col·lectius (nacionals i comunitaris), però registra un notable descens respecte a 2008 (-3,3 punts).

A diferència del període 2005-2008, durant 2009 s'ha incrementat més la població activa nacional que l'estrangera, sobretot del col·lectiu femení

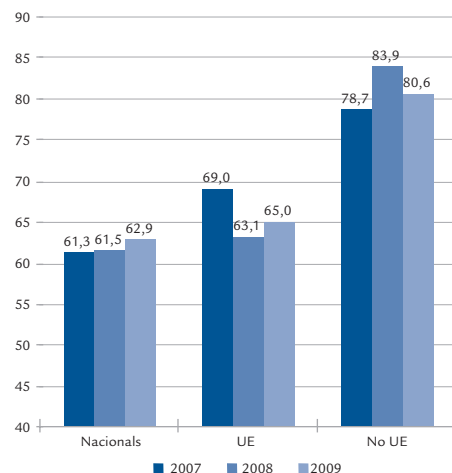
Variació interanual (%) de la població activa per grans grups de nacionalitats a les Illes Balears (2006-2009)

Font: OTIB a partir de dades de l'INE-EPA

Els extracomunitaris continuen presentant una taxa d'activitat molt superior a la dels comunitaris i nacionals, tot i que s'ha reduït respecte a 2008

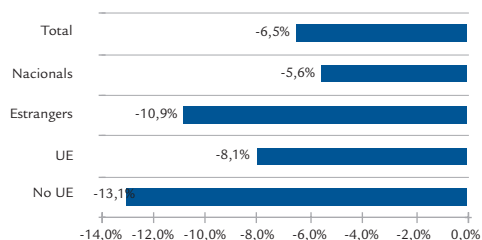
Evolució de la taxa d'activitat per grans grups de nacionalitats a les Illes Balears (2007-2009)

Font: OTIB a partir de dades de l'INE-EPA

El descens en el nombre de treballadors d'alta a la seguretat social ha estat més accentuat, en termes relatius, entre els treballadors estrangers

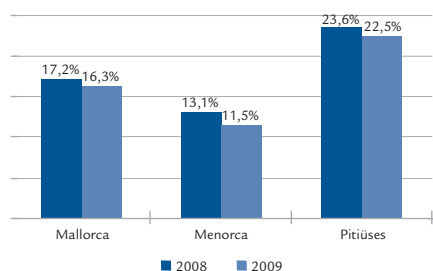
Variació interanual (%) dels treballadors d'alta en la seguretat social per grans grups de nacionalitats a les Illes Balears (2008-2009)

Font: OTIB a partir de dades de TGSS

Totes les illes presenten un descens en nombre de treballadors estrangers respecte a 2008

Pes dels afiliats estrangers sobre el total d'afiliats a la seguretat social per illes (2008-2009)

Font: OTIB a partir de dades de TGSS

Ocupació

Pel que fa a l'ocupació, el transcurs de 2009 s'ha marcat per una continuació de la situació iniciada en 2008, amb taxes de decreixement interanual al voltant del 7% en els registres de la Seguretat Social. Ara bé, a diferència de 2008, quan el descens de l'afiliació es va concentrar entre els de nacionalitat espanyola, l'any 2009 el descens en el nombre de treballadors d'alta en la Seguretat Social ha estat generalitzat i en aquest cas han estat els estrangers els que se n'han emportat la pitjor part: no comunitaris (-13,1%), comunitaris (-8,1%), mentre que els de nacionalitat espanyola presenten un descens més suau (-5,6%). D'aquesta manera, per primera vegada després de molts anys d'increment, el pes dels afiliats estrangers sobre el total de treballadors d'alta ha baixat a les Balears, així com al conjunt de l'Estat. Tanmateix, les Illes Balears són la comunitat autònoma amb el percentatge més elevat de població estrangera sobre el total de població ocupada (17,6%).

Per illes, les Pitiüses són les que aglutinen un major nombre de treballadors estrangers sobre el total de treballadors d'alta en la Seguretat Social, un 22,5% en 2009. Li segueix Mallorca (16,3%) i en darrer lloc se situa Menorca (11,5%). Totes les illes han registrat un descens de treballadors estrangers respecte de 2008.

La taxa d'ocupació a les Balears ha passat del 59,6% en 2007, al 58,2% en 2008 i al 53,8% en 2009. El col·lectiu més afectat pel descens de la taxa d'ocupació ha estat, novament, el dels estrangers no comunitaris, la taxa d'ocupació dels quals ha baixat en 16,4 punts, i ha passat en un any del 70,7% al 54,5%.

D'altra banda, la nova contractació registrada durant l'any 2009 ha experimentat un notable descens respecte de 2008 (-19,5%), més accentuat entre els estrangers extracomunitaris (-27,1%), que entre els nacionals (-18,3%) i els estrangers de la UE-27 (-12%). De totes formes, més del 30% de la nova contractació registrada es troba entre els treballadors estrangers.

Els assalariats estrangers es concentren en les activitats de la construcció (19% davant el 9,6% en el cas dels nacionals) i l'hoteleria (32,7% versus 15,4% pels nacionals). L'alentiment econòmic no ha afectat de la mateixa manera en els diferents sectors econòmics. El fet que la construcció hagi patit més durament els efectes de la crisi econòmica explica el major descens dels extracomunitaris en termes d'ocupació.

De fet, el 82,5% del descens de l'afiliació entre els extracomunitaris entre el primer trimestre de 2010 respecte al de 2009 s'explica pel descens en la construcció. Així les nacionalitats que més afiliats han perdut són Equador, Marroc i Colòmbia, els quals, junts, representen gairebé el 50% dels descens de l'afiliació estrangera i el 72% entre els extracomunitaris.

Pel mateix motiu, els homes han patit també el major descens en termes d'afiliació. Malgrat tot, a diferència de 2008, durant 2009 també es detecta un descens de les dones ocupades, tant nacionals com estrangeres, que, per la seva concentració en activitats de serveis, més resguardades de la crisi, ha permès que, en conjunt, presentin descensos menys acusats.

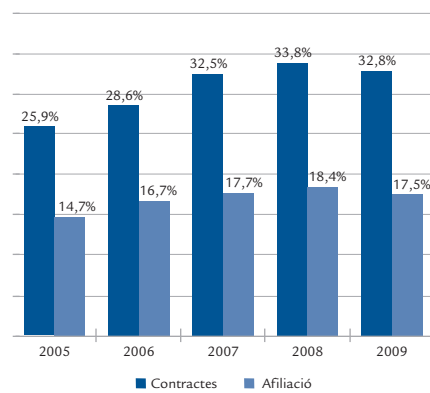
Per règims, s'observa un descens de l'afiliació respecte de 2008, sobretot en el règim general i en el d'autònoms, mentre que els règims especials presenten un increment, més accentuat en el cas dels estrangers no comunitaris: els treballadors del règim especial agrari s'incrementen en un 16,4%; els del règim del mar, en un 6,6%, i els de la llar, en un 1,9%.

De la mateixa manera la contractació de paletes i peons de la construcció entre els estrangers no comunitaris ha patit un descens de més del 40% respecte de 2008. Altres ocupacions com peons agrícoles, peons d'obres públiques i manteniment o auxiliars d'infermeria mostren una evolució positiva. Aquest transvasament cap a altres ocupacions o als règims especials respon a la necessitat d'ocupar-se en sectors diferents a la construcció, tot i que, com es veu, en ocupacions de baixa qualificació, per la qual cosa continua aquesta marcada segregació vertical en el cas dels extracomunitaris. Entre els estrangers comunitaris, que com s'ha dit, són els qui menys han patit el descens de la contractació, s'observa un repunt en les ocupacions d'animadors comunitaris, hostesses de terra, telefonistes i auxiliars administratius sense tasques d'atenció al públic.

Un 22% de la nova contractació entre els estrangers no comunitaris es correspon a persones que, o bé no tenen estudis, o solament han assolit estudis d'educació primària. Aquest percentatge, comparat amb els estrangers de la UE-27 i els espanyols, és més elevat. Així doncs, sembla que bona part de la immigració laboral de les Balears presenta un perfil formatiu més aviat baix.

Després d'anys de creixement, en 2009 baixa el pes dels estrangers ocupats sobre el total de població ocupada, com també el pes de la contractació

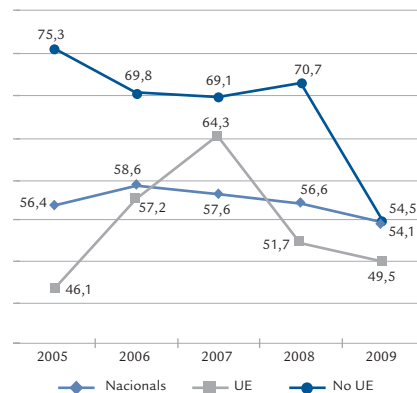
Percentatge de la contractació de treballadors estrangers sobre el total de contractes i percentatge dels treballadors estrangers afiliats a la Seguretat Social a les Illes Balears (2005-2009)

Font: OTIB a partir de dades de TGSS i SOIB

S'ha produït un descens en la taxa d'ocupació en totes les nacionalitats, però sobretot entre els estrangers no comunitaris

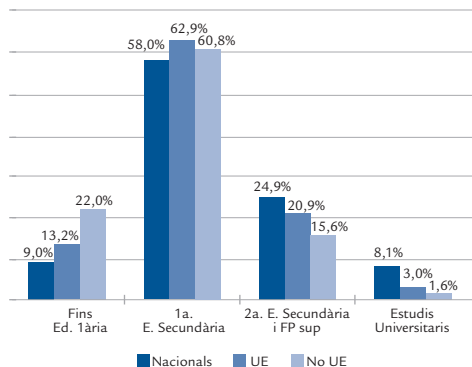
Evolució de la taxa d'ocupació per grans grups de nacionalitats a les Illes Balears (2005-2009)

Font: OTIB a partir de dades de l'INE-EPA.

El perfil dels estrangers, sobretot dels no comunitaris, es correspon amb un nivell d'estudis inferior als dels treballadors nacionals

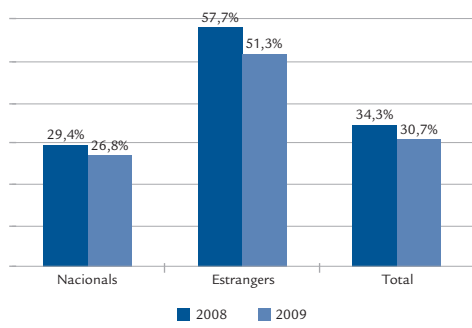
Percentatge de noves contractacions per nivell d'estudis i grans grups de nacionalitats a les Illes Balears (2009)

Font: OTIB a partir de dades del SOIB

Més de la meitat dels treballadors estrangers d'alta a la seguretat social té un contracte temporal

Percentatge d'afiliats amb contracte temporal entre els nacionals i els estrangers a les Illes Balears (2008-2009)

Font: OTIB a partir de dades de TGSS

En qualsevol cas, el mercat de treball es troba en una situació de segmentació, tant per la diferent distribució sectorial que es dona entre els col·lectius nacionals i els de dins i fora de la UE-27, com per la segmentació en llocs de feina de major o menor qualitat, que es corresponen a major nivell de qualificació, de responsabilitat i es tradueixen en majors salaris.

Condicions laborals

Més de la meitat dels treballadors d'alta en la Seguretat Social de nacionalitat estrangera a les Balears té un contracte temporal, davant el 27% en el cas dels nacionals. Malgrat tot, s'observa un descens del pes dels treballadors amb contracte temporal sobre el total d'ocupats.

En relació a aquesta major temporalitat, la rotació laboral també afecta de forma més accentuada els estrangers no comunitaris; mentre que els comunitaris presenten menor rotació que els treballadors de nacionalitat espanyola. Així, un 13,9% dels estrangers extracomunitaris varen registrar tres o més contractes durant 2009; en el cas dels treballadors nacionals aquest percentatge va ser del 12,7% i en el cas dels comunitaris, del 8,1%.

D'altra banda i seguint amb les condicions de treball, la xifra d'accidents laborals amb baixa a les Illes Balears durant l'any 2009 ha estat de 17.868, un 27,2% menys que l'any anterior. D'aquests accidents, 3.186 els han patit treballadors estrangers, la qual cosa representa un 17,8% del total. De fet, s'han reduït més els accidents entre els estrangers extracomunitaris (-42,4%) i els treballadors nacionals (-39,9%), que entre els estrangers procedents de la UE-27 (-31,5%). El fet que l'activitat en el sector de la construcció s'hagi reduït notablement pot explicar aquest major descens de la sinistralitat entre els estrangers extracomunitaris.

L'índex d'incidència⁵ també presenta un major descens entre el col·lectiu estranger i, si la diferència entre estrangers i nacionals era en 2008 de 20 punts, i eren els estrangers els que presentaven una major incidència, en 2009 aquesta diferència es redueix a 6 punts.

Per sectors d'activitat, els treballadors estrangers presenten una major incidència en la indústria, mentre que els nacionals ho fan en el sector de la construcció.

Pel que fa als salaris, les dades de la darrera enquesta anual d'estructura salarial⁶ publicada, corresponent a 2008, assenyalen que el salari brut anual dels treballadors estrangers era de 14.424 euros, salari un 32,5% inferior al dels treballadors nacionals. Aquestes diferències s'accentuen quan es desagreguen per sexe. Així, els homes nacionals guanyaven en 2008 un 36,6% més que els estrangers; mentre que en el cas de les dones la diferència fou menor, d'un 26,8%.

Gran part d'aquestes diferències de salaris són conseqüència de les característiques dels llocs de feina que ocupen els treballadors estrangers. Així, s'ha vist que en molts cassos els treballadors estrangers tenen menys antiguitat a la feina, els llocs que ocupen requereixen menor nivell de qualificació, la contractació temporal i la rotació són més intenses i és major la concentració en ocupacions o activitats amb una menor remuneració, com la construcció.

Atur

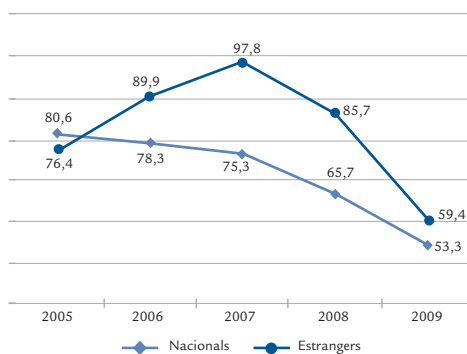
El pes dels estrangers en atur ha passat del 16,8 % al 27,3% entre els anys 2005 i 2009, i les Balears se situen, una vegada més, com la comunitat autònoma amb el percentatge més elevat d'estrangers sobre el total de persones en atur.

Per illes, les Pitiüses són les illes amb un major percentatge d'aturats estrangers sobre el total de persones en atur: Formentera (41,5%) i Eivissa (33,7%). Li segueixen Mallorca (26,4%) i Menorca (25,8%).

Respecte a 2008, l'atur s'ha incrementat més entre els estrangers que entre els nacionals, fet que es produeix des de 2005. A diferència de 2008, l'increment relatiu ha estat superior entre els comunitaris que no entre els no comunitaris, que ja en 2008 varen patir forts increments, a partir de la crisi iniciada en el sector de la construcció. El fet que l'atur hagi pujat també en el sector de serveis en 2009 pot explicar el major increment entre els estrangers comunitaris.

En 2009 s'ha donat un notable descens de la sinistralitat laboral, més accentuada en el cas dels treballadors estrangers

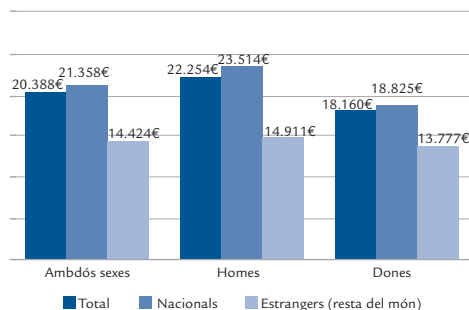
Evolució de l'índex d'incidència dels accidents laborals dels treballadors, nacionals i estrangers, a les Illes Balears (2005-2009)

Font: OTIB a partir de dades de la Conselleria de Treball i Formació i TGSS

Els treballadors estrangers reben, de mitjana, un salari un 38 % inferior als dels treballadors nacionals

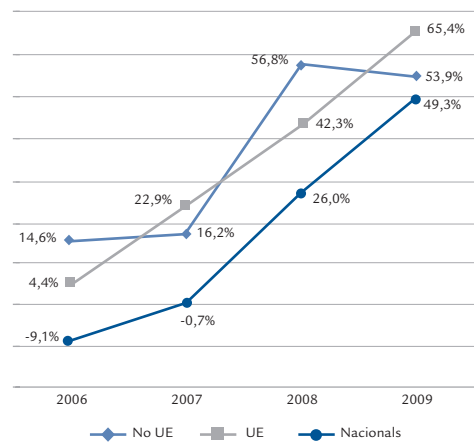
Salari mitjà anual en euros a les Illes Balears per sexe, nacionals i estrangers (2008)

Font: OTIB a partir de dades de l'enquesta anual d'estructura salarial (INE 2008)

En 2009, a diferència de 2008, es produeix un major increment relatiu de l'atur entre els estrangers comunitaris

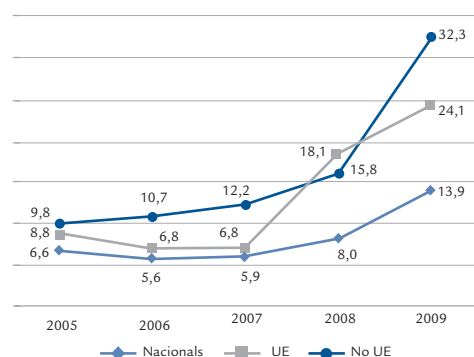
Variació relativa interanual de l'atur registrat per grans grups de nacionalitats (2006-2009)

Font: OTIB a partir de dades del SOIB

La taxa d'atur dels estrangers s'ha disparat i assolix valors per sobre del 30 % en el cas dels extracomunitaris

Evolució de la taxa d'atur per grans grups de nacionalitats a les Illes Balears (2005-2009)

Font: OTIB a partir de dades d'INE-EPA

Pel que fa a l'augment de l'atur durant 2009, els homes han augmentat a un ritme més accentuat que les dones i com ja passava en 2008 el perfil sociodemogràfic es correspon majoritàriament amb el dels treballadors del sector de la construcció (homes, menors de 45 anys i estrangers). L'atur en el sector de la construcció ja havia experimentat un fort augment durant 2008; durant 2009 continua incrementant-se, però es detecta també un repunt en la indústria i en activitats dels sector de serveis, com el comerç.

Per nacionalitats, els increments relatius de l'atur més accentuats es troben entre els romanesos (134,3%) i els búlgars (130,4%). En canvi, en termes absoluts són els ciutadans de Marroc (+1.378) i Equador (+775), els que aporten més persones a les llistes d'atur i suposen un 45,6% de l'increment interanual de l'atur entre els no comunitaris. Per altra part, els increments de Romania (+547) i Bulgària (+462) representen el 37,3% del total del creixement de l'atur entre els estrangers de la UE-27.

La taxa d'atur ha assolit el 18,1% a les Balears durant 2009: el 14%, en el cas dels espanyols, el 24%, dels estrangers comunitaris i el 32,3%, en el cas dels extracomunitaris.

Un nou element que cal destacar és el fet que els estrangers han augmentat notablement en el grup dels aturats de llarga durada. Si en 2008 hi havia 264 persones de nacionalitat extracomunitària en situació d'atur de llarga durada, en 2009 aquesta xifra s'incrementa fins a les 1.103 persones. Aquest fet reafirma la idea de la major vulnerabilitat d'aquest col·lectiu i el risc que tenen de caure en situacions d'exclusió social.

De totes formes, el col·lectiu de persones estrangeres presenta un major índex d'ocupabilitat⁷ que el dels espanyols, sobretot entre els extracomunitaris. Aquest fet s'explica per la major disponibilitat a la mobilitat territorial i el menor pes de les demandes superiors a un any entre aquest col·lectiu, tot i l'augment que s'ha comentat. S'ha de tenir present que en la majoria de casos els estrangers es veuen en l'obligació de renovar els permisos de treball o de residència, i davant aquest fet tenen més necessitat de trobar feina.

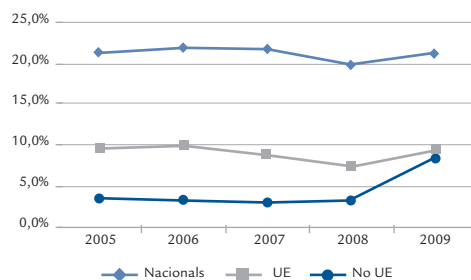
Una altra característica important de les persones aturades, a més de la disponibilitat per treballar és la capacitat de recol·locar-se en altres sectors econòmics, atesa la crisi per la qual travessa el sector de la construcció i la concentració d'estrangers que es produeix en aquest sector. Per poder analitzar la mobilitat intersectorial dels individus, es compara el grup d'activitat econòmica en el qual treballava l'individu tot just quan va quedar desocupat amb el grup d'activitat en què aconsegueix un nova contractació. Els resultats són que més de la meitat dels individus, un 58,6%, durant 2009 va trobar feina en la mateixa secció d'activitat en la qual ja feia feina abans d'estar desocupat. Aquest percentatge de no mobilitat és més elevat en el cas dels estrangers, tant en els de la UE-27 (61,7%), com en els de fora de la UE-27 (63,8%). A més, en les activitats econòmiques on es troben majoritàriament concentrats els estrangers és allà on menys mobilitat intersectorial es produeix: hoteleria i construcció.

Polítiques actives

En aquest context de crisi econòmica, el passat mes de juliol de 2009 el Govern de les Illes Balears va signar el Pla d'ocupació de les Illes Balears (POIB) 2009-2011 amb els principals agents econòmics i socials de la comunitat per desplegar un conjunt de polítiques actives per afrontar la mala conjuntura econòmica i laboral. Una de les àrees d'actuació estratègica del POIB és la dels serveis d'orientació del SOIB. Es pot destacar que el nombre de persones ateses⁸ durant 2009 fou de 23.068 persones, la qual cosa globalment suposa un increment del 64% sobre l'any 2008, directament relacionable amb l'augment sofert pel total de demandats en cerca de feina. Si bé una majoria era de nacionalitat espanyola (70%), el pes del grup d'estrangers puja considerablement (al 23% des del 18% de 2008).

S'observa una major incidència de l'atur de llarga durada entre el col·lectiu de persones en atur estrangeres, que fins ara havia estat molt baixa

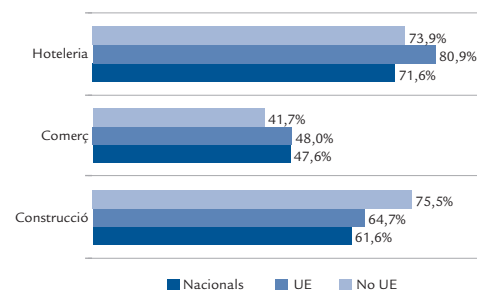
Percentatge d'atur de llarga durada sobre el total de persones en atur per grans grup de nacionalitats a les Illes Balears (2005-2009)

Font: OTIB a partir de dades del SOIB

La mobilitat intersectorial és menor entre el col·lectiu estranger, sobretot entre els aturats que treballaven en l'hoteleria i la construcció

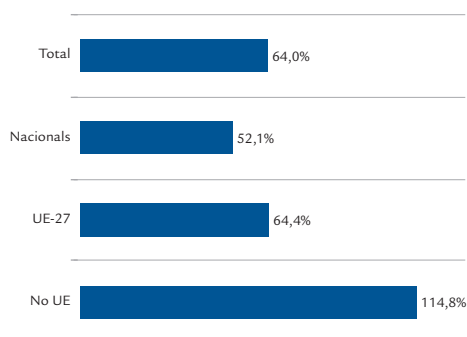
Percentatge de no mobilitat sectorial entre les persones amb contracte que provenen de la situació d'atur per grans grups de nacionalitats a les Illes Balears (2009)

Font: OTIB a partir de dades del SOIB

S'ha incrementat de forma accentuada el nombre de persones ateses al servei d'orientació laboral del SOIB, sobretot entre el col·lectiu d'estrangers

Variació del nombre de persones ateses als serveis d'orientació laboral del SOIB segons els grans grups de nacionalitats (2008-2009)

Font: OTIB a partir de dades del SOIB

D'altra banda, el POIB 2009-2011 també considera la formació com un element estratègic per impulsar la competitivitat de les empreses de les Illes i per augmentar l'ocupació de les persones, tant aturades com ocupades, adaptant l'oferta de formació professional per a l'ocupació a les demandes del mercat de treball i a les necessitats de desenvolupament personal dels treballadors.

D'aquesta manera, el conjunt d'alumnes formats l'any 2009 assolí la xifra de 24.972 persones, i és un 8% superior a la de 2008. Cal destacar l'augment de la participació d'alumnes de les illes menors sobre 2008 (Menorca, un 24%, i Eivissa, un 27%); el fort increment en la xifra d'homes (que puja un 36%), i en l'assistència dels majors de 45 anys (un 42%), els alumnes estrangers s'han incrementat en un 9% davant el 8%, en el cas dels nacionals.

Notes

- ¹ En les xifres de l'1 de gener de 2006 es varen produir, per primera vegada, les sortides del país d'estrangers no registrades fins a aquest any, com a conseqüència de l'aplicació del procediment de caducitat de les inscripcions padronals dels estrangers no comunitaris sense autorització de residència permanent que no siguin renovades cada dos anys, establert en virtut de la modificació de l'article 16 de la Llei 7/1985, reguladora de les bases del règim local, per la Llei orgànica 14/2003, de 20 de novembre.
- ² El Registre Central d'Estrangeria de la Direcció General de Policia comptabilitza les autoritzacions de residència i de treball. Es recullen en els anuaris estadístics d'immigració publicats per la Secretaria d'Estat d'Immigració. Per a més informació, vegeu la secció "Fonts d'informació, notes metodològiques i normes jurídiques" publicada en la web <http://extranjeros.mtas.es/es/InformacionEstadistica/Anuarios/Anuario2008.html>
- ³ Font: Anàlisi de la demanda atesa en determinats serveis socials de Mallorca durant 2009: l'impacte de la crisi econòmica sobre els col·lectius més vulnerables. Observatori Social de la Crisi, Informe de l'any 2009 i evolució 2007-2009.
- ⁴ El programa de Retorn voluntari (Reial decret 1800/2008, de 3 de novembre, pel qual es desenvolupa el Reial decret llei 4/2008, de 19 de setembre, sobre l'abonament acumulat i la forma anticipada de la prestació contributiva per atur a treballadors estrangers no comunitaris que retornen voluntàriament als seus països d'origen.
- ⁵ Nombre d'accidents laborals per cada 1.000 treballadors amb les contingències cobertes (inclou tots els afiliats als règim general, al règim especial agrari, al règim especial de la mar i una part del règim d'autònoms). En el cas del càlcul de l'índex d'incidència per nacionalitats, no s'inclou la part del règim d'autònom, atès que no es disposa d'aquesta informació.
- ⁶ L'*Enquesta d'estructura salarial* de l'INE és l'única font disponible per analitzar les diferències salarials segons la nacionalitat dels treballadors de les Illes. Té periodicitat anual, i la darrera és la de l'any 2008.
- ⁷ L'índex d'ocupació de les persones aturades palesa la major o menor possibilitat que té un col·lectiu per trobar una feina. S'elabora combinant cinc variables: si l'àmbit de recerca d'ocupació està limitat al municipi de residència; si la duració de la demanda d'ocupació és superior a un any; si es demanda feina en menys de tres ocupacions diferents; si la persona desocupada és o no perceptora del subsidi d'atur per a majors de 52 anys, i si és beneficiària de la renda activa d'inserció. Si es donen les cinc condicions o només les dues darreres, es considera que el grau d'ocupació és molt baix. S'entén que és baix quan es compleixen dues de les tres primeres condicions; mitjà, quan només es compleix un dels tres primers requisits, i alta, quan no es compleix cap dels requisits.
- ⁸ Les dades inclouen totes les persones físiques ateses pels serveis d'orientació laboral del SOIB en diferents tipus de serveis: orientació i informació laboral, tutories individuals, atenció personalitzada, informació professional, assessorament per a l'autoocupació, tallers d'entrevista, aspectes personals, etc.

ANNEX DE TAULES I GRÀFICS

CONTEXT DEMOGRÀFIC I SOCIAL DELS ESTRANGERS RESIDENTS

Quadre 1. Distribució percentual de la població segons la nacionalitat a les Illes Balears i a Espanya (1.1.2001 i 1.1.2010)

Població estrangera respecte al total	Espanya		Illes Balears	
	2000	2009	2000	2009
Percentatge de pobl. estrangera	3,3	12,2	8,4	21,9
Total de pobl. estrangera	1.370.657	5.708.940	73.614	241.704

Font: OTIB a partir de dades del Padró (INE)

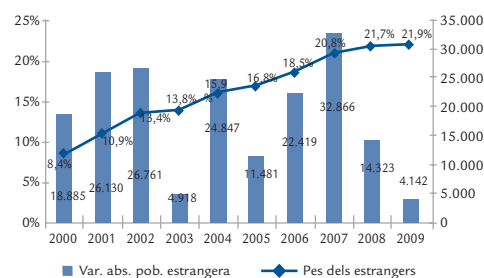
Quadre 2. Evolució de la població segons la nacionalitat a les Illes Balears (1.1.2006 a 1.1.2010)

	Població resident (valors absoluts)				
	1.1.2006	1.1.2007	1.1.2008	1.1. 2009	1.1.2010
Pob. espanyola	833.311	840.480	849.808	857.864	863.480
Pob. estrangera	167.751	190.170	223.036	237.562	241.704
UE-27	72.637	96.329	113.595	122.089	126.698
NO UE	95.114	93.841	109.441	115.473	115.006
Total població Illes Balears	1.001.062	1.030.650	1.072.844	1.095.426	1.105.184

	Pes de la població (% verticals)				
	1.1.2006	1.1.2007	1.1.2008	1.1. 2009	1.1. 2010
Pob. Espanyola	83,2%	81,5%	79,2%	78,3%	78,1%
Pob. estrangera	16,8%	18,5%	20,8%	21,7%	21,9%
UE-27	7,3%	9,3%	10,6%	11,1%	11,5%
NO UE	9,5%	9,1%	10,2%	10,5%	10,4%
Total població Illes Balears	100%	100%	100%	100%	100%

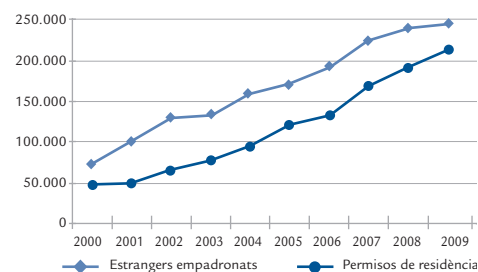
Font: OTIB a partir de dades del Padró (INE)

Gràfic 1. Evolució de la variació absoluta interanual de la població estrangera i del pes de la població estrangera sobre el total de la població a les Illes Balears (2000-2009)

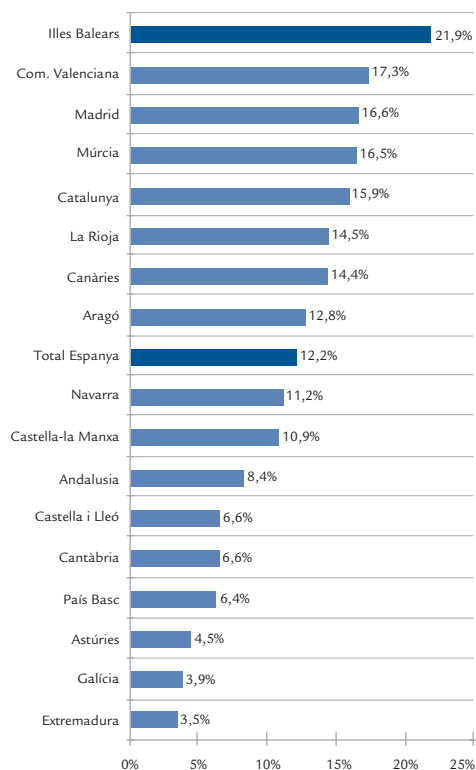
Font: OTIB a partir de dades del Padró (INE)

Gràfic 2. Evolució de la població estrangera segons el padró municipal i segons el Registre Central d'Estrangers (2000-2009)

Font: OTIB a partir de dades del padró (INE) i el Registre Central d'Estrangers

Gràfic 3. Percentatge de població estrangera sobre el total de població, per comunitats autònomes (1 de gener de 2010)

Font: OTIB a partir de dades del Padró (INE)

Quadre 3. Població estrangera per comunitats autònomes, segons l'avanç del padró en data 1 de gener de 2010

	Total estrangers	Percentatge d'estrangers	Total població	Percentatge sobre el total
Catalunya	1.193.283	20,9%	7.504.881	16,0%
Madrid	1.071.292	18,8%	6.445.499	13,7%
Com. Valenciana	884.622	15,5%	5.099.274	10,9%
Andalusia	698.375	12,2%	8.353.843	17,8%
Canàries	305.661	5,4%	2.114.928	4,5%
Illes Balears	241.704	4,2%	1.105.184	2,4%
Múrcia	240.605	4,2%	1.460.164	3,1%
Castella-la Manxa	228.290	4,0%	2.095.855	4,5%
Aragó	172.015	3,0%	1.345.419	2,9%
Castella i Lleó	167.597	2,9%	2.555.715	5,4%
País Basc	139.229	2,4%	2.178.061	4,6%
Galícia	109.222	1,9%	2.796.811	6,0%
Navarra	70.931	1,2%	636.038	1,4%
Astúries	49.149	0,9%	1.084.109	2,3%
La Rioja	46.342	0,8%	321.780	0,7%
Cantàbria	39.010	0,7%	591.886	1,3%
Extremadura	38.747	0,7%	1.105.481	2,4%
Total Espanya	5.708.940	100,0%	46.951.532	100,0%

Font: OTIB a partir de dades del Padró (INE)

Quadre 4. Evolució de la població per nacionalitat a Mallorca (2005-2008)

	1.1.2006	1.1.2007	1.1.2008	1.1. 2009
Total població	790.763	814.275	846.210	862.397
Pob. estrangera	129.403	148.233	173.999	184.793
UE-27	62.231	73.732	86.465	92.941
No UE	67.172	74.501	87.534	91.852

Font: OTIB a partir de dades del Padró (INE)

Quadre 5. Evolució de la població per nacionalitat a Menorca (2005-2008)

	1.1.2006	1.1.2007	1.1.2008	1.1. 2009
Total població	88.434	90.235	92.434	93.915
Pob. estrangera	12.543	13.672	15.147	15.687
UE-27	5.884	6.393	7.159	7.720
No UE	6.659	7.279	7.988	7.967

Font: OTIB a partir de dades del Padró (INE)

Quadre 6. Evolució de la població per nacionalitat a Eivissa (2005-2008)

	1.1.2006	1.1.2007	1.1.2008	1.1. 2009
Total població	113.908	117.698	125.053	129.562
Pob. estrangera	23.735	25.947	31.067	34.125
UE-27	12.496	14.678	18.076	19.454
No UE	11.239	11.269	12.991	14.671

Font: OTIB a partir de dades del Padró (INE)

Quadre 7. Evolució de la població per nacionalitat a Formentera (2005-2008)

	1.1.2006	1.1.2007	1.1.2008	1.1. 2009
Total població	7.957	8.442	9.147	9.552
Pob. estrangera	2.070	2.318	2.823	2.957
UE-27	1.281	1.526	1.895	1.974
No UE	789	792	928	983

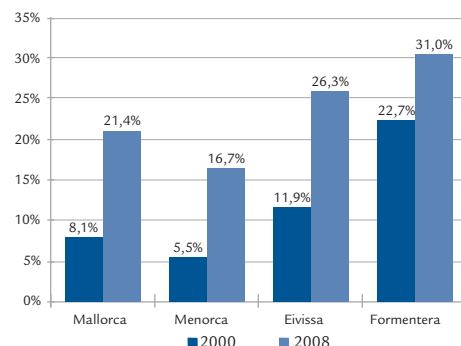
Font: OTIB a partir de dades del Padró (INE)

Quadre 8. Municipis amb major percentatge de població estrangera sobre el total dels seus residents (1.1.2009)

Municipis	Població estrangera (%) sobre total
Deià	41,1%
Calvià	36,4%
Andratx	34,9%
Santanyí	33,8%
Ses Salines	33,3%
Alcúdia	33,2%
Sant Joan de Labritja	32,4%
Sant Llorenç des Cardassar	32,1%
Capdepera	31,8%
Formentera	31,0%
Santa Margalida	28,0%
Es Mercadal	27,9%
Pollença	27,0%
Eivissa	27,0%
Son Servera	26,7%

Font: OTIB a partir de dades del padró (INE)

Gràfic 4. Pes de la població estrangera per illes (2000 i 2008)

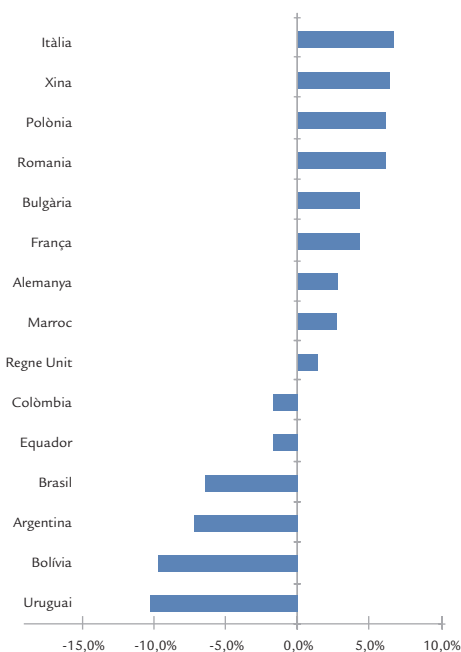
Font: OTIB a partir de dades del padró (INE)

Quadre 9. Rànquing de les nacionalitats estrangeres amb un nombre més elevat de residents per illa (1 de gener de 2009) i per Balears (1 de gener de 2010)

País	Total 2008	Valors absoluts				Total 2009	Var. Abs. 10/09	Var. (%) 10/09
		Mallorca	Menorca	Eivissa	Formentera			
Alemanya	34.972	29.672	757	3.815	728	35.934	962	2,8%
Marroc	23.192	17.745	1.672	3.523	252	23.815	623	2,7%
Regne Unit	23.116	16.397	3.643	3.009	67	23.433	317	1,4%
Itàlia	15.715	10.669	1.276	3.109	661	16.766	1.051	6,7%
Equador	13.358	9.381	1.476	2.463	38	13.127	-231	-1,7%
Romania	11.858	7.187	594	3.916	161	12.581	723	6,1%
Argentina	11.717	9.295	653	1.499	270	10.872	-845	-7,2%
Colòmbia	10.380	8.645	661	914	160	10.202	-178	-1,7%
Bulgària	8.706	8.261	120	309	16	9.082	376	4,3%
França	8.250	5.310	523	2.229	188	8.602	352	4,3%
Bolívia	7.762	6.852	688	216	6	7.008	-754	-9,7%
Uruguai	4.937	3.856	224	825	32	4.428	-509	-10,3%
Brasil	4.441	2.928	496	964	53	4.154	-287	-6,5%
Xina	4.029	3.607	166	248	8	4.285	256	6,4%
Polònia	3.935	3.543	108	272	12	4.175	240	6,1%

Font: OTIB a partir de dades del padró (INE)

Gràfic 5. Variació (%) interanual de població estrangera de les nacionalitats estrangeres amb un nombre més elevat de residents (1 de gener de 2010)

Font: OTIB a partir de dades del padró (INE)

Quadre 10. Distribució de la població resident a les Illes Balears per grans grups de nacionalitats (2000-2009)

	Europa	Àfrica	Amèrica del Sud i Central	Àsia	Resta	Total
2000	63,8%	14,0%	17,5%	3,3%	1,4%	100%
2001	55,7%	14,5%	25,5%	3,0%	1,3%	100%
2002	51,3%	13,9%	30,8%	2,8%	1,1%	100%
2003	46,6%	14,3%	35,1%	3,1%	0,9%	100%
2004	47,2%	14,6%	34,1%	3,2%	0,9%	100%
2005	51,3%	14,1%	30,7%	3,0%	0,8%	100%
2006	53,1%	13,4%	29,9%	2,9%	0,7%	100%
2007	53,3%	13,5%	29,5%	3,0%	0,7%	100%
2008	53,7%	14,4%	27,9%	3,3%	0,7%	100%
2009	54,8%	14,8%	26,2%	3,6%	0,7%	100%

Font: OTIB a partir de dades del padró (INE)

Quadre 11. Nombre del total d'usuaris i dels usuaris immigrants dels serveis socials comunitaris bàsics per illes (2007-2009)

	2007		2008		2009	
	Total Usuaris	Immigrants	Total Usuaris	Immigrants	Total Usuaris	Immigrants
Mallorca	96.778	11.411	99.804	12.227	102.529	14.894
Menorca	12.600	1.353	11.550	1.637	11.583	1.108
Eivissa	5.296	681	6.219	1.049	6.803	1.056
Formentera			344	61	374	87
Illes Balears	114.674	13.445	117.917	14.974	121.289	17.145

Font: OTIB a partir de dades del Ministeri de Treball i Afers Socials

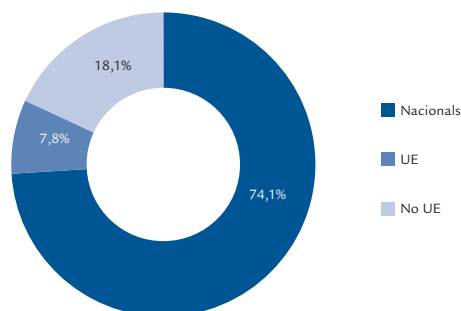
POBLACIÓ ACTIVA

Quadre 12. Evolució de la població activa per grans grups de nacionalitats a les Illes Balears (2005-2009)

	2005	2006	2007	2008	2009
Total	504.450	530.225	546.100	567.550	584.175
Nacionals	406.525	420.400	416.500	420.650	433.100
Estrangers	97.850	109.850	129.600	146.900	151.000
UE	17.400	27.900	43.400	44.475	45.475
No UE	80.500	81.900	86.200	102.425	105.525

Font: OTIB a partir de dades de INE-EPA

Gràfic 6. Distribució de la població activa per grans grups de nacionalitats a les Balears (2009)

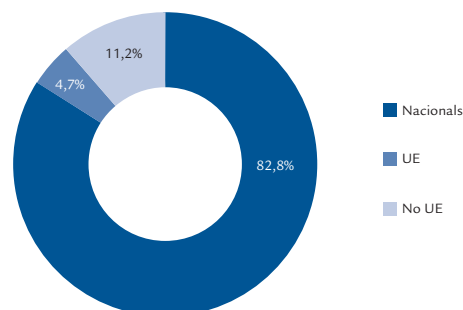

Quadre 13. Evolució de la població activa per grans grups de nacionalitats a Espanya (2005-2009)

	2005	2006	2007	2008	2009
Total	20.885.725	21.584.775	22.189.900	22.848.250	23.037.475
Nacionals	18.417.225	18.623.325	18.812.800	19.058.950	19.075.225
Estrangers	2.336.025	2.789.725	3.171.400	3.551.450	3.679.350
UE	297.650	331.375	920.750	1.037.175	1.092.800
No UE	2.038.375	2.458.350	2.250.650	2.514.275	2.586.550

Font: OTIB a partir de dades de INE-EPA

Gràfic 7. Distribució de la població activa per grans grups de nacionalitats a Espanya (2009)

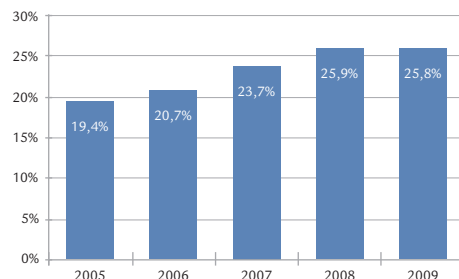
Font: OTIB a partir de dades de INE-EPA

Quadre 14. Evolució de la població inactiva per grans grups de nacionalitats a les Illes Balears (2005-2009)

	2005	2006	2007	2008	2009
Total	299.925	296.850	306.300	308.900	322.700
Nacionals	267.025	256.375	263.500	263.450	268.425
Estrangers	32.975	40.450	42.800	45.450	54.300
UE	17.000	17.600	19.500	25.975	25.675
No UE	15.900	22.900	23.300	19.475	28.600

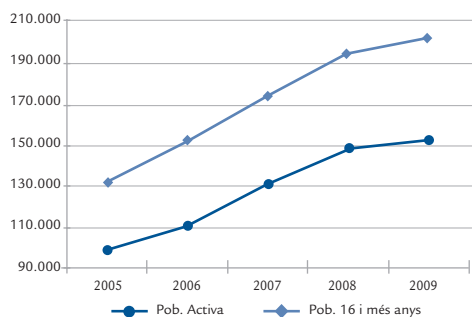
Font: OTIB a partir de dades de INE-EPA

Gràfic 8. Evolució del pes de la població activa estrangera sobre el total de població activa (2005-2009)

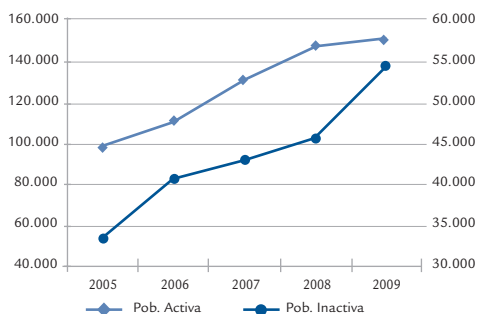

Font: OTIB a partir de dades de INE-EPA

Gràfic 9. Evolució de la població estrangera activa i població estrangera de 16 anys i més (2005-2009)

Gràfic 10. Evolució de la població activa i inactiva estrangera (2005-2009)

Quadre 15. Població activa per grans grups de nacionalitats, sexe i edat a les Illes Balears. (2005-2009)

Dones					
	2005	2006	2007	2008	2009
Nacionals	171.493	177.936	177.160	177.557	187.649
Menors de 30	48.510	47.251	44.537	39.649	42.191
30 i més anys	122.983	130.685	132.623	137.908	145.458
Estrangeres	43.376	48.300	55.494	68.078	70.012
Menors de 30	13.841	15.292	16.043	22.303	19.537
30 i més anys	29.535	33.008	39.451	45.775	50.475

Homes					
	2005	2006	2007	2008	2009
Nacionals	235.051	242.458	239.322	243.103	245.470
Menors de 30	56.007	59.785	59.248	57.218	54.063
30 i més anys	179.044	182.673	180.074	185.885	191.407
Estrangers	54.497	61.537	74.127	78.814	81.016
Menors de 30	19.504	18.361	17.901	19.899	22.072
30 i més anys	34.993	43.176	56.226	58.915	58.944

Font: OTIB a partir de dades de INE-EPA

Quadre 16. Evolució de la taxa d'activitat per grans grups de nacionalitats i comunitats autònomes (2005-2009)

Comunitat autònoma	Total				ESPANYOLS				UE-27				NO UE			
	2005	2007	2008	2009	2005	2007	2008	2009	2005	2007	2008	2009	2005	2007	2008	2009
Espanya	57,4	58,9	59,8	59,9	55,7	56,8	57,5	57,5	57,5	70,8	71,1	74,4	79,1	78,3	79,3	78,2
Andalusia	54,3	56,3	57,6	58,3	53,5	54,7	56,1	56,7	44,5	69,6	66,3	66,6	78,1	78,9	78,1	78,9
Aragó	56,6	58,8	59,3	59,0	54,6	56,0	56,3	56,0	81,2	88,5	82,1	80,7	82,2	81,9	83,6	80,4
Astúries	48,1	50,5	52,7	52,0	47,9	49,6	51,4	51,0	74,0	66,2	77,0	79,9	53,8	81,9	86,0	73,2
Illes Balears	62,7	64,1	64,8	65,6	60,4	61,3	61,5	62,9	50,5	69,0	63,1	65,0	83,5	78,7	83,9	80,6
Canàries	59,4	61,0	60,9	62,1	57,7	58,9	59,1	59,8	62,4	65,4	56,8	62,6	77,6	76,8	76,1	79,1
Cantàbria	54,7	56,2	56,9	56,8	53,9	55,2	55,8	55,4	51,7	67,0	68,0	76,0	80,4	78,1	78,6	78,1
Castella i Lleó	52,5	53,7	54,5	54,6	51,6	52,5	53,0	53,0	74,8	77,3	80,5	82,0	77,8	75,7	79,8	76,1
Castella-la Manxa	54,0	56,0	57,1	57,7	52,3	54,0	54,5	55,1	70,9	81,2	84,3	83,7	80,9	76,4	78,4	77,2
Catalunya	61,3	62,5	63,2	62,7	59,5	60,1	60,6	60,1	70,0	73,5	75,8	81,0	75,7	76,9	77,6	75,4
Com. Valenciana	58,6	60,1	61,1	61,3	56,6	58,3	58,8	58,4	45,3	59,5	58,7	67,2	80,6	76,1	80,1	78,4
Extremadura	51,6	52,9	53,5	53,8	51,3	52,6	53,0	53,2	60,5	60,0	70,6	77,4	70,3	62,0	69,2	71,1
Galícia	53,0	54,3	55,1	55,2	52,8	53,6	54,3	54,4	56,9	70,4	62,2	69,6	66,1	73,2	78,3	77,7
Madrid	62,4	63,9	64,6	64,8	59,4	60,6	61,0	61,1	74,6	78,8	82,5	83,8	83,0	82,0	81,4	81,4
Múrcia	57,8	60,5	61,8	61,6	54,9	56,6	57,6	57,8	37,5	56,7	72,4	67,7	80,7	84,2	81,9	79,6
Navarra	59,6	60,8	61,2	60,6	57,8	59,2	58,9	57,9	75,0	71,3	78,4	84,6	81,3	77,5	81,7	81,0
País Basc	56,9	57,6	58,1	57,4	56,2	56,7	56,9	56,3	69,8	76,9	79,3	80,2	79,5	75,3	78,0	74,9
La Rioja	59,4	59,0	59,9	60,0	57,0	56,0	56,9	57,1	79,3	82,7	81,4	82,1	80,2	76,8	76,8	74,9

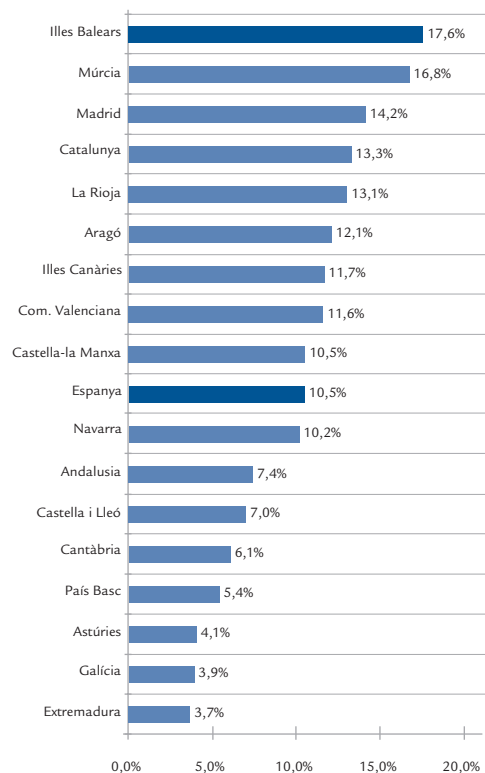
POBLACIÓ OCUPADA

Quadre 17. Total treballadors i estrangers d'alta a la Seguretat Social per comunitat autònoma (mitjana 2009)

	TOTAL AFILIATS	AFILIATS ESTRANGERS			PES (%)
		UE	NO UE	TOTAL	
Andalusia	2.922.670	94.343	122.428	216.771	7,4%
Aragó	551.622	30.697	36.160	66.856	12,1%
Astúries	388.679	5.770	10.031	15.801	4,1%
Illes Balears	425.383	33.757	41.066	74.823	17,6%
Illes Canàries	707.821	35.407	47.339	82.746	11,7%
Cantàbria	218.642	3.806	9.472	13.277	6,1%
Castella i Lleó	900.732	29.996	33.163	63.159	7,0%
Castella-la Manxa	756.087	39.788	39.890	79.678	10,5%
Catalunya	3.182.014	113.794	309.400	423.194	13,3%
Comunitat Valenciana	1.753.626	89.789	113.958	203.747	11,6%
Extremadura	389.657	6.693	7.593	14.286	3,7%
Galícia	1.034.223	16.750	23.801	40.550	3,9%
Madrid	2.874.499	120.979	286.093	407.071	14,2%
Múrcia	538.482	13.616	76.713	90.329	16,8%
Navarra	268.978	9.853	17.553	27.406	10,2%
País Basc	939.914	17.249	33.648	50.896	5,4%
La Rioja	126.298	7.150	9.336	16.486	13,1%
Ceuta	20.504	89	2.417	2.506	12,2%
Melilla	19.216	103	3.674	3.776	19,7%
Espanya	18.019.046	669.627	1.223.733	1.893.360	10,5%

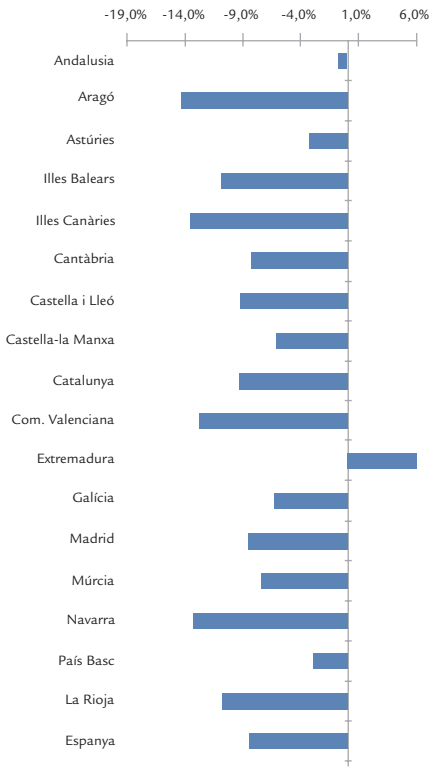
Font: OTIB a partir de les dades de la TGSS

Gràfic 11. Percentatge de treballadors estrangers d'alta en la Seguretat Social sobre el total d'afiliats per comunitats autònomes (2009)

Font: OTIB a partir de les dades de la TGSS

Gràfic 12. Variació (%) interanual dels treballadors estrangers d'alta en la Seguretat Social per comunitats autònomes (2009-2008)

Font: OTIB a partir de les dades de la TGSS

Quadre 18. Evolució dels treballadors estrangers d'alta en la Seguretat Social per comunitats autònomes (2005-2009)

	2005	2006	2007	2008	2009
Andalusia	157.081	190.543	201.852	217.371	215.705
Aragó	44.771	57.251	69.380	77.299	66.208
Astúries	9.975	11.925	13.988	16.203	15.661
Illes Balears	62.041	73.725	80.716	83.079	74.033
Illes Canàries	80.586	92.257	96.417	94.894	81.966
Cantàbria	9.333	10.794	12.825	14.318	13.127
Castella i Lleó	39.612	50.116	62.152	68.959	62.578
Castella-la Manxa	49.291	64.328	77.297	84.401	79.194
Catalunya	329.609	414.587	446.215	462.798	419.536
Comunitat Valenciana	174.551	223.327	237.972	231.894	202.168
Extremadura	8.946	10.030	11.524	12.386	14.312
Galícia	25.192	31.954	38.236	42.923	40.213
Madrid	318.418	406.155	430.234	441.149	403.356
Múrcia	77.807	98.270	98.479	97.100	89.848
Navarra	23.645	26.800	29.766	31.291	27.115
País Basc	31.744	38.855	45.002	51.954	50.404
La Rioja	13.939	16.013	17.738	18.340	16.356
Ceuta	1.604	1.977	2.230	2.399	2.482
Melilla	2.996	3.497	3.555	3.646	3.763
Espanya	1.461.140	1.822.406	1.975.578	2.052.406	1.878.023

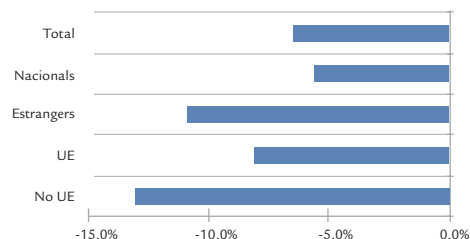
Font: OTIB a partir de les dades de la TGSS

Quadre 19. Evolució dels treballadors d'alta en la Seguretat Social per grans grups de nacionalitats a Balears (2009)

	2005	2006	2007	2008	2009
Total	421.246	441.279	455.694	452.244	422.638
Nacionals	359.208	367.554	374.978	369.165	348.605
Estrangers	62.038	73.725	80.716	83.079	74.033
UE	23.301	26.195	34.673	36.405	33.467
No UE	38.736	47.531	46.043	46.674	40.567

Font: OTIB a partir de les dades de la TGSS

Gràfic 13. Variació (%) interanual dels treballadors d'alta en la Seguretat Social per grans grups de nacionalitats a Balears (2009)

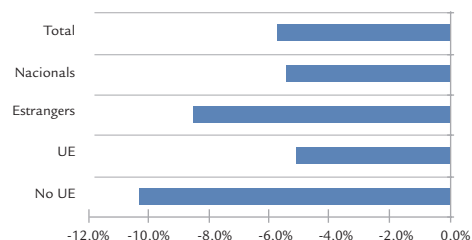

Quadre 20. Evolució dels treballadors d'alta en la Seguretat Social per grans grups de nacionalitats a Espanya (2009)

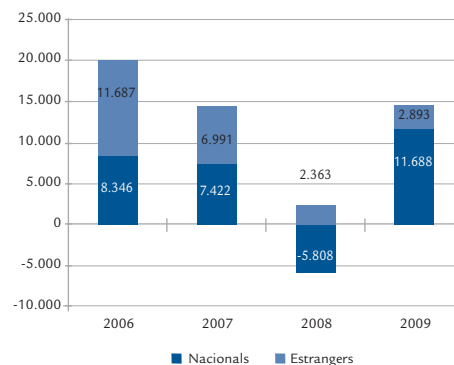
	2005	2006	2007	2008	2009
Total	17.835.423	18.596.344	19.152.331	19.005.566	17.916.784
Nacionals	16.374.283	16.773.937	17.176.753	16.953.160	16.038.761
Estrangers	1.461.140	1.822.406	1.975.578	2.052.406	1.878.023
UE	283.053	332.579	646.351	701.829	666.163
No UE	1.178.087	1.489.827	1.329.227	1.350.577	1.211.861

Font: OTIB a partir de les dades de la TGSS

Gràfic 14. Variació (%) interanual dels treballadors d'alta en la Seguretat Social per grans grups de nacionalitats a Espanya (2009)

Gràfic 15. Aportació a l'ocupació dels afiliats espanyols i estrangers (mitjanes 2006-2009)

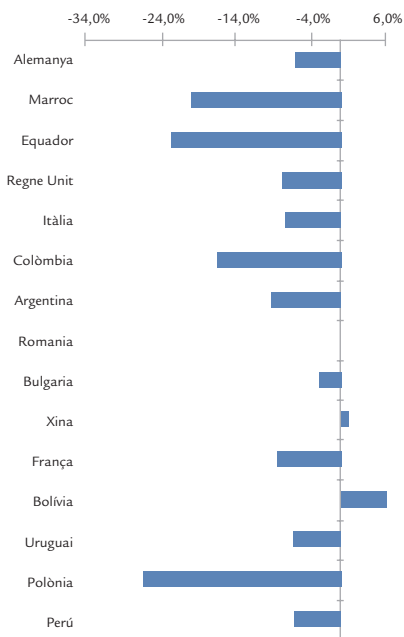
Font: OTIB a partir de les dades de la TGSS

Quadre 21. Evolució de la població d'alta en la Seguretat Social per nacionalitat, a les Illes Balears (2005–2009)

	2005	2006	2007	2008	2009	Var. Abs. 09/08	Var. (%) 09/08
Alemanya	7.838	8.506	9.299	9.764	9.162	-602	-6,2%
Marroc	6.479	7.456	8.108	8.004	6.395	-1.609	-20,1%
Equador	7.363	9.066	8.873	8.223	6.350	-1.874	-22,8%
Regne Unit	5.415	5.556	5.863	5.934	5.463	-471	-7,9%
Itàlia	3.962	4.552	5.331	5.617	5.198	-419	-7,5%
Colòmbia	4.179	5.097	5.323	5.554	4.633	-921	-16,6%
Argentina	3.874	4.728	4.868	4.920	4.461	-459	-9,3%
Romania	1.393	1.988	2.449	3.160	3.155	-6	-0,2%
Bulgària	1.700	2.168	2.357	2.481	2.407	-74	-3,0%
Xina	1.297	1.698	1.815	1.947	1.965	18	0,9%
França	1.828	1.963	2.110	2.118	1.936	-181	-8,6%
Bolívia	n.d.	n.d.	1.324	1.585	1.884	299	18,9%
Uruguai	n.d.	1.623	1.735	1.889	1.768	-121	-6,4%
Polònia	337	931	1.788	1.756	1.290	-467	-26,6%
Perú	n.d.	n.d.	1.115	1.161	1.088	-72	-6,2%

Font: OTIB a partir de les dades de la TGSS

Gràfic 16. Variació interanual relativa dels treballadors d'alta a la Seguretat Social per nacionalitat (2008–2009)

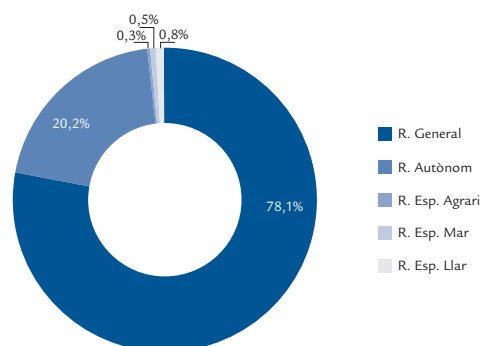
Font: OTIB a partir de les dades de la TGSS

Quadre 22. Evolució dels treballadors d'alta en la Seguretat Social per grans grups de nacionalitats i règim de cotització (2005-2009)

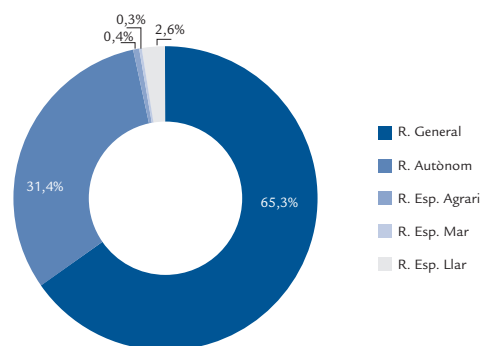
	2005	2006	2007	2008	2009
Nacionals					
Règim General	281.103	289.096	295.319	289.881	272.339
Règim Autònoms	69.228	70.024	71.316	73.483	70.427
R. Esp. Agrari	3.989	3.612	3.482	955	1.015
R. Esp. del Mar	2.114	1.999	1.961	1.907	1.901
R. Esp. de la llar	2.774	2.824	2.901	2.939	2.922
Total	359.208	367.554	374.978	369.165	348.604
Estrangers UE					
Règim General	14.799	17.161	23.305	23.717	21.861
Règim Autònoms	8.145	8.644	10.083	11.627	10.493
R. Esp. Agrari	77	77	168	121	150
R. Esp. del Mar	68	77	93	92	98
R. Esp. de la llar	213	235	1.024	848	864
Total	23.301	26.195	34.673	36.405	33.467
Estrangers No UE					
Règim General	28.556	35.701	37.385	36.591	29.983
Règim Autònoms	2.264	2.603	2.907	3.224	3.075
R. Esp. Agrari	1.097	935	794	1.274	1.483
R. Esp. del Mar	54	59	49	62	70
R. Esp. de la llar	6.766	8.233	4.909	5.524	5.956
Total	38.736	47.531	46.043	46.674	40.567

Font: OTIB a partir de les dades de la TGSS

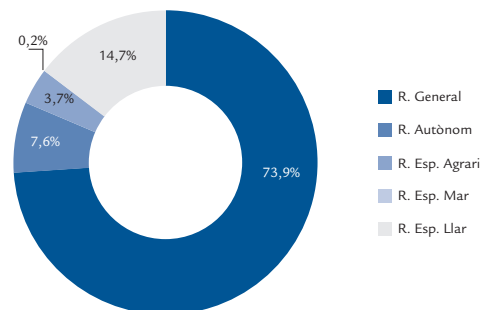
Gràfic 17. Distribució per tipus de règim dels treballadors nacionals d'alta en la Seguretat Social (2009)

Gràfic 18. Distribució per tipus de règim dels treballadors UE-27 d'alta en la Seguretat Social (2009)

Gràfic 19. Distribució per tipus de règim dels treballadors No UE d'alta en la Seguretat Social (2009)

Quadre 23. Treballadors d'alta en la Seguretat Social per grans grups de nacionalitats i règim de cotització (mitjana 2009)

	Total	General	Autònoms	Agrari	Mar	Llar
Total	422.638	324.183	83.995	2.649	2.070	9.741
Nacionals	348.605	272.339	70.427	1.015	1.902	2.922
Estrangers	74.033	51.844	13.568	1.634	168	6.819
UE	33.467	21.861	10.493	150	98	864
No UE	40.567	29.983	3.075	1.483	70	5.956
Onze principals nacionalitats						
Alemanya	9.162	5.012	4.006	8	28	108
Equador	6.350	4.948	123	141	1	1.137
Marroc	6.395	4.792	337	717	21	528
Regne Unit	5.463	3.118	2.282	4	16	42
Itàlia	5.198	4.028	1.123	5	14	29
Colòmbia	4.633	3.317	157	310	4	845
Argentina	4.461	3.560	501	11	10	379
Romania	3.155	2.239	665	56	4	191
Bulgària	2.407	1.636	349	48	3	371
França	1.936	1.277	625	2	15	18
Xina	1.965	1.269	618	2	0	77
Pes sobre el total d'estrangers	69,1%	67,9%	79,5%	79,7%	68,2%	54,6%

Font: OTIB a partir de les dades de la TGSS

Quadre 24. Evolució dels treballadors d'alta en la Seguretat Social per grans grups de nacionalitats i sexe (2005-2009)

	2005	2006	2007	2008	2009*
Nacionals					
Homes	206.117	209.360	211.724	205.272	191.570
Dones	153.089	158.191	163.249	163.890	158.989
Total	359.205	367.551	374.973	369.162	350.559
Estrangers UE					
Homes	12.800	14.377	19.221	20.185	18.242
Dones	10.502	11.818	15.452	16.220	15.515
Total	23.301	26.195	34.673	36.405	33.757
Estrangers No UE					
Homes	23.575	28.449	28.268	27.912	23.704
Dones	15.161	19.082	17.775	18.762	17.362
Total	38.736	47.531	46.043	46.674	41.066

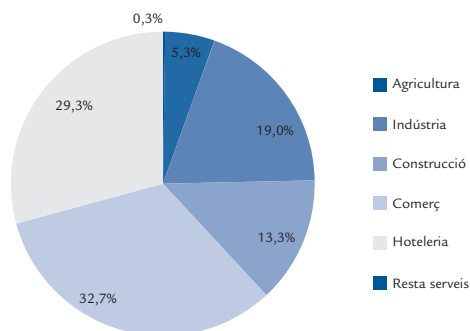
Font: OTIB a partir de les dades de la TGSS (*) Mitjana del mes

Quadre 25. Treballadors estrangers i nacionals d'alta en el règim general de la Seguretat Social per sector d'activitat a les Illes Balears (mitjana 2009)

	Estrangers		Nacionals	
	Afiliats	Pes	Afiliats	Pes
Total	52.566	100,0%	271.617	100,0%
Agricultura, ramaderia, caça, selvicultura i pesca	170	0,3%	670	0,2%
Indústries extractives	47	0,1%	388	0,1%
Indústries manufactureres	2.486	4,7%	15.587	5,7%
Subministrament d'energia elèctrica, gas, vapor i aire condicionat	19	0,0%	1.241	0,5%
Subm. d'aigua, activ. sanejament, gestió residus i descontaminació	238	0,5%	3.802	1,4%
Construcció	10.011	19,0%	26.177	9,6%
Comerç; reparació de vehicles de motor i bicicletes	7.005	13,3%	46.880	17,3%
Transport i emmagatzemament	1.523	2,9%	16.238	6,0%
Hoteleria	17.194	32,7%	41.770	15,4%
Informació i Comunicacions	570	1,1%	4.873	1,8%
Activitats financeres i d'assegurances	214	0,4%	7.439	2,7%
Activitats Immobiliàries	406	0,8%	1.184	0,4%
Activitats Professionals Científiques i Tècniques	1.215	2,3%	9.620	3,5%
Activitats Administratives i Serveis Auxiliars	5.249	10,0%	19.861	7,3%
Administració Pública i defensa; Seguretat Social Obligatòria	379	0,7%	20.726	7,6%
Educació	886	1,7%	14.848	5,5%
Activitat sanitàries i serveis centrals	1.852	3,5%	27.177	10,0%
Activitats Artístiques, recreatives i d'entreteniment	1.686	3,2%	5.016	1,8%
Altres Serveis	1.259	2,4%	7.017	2,6%
Act. de les llars com a ocupadores de personal domèstic i	143	0,3%	461	0,2%
Activitats d'organitzacions i organismes extraterritorials	14	0,0%	14	0,0%
Activitats sense classificar	0	0,0%	631	0,2%

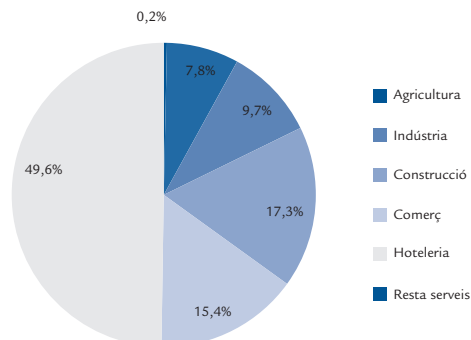
Font: OTIB a partir de les dades de la TGSS

Gràfic 20. Distribució dels afiliats al règim general estranger per sector d'activitat (2009)

Font: OTIB a partir de les dades de la TGSS

Gràfic 21. Distribució dels afiliats al règim general nacional per sector d'activitat (2009)

Font: OTIB a partir de les dades de la TGSS

Quadre 26. Treballadors estrangers de la UE-27 d'alta en el règim general i autònom de la Seguretat Social per activitat econòmica a les Illes Balears (1r trimestre 2010-1r trimestre 2009)

	1T2009	1T2010	Var. Abs.	Var (%)
Total	26.210	24.662	-1.548	-5,9%
Agricultura, ramaderia, caça, selvicultura i pesca	139	124	-16	-11,2%
Indústries extractives	5	3	-2	-35,7%
Indústries manufactureres	1.611	1.462	-149	-9,2%
Subministrament d'energia elèctrica, gas, vapor i aire condicionat	10	9	-1	-13,3%
Subm. d'aigua, activ. sanejament, gestió residus i descontaminació	59	73	15	25,0%
Construcció	5.148	4.273	-875	-17,0%
Comerç; reparació de vehicles de motor i bicicletes	3.711	3.544	-167	-4,5%
Transport i emmagatzemament	856	775	-81	-9,5%
Hoteleria	5.281	5.174	-107	-2,0%
Informació i Comunicacions	527	518	-9	-1,8%
Activitats financeres i d'assegurances	233	239	6	2,4%
Activitats Immobiliàries	489	508	19	3,8%
Activitats Professionals Científiques i Tècniques	1.384	1.403	19	1,3%
Activitats Administratives i Serveis Auxiliars	3.011	2.834	-177	-5,9%
Administració Pública i defensa; Seguretat Social Obligatòria	149	157	7	4,9%
Educació	792	801	8	1,1%
Activitat sanitàries i serveis centrals	967	1.008	41	4,2%
Activitats Artístiques, recreatives i d'entreteniment	827	763	-64	-7,7%
Altres Serveis	934	912	-23	-2,4%
Act. de les llars com a ocupadores de personal domèstic	62	70	7	11,8%
Activitats d'organitzacions i organismes extraterritorials	13	14	0	2,5%

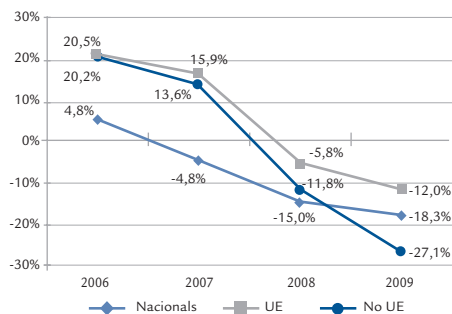
Font: OTIB a partir de les dades de la TGSS

Quadre 27. Treballadors estrangers de fora de la UE-27 d'alta en el règim general i autònom de la Seguretat Social per activitat econòmica a les Illes Balears (1r trimestre 2010-1r trimestre 2009)

	1T2009	1T2010	Var. Abs.	Var (%)
Total	29.102	26.915	-2.187	-7,5%
Agricultura, ramaderia, caça, selvicultura i pesca	110	128	18	16,4%
Indústries extractives	45	40	-5	-11,1%
Indústries manufactureres	1.685	1.460	-225	-13,4%
Subministrament d'energia elèctrica, gas, vapor i aire condicionat	9	11	2	17,9%
Subm. d'aigua, activ. sanejament, gestió residus i descontaminació	173	182	9	5,4%
Construcció	9.187	7.382	-1.805	-19,6%
Comerç; reparació de vehicles de motor i bicicletes	4.633	4.361	-272	-5,9%
Transport i emmagatzemament	667	526	-141	-21,2%
Hoteleria	5.597	6.028	431	7,7%
Informació i Comunicacions	373	399	26	7,0%
Activitats financeres i d'assegurances	75	78	3	4,5%
Activitats Immobiliàries	150	139	-11	-7,3%
Activitats Professionals Científiques i Tècniques	509	471	-38	-7,5%
Activitats Administratives i Serveis Auxiliars	2.602	2.464	-138	-5,3%
Administració Pública i defensa; Seguretat Social Obligatòria	311	355	44	14,1%
Educació	328	306	-22	-6,8%
Activitat sanitàries i serveis centrals	1.054	1.046	-8	-0,8%
Activitats Artístiques, recreatives i d'entreteniment	720	648	-72	-10,0%
Altres Serveis	804	804	0	0,0%
Act. de les llars com a ocupadores de personal domèstic	67	85	18	26,2%
Activitats d'organitzacions i organismes extraterritorials	2	2	0	0,0%

Font: OTIB a partir de les dades de la TGSS

Gràfic 22. Variació interanual de la contractació registrada per grans grups de nacionalitats (2006-2009)

Font: OTIB a partir de les dades del SOIB

Quadre 28. Contractes registrats a les Illes Balears per grans grups de nacionalitats, tipus de contracte i duració (2005-2009)

	2005	2006	2007	2008	2009
Nacionals					
Indefinitos	33.786	43.328	43.726	36.618	26.491
Total temporals	263.690	268.525	253.289	215.798	179.666
<= 6 mesos	184.083	186.077	172.348	146.305	120.744
6 mesos - 1 any	10.278	11.309	10.607	8.800	6.362
més d'un any	1.159	1.291	1.645	1.727	1.647
Indeterminats	68.170	69.848	68.689	58.966	50.913
Total	297.476	311.853	297.015	252.416	206.157
Estrangers UE					
Indefinitos	4.044	5.389	6.458	6.776	5.294
Total temporals	30.069	35.614	41.080	37.989	34.080
<= 6 mesos	23.411	26.650	30.814	28.962	25.863
6 mesos - 1 any	1.780	2.047	2.353	2.171	1.564
més d'un any	79	102	142	131	89
Indeterminats	4.799	6.815	7.771	6.725	6.564
Total	34.113	41.003	47.538	44.765	39.374
Estrangers No UE					
Indefinitos	5.239	8.986	8.956	8.461	6.133
Total temporals	64.610	75.196	86.662	75.831	55.301
<= 6 mesos	39.796	42.627	48.141	43.220	32.354
6 mesos - 1 any	2.818	2.586	3.040	3.372	2.254
més d'un any	215	278	529	495	165
Indeterminats	21.781	29.705	34.952	28.744	20.528
Total	69.849	84.182	95.618	84.292	61.434

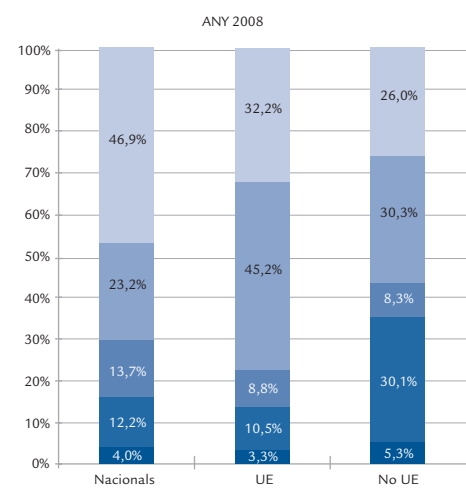
Font: OTIB a partir de les dades del SOIB

Quadre 29. Contractes registrats a les Illes Balears per illa i grans grups de nacionalitats (2005-2009)

	2005	2006	2007	2008	2009
Mallorca					
Total	315.982	344.957	346.493	297.645	236.001
Nacionals	236.064	248.060	235.053	197.946	160.020
Estrangers	79.918	96.897	111.440	99.699	75.981
UE	25.610	30.786	36.247	33.941	28.839
No UE	54.308	66.111	75.193	65.758	47.142
Menorca					
Total	33.205	33.776	33.429	28.746	24.262
Nacionals	24.515	24.377	22.974	19.769	17.212
Estrangers	8.690	9.399	10.455	8.977	7.050
UE	2.105	2.294	2.709	2.384	2.131
No UE	6.585	7.105	7.746	6.593	4.919
Eivissa					
Total	49.036	54.757	56.901	51.685	43.443
Nacionals	34.871	37.150	36.959	32.729	27.103
Estrangers	14.165	17.607	19.942	18.956	16.340
UE	5.940	7.383	8.002	7.782	7.678
No UE	8.225	10.224	11.940	11.174	8.662
Formentera					
Total	3.215	3.548	3.348	3.397	3.259
Nacionals	2.026	2.266	2.029	1.972	1.822
Estrangers	1.189	1.282	1.319	1.425	1.437
UE	458	540	580	658	726
No UE	731	742	739	767	711

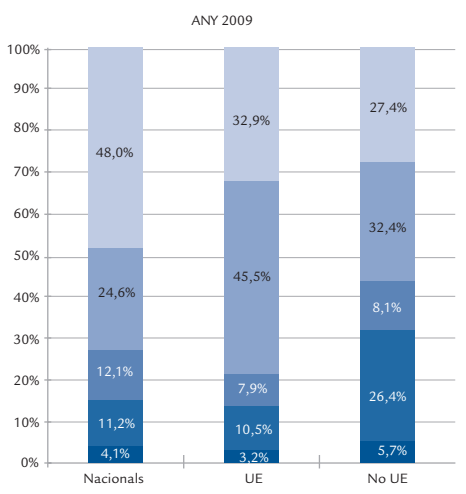
Font: OTIB a partir de les dades del SOIB

Gràfic 23. Distribució de la contractació registrada per grans grups de nacionalitats i sectors d'activitat (2008)

Font: OTIB a partir de les dades del SOIB

Gràfic 24. Distribució de la contractació registrada per grans grups de nacionalitats i sectors d'activitat (2009)

Font: OTIB a partir de les dades del SOIB

Quadre 30. Contractes registrats a les Illes Balears per sector econòmic i grans grups de nacionalitats (2005-2009)

	2005	2006	2007	2008	2009
Nacionals					
Agricultura i pesca	1.541	1.714	1.919	1.721	1.103
Indústria	11.209	11.832	11.091	8.308	7.333
Construcció	45.439	48.221	44.524	30.871	23.149
Serveis	239.287	250.086	239.481	211.516	174.572
Comerç	40.395	42.853	41.802	34.650	24.878
Hoteleria	68.160	72.457	64.251	58.593	50.731
Altres	130.732	134.776	133.428	118.273	98.963
TOTAL	297.476	311.853	297.015	252.416	206.157
Estrangers UE					
Agricultura i pesca	320	309	311	285	217
Indústria	915	1.186	1.433	1.203	1.029
Construcció	3.779	5.530	6.308	4.718	4.152
Serveis	29.099	33.978	39.486	38.559	33.976
Comerç	3.117	3.699	4.238	3.939	3.099
Hoteleria	14.028	16.669	19.933	20.252	17.924
Altres	11.954	13.610	15.315	14.368	12.953
TOTAL	34.113	41.003	47.538	44.765	39.374
Estrangers No UE					
Agricultura i pesca	2.055	1.848	1.683	2.060	1.737
Indústria	2.631	2.839	2.965	2.446	1.744
Construcció	23.277	29.382	33.426	25.356	16.226
Serveis	41.886	50.113	57.544	54.430	41.727
Comerç	5.524	6.371	7.410	7.016	4.963
Hoteleria	18.306	22.411	25.672	25.503	19.922
Altres	18.056	21.331	24.462	21.911	16.842
TOTAL	69.849	84.182	95.618	84.292	61.434

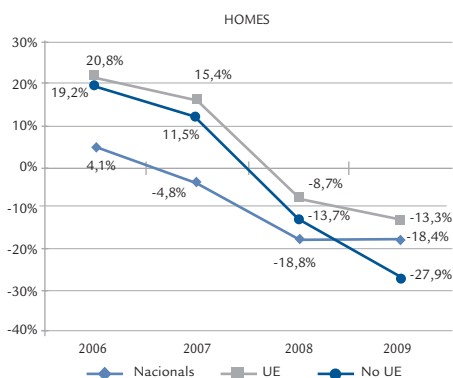
Font: OTIB a partir de les dades del SOIB

Quadre 31. Índex de rotació a les Illes Balears per sexe i grans grups de nacionalitats (2005-2009)

	2005	2006	2007	2008	2009
Ambdós sexes					
Total	1,78	1,83	1,83	1,68	1,67
Nacionals	1,81	1,83	1,82	1,73	1,70
Estrangers	1,71	1,81	1,86	1,59	1,61
UE	1,50	1,52	1,56	1,44	1,09
No UE	1,84	1,99	2,05	1,68	2,32
Homes					
Total	1,77	1,81	1,83	1,63	1,60
Nacionals	1,79	1,80	1,80	1,66	1,61
Estrangers	1,71	1,84	1,88	1,57	1,58
UE	1,49	1,54	1,57	1,43	1,46
No UE	1,81	2,00	2,05	1,64	1,64
Dones					
Total	1,81	1,84	1,84	1,75	1,76
Nacionals	1,83	1,87	1,84	1,81	1,80
Estrangeres	1,72	1,76	1,81	1,61	1,67
UE	1,51	1,50	1,55	1,45	1,52
No UE	1,91	1,98	2,05	1,75	1,82

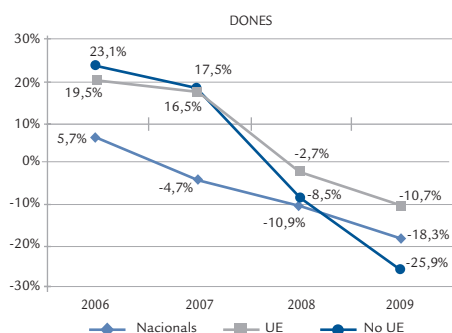
Font: OTIB a partir de les dades del SOIB

Gràfic 25. Variació interanual de la contractació registrada entre els homes per grans grups de nacionalitats (2006-2009)

Font: OTIB a partir de les dades del SOIB

Gràfic 26. Variació interanual de la contractació registrada entre les dones per grans grups de nacionalitats (2006-2009)

Font: OTIB a partir de les dades del SOIB

Quadre 32. Contractes registrats a les Illes Balears per nivell d'estudis i grans grups de nacionalitats (2005-2009)

	2005	2006	2007	2008	2009
Nacionals					
Analfabets	15.699	15.347	14.975	12.130	8.958
Educació primària	12.709	16.412	13.775	11.407	9.688
1a. E. Secundària	181.790	185.096	172.250	146.442	119.608
2a. E. Secundària	58.115	64.589	68.221	57.500	46.788
FP Superior	7.391	7.071	6.447	5.471	4.514
Ensenyament Univers.	21.772	23.338	21.347	19.278	16.403
E. Univers. 3r. cicle	0	0	0	188	198
TOTAL	297.476	311.853	297.015	252.416	206.157
Estrangers UE					
Analfabets	2.177	2.824	3.420	2.684	2.259
Educació primària	3.228	4.088	3.902	3.467	2.953
1a. E. Secundària	21.371	25.442	29.245	27.832	24.758
2a. E. Secundària	5.999	7.161	9.271	9.056	7.943
FP Superior	254	285	356	365	272
Ensenyament Univers.	1.084	1.203	1.344	1.326	1.162
E. Univers. 3r. cicle	0	0	0	35	27
TOTAL	34.113	41.003	47.538	44.765	39.374
Estrangers No UE					
Analfabets	9.244	10.764	11.984	9.725	6.477
Educació primària	8.037	10.316	10.984	9.933	7.022
1a. E. Secundària	42.071	49.973	56.508	51.049	37.381
2a. E. Secundària	9.110	11.530	14.540	12.055	9.352
FP Superior	249	283	374	355	233
Ensenyament Univers.	1.138	1.316	1.228	1.142	929
E. Univers. 3r. cicle	0	0	0	33	40
TOTAL	69.849	84.182	95.618	84.292	61.434

Font: OTIB a partir de les dades del SOIB

Quadre 33. Contractes registrats a les Illes Balears per sexe i grans grups de nacionalitats (2005-2009)

	2005	2006	2007	2008	2009
Nacionals					
Homes	156.653	163.029	155.251	126.105	102.930
Dones	140.823	148.824	141.764	126.311	103.227
Total	297.476	311.853	297.015	252.416	206.157
Estrangers UE					
Homes	17.982	21.725	25.074	22.902	19.852
Dones	16.131	19.278	22.464	21.863	19.522
Total	34.113	41.003	47.538	44.765	39.374
Estrangers No UE					
Homes	46.422	55.337	61.717	53.256	38.424
Dones	23.427	28.845	33.901	31.036	23.010
Total	69.849	84.182	95.618	84.292	61.434

Font: OTIB a partir de les dades del SOIB

Quadre 34. Vint-i-cinc ocupacions amb més contractació a les Illes Balears entre nacionals (2009)

Posició	CNO	Ocupació	Contractes nacionals	Variació 09/08
1	5020	Cambrers, bàrmans i similars	24.310	-10,8%
2	9121	Personal de neteja d'oficines, hotels (cambrers de planta) i establiments similars	21.607	-14,1%
3	5330	Dependents i demostradors de botigues, magatzems, quioscos i mercats ambulants	15.541	-22,7%
4	7110	Paletes i paredadors	10.043	-25,8%
5	5010	Cuiners i altres preparadors de menjars	7.962	-10,9%
6	4400	Auxiliars administratius amb tasques d'atenció al públic no classificats en altres apartats	5.160	-19,4%
7	3532	Animadors comunitaris	4.777	12,3%
8	9602	Peons de la construcció d'edificis	4.502	-29,4%
9	9800	Peons del transport i descarregadors	4.279	-40,7%
10	4210	Taquígrafs i mecanògrafs	4.032	-48,5%
11	5111	Auxiliars d'infermeria hospitalària	3.901	-17,6%
12	2720	Infermers	3.297	-12,2%
13	8610	Taxistes i conductors d'automòbils i furgonetes	2.895	-21,9%
14	4522	Recepcionistes d'establiments que no siguin oficines	2.472	-30,0%
15	4102	Empleats de serveis de correus llevat dels empleats de finestreta	2.453	-5,6%
16	9700	Peons de les indústries manufactureres	2.388	-23,8%
17	4300	Auxiliars administratius sense tasques d'atenció al públic no classificats en altres apartats	2.244	2,8%
18	9220	Vigilants, guardians i similars	2.199	-0,1%
19	3411	Secretaris administratius i similars	2.103	-11,8%
20	2515	Actors i directors de cinema, ràdio, televisió, teatre i similars	2.096	-20,3%
21	5121	Mainaders	2.040	-17,1%
22	8630	Conductors de camions	2.008	-27,2%
23	2220	Professors d'ensenyament secundari	1.822	-6,9%
24	3320	Representants de comerç i tècnics de vendes	1.692	-25,8%
25	5129	Altres empleats que es dediquen a tenir cura de persones i similars	1.647	-15,6%

Font: OTIB a partir de les dades del SOIB

Quadre 35. Vint-i-cinc ocupacions amb més contractació a les Illes Balears entre estrangers UE (2009)

Posició	CNO	Ocupació	Contractes UE-27	Variació 09/08
1	5020	Cambrers, bàrmans i similars	9.116	-13,8%
2	9121	Personal de neteja d'oficines, hotels (cambrers de planta) i establiments similars	3.661	-8,0%
3	5010	Cuiners i altres preparadors de menjars	2.758	-9,0%
4	5330	Dependents i demostradors de botigues, magatzems, quioscos i mercats ambulants	2.144	-19,2%
5	7110	Paletes i paredadors	1.781	-18,6%
6	9602	Peons de la construcció d'edificis	1.196	-10,3%
7	3532	Animadors comunitaris	1.073	6,2%
8	4522	Recepcionistes d'establiments que no siguin oficines	1.028	-26,8%
9	4400	Auxiliars administratius amb tasques d'atenció al públic no classificats en altres apartats	977	-18,6%
10	5199	Altres treballadors de serveis personals	896	-2,0%
11	3314	Agents de viatges	760	-4,6%
12	5143	Guies i hostesses de terra	630	2,3%
13	9220	Vigilants, guardians i similars	531	6,8%
14	9800	Peons del transport i descarregadors	494	-34,6%
15	4210	Taquígrafs i mecanògrafs	486	-39,6%
16	4523	Telefonistes	446	29,7%
17	4300	Auxiliars administratius sense tasques d'atenció al públic no classificats en altres apartats	363	20,2%
18	9700	Peons de les indústries manufactureres	362	-20,1%
19	4521	Empleats d'agències de viatges	361	-19,1%
20	3320	Representants de comerç i tècnics de vendes	314	-30,8%
21	5030	Caps de cuina, cambrers i similars	296	-24,3%
22	3543	Músics, cantants i ballarins d'espectacles de cabaret i similars	288	32,7%
23	5130	Perruquers, especialistes en tractaments de bellesa i treballadors similars	257	0,4%
24	3411	Secretaris administratius i similars	244	-36,1%
25	8610	Taxistes i conductors d'automòbils i furgonetes	235	-24,4%

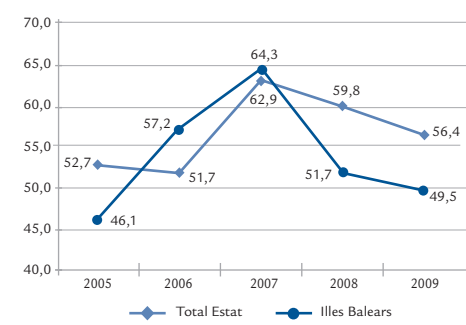
Font: OTIB a partir de les dades del SOIB

Quadre 36. Vint-i-cinc ocupacions amb més contractació a les Illes Balears entre estrangers no UE (2009)

Posició	CNO	Ocupació	Contractes UE-27	Variació 09/08
1	9121	Personal de neteja d'oficines, hotels (cambrers de planta) i establiments similars	13.000	-24,9%
2	5020	Cambrers, bàrmans i similars	6.744	-21,2%
3	7110	Paletes i paredadors	6.695	-40,6%
4	9602	Peons de la construcció d'edificis	6.035	-35,5%
5	5010	Cuiners i altres preparadors de menjars	4.167	-21,0%
6	5330	Dependents i demostradors de botigues, magatzems, quioscos i mercats ambulants	3.078	-23,7%
7	9410	Peons agrícoles	1.569	4,7%
8	9800	Peons del transport i descarregadors	1.262	-51,8%
9	9700	Peons de les indústries manufactureres	810	-35,4%
10	9601	Peons d'obres públiques i manteniment de carreteres, preses i construccions similars	621	13,3%
11	4400	Auxiliars administratius amb tasques d'atenció al públic no classificats en altres apartats	532	-18,9%
12	9220	Vigilants, guardians i similars	523	-14,4%
13	9122	Bugaders, planxadors i similars	447	-27,4%
14	7240	Pintors, envernissadors, empaperadors i similars	385	-35,7%
15	5111	Auxiliars d'infermeria hospitalària	384	14,0%
16	5130	Perruquers, especialistes en tractaments de bellesa i treballadors similars	358	12,6%
17	6022	Treballadors per compte d'altri qualificats en activitats agrícoles d'hortes, planters i jardins	356	-22,1%
18	8610	Taxistes i conductors d'automòbils i furgonetes	356	-33,1%
19	7210	Arrebossadors de morter, enguixadors i estucadors	305	-26,2%
20	4522	Recepcionistes d'establiments que no siguin oficines	292	-30,1%
21	4210	Taquígrafs i mecanògrafs	291	-51,3%
22	9110	Empleats domèstics	261	-15,0%
23	3532	Animadors comunitaris	249	15,8%
24	7220	Lampistes i instal·ladors de canonades	246	-16,9%
25	8630	Conductors de camions	238	-30,6%

Font: OTIB a partir de les dades del SOIB

Gràfic 27. Evolució taxa d'ocupació estrangers UE a les Illes Balears i a l'Estat (2005-2009)

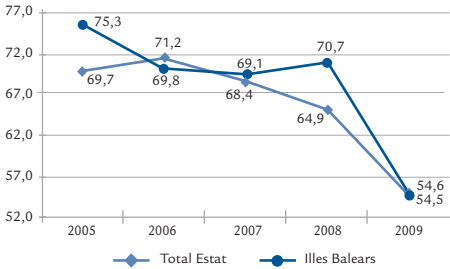
Font: OTIB a partir de les dades de INE-EPA

Quadre 37. Taxa d'ocupació per grans grups de nacionalitats i per sexe (2005-2009)

	2005	2006	2007	2008	2009
Nacionals					
Homes	66,4	68,5	66,9	65,1	60,7
Dones	46,4	48,8	48,4	48,0	47,4
TOTAL	56,4	58,6	57,6	56,6	54,1
Estrangers UE					
Homes	58,1	66,8	74,4	60,3	52,3
Dones	37,2	48,2	53,0	43,8	47,1
TOTAL	46,1	57,2	64,3	51,7	49,5
Estrangers No UE					
Homes	86,5	81,4	82,8	77,8	55,5
Dones	63,1	58,5	56,5	64,1	53,7
TOTAL	75,3	69,8	69,1	70,7	54,5

Font: OTIB a partir de les dades de INE-EPA

Gràfic 28. Evolució taxa d'ocupació estrangers No UE a les Illes Balears i a l'Estat (2005-2009)

Font: OTIB a partir de les dades de INE-EPA

Quadre 38. Evolució de la taxa d'ocupació per grans grups de nacionalitats i comunitats autònomes (2005-2009)

Comunitat autònoma	Total				ESPANYOLS				UE-27				NO UE			
	2005	2007	2008	2009	2005	2007	2008	2009	2005	2007	2008	2009	2005	2007	2008	2009
Espanya	52,1	54,1	53,0	49,1	50,7	52,5	51,6	48,3	52,7	62,9	59,8	56,4	69,7	68,4	65,0	54,6
Andalusia	46,8	49,1	47,3	43,5	46,0	47,8	46,4	42,8	40,7	59,6	51,3	47,4	67,7	67,6	60,0	53,4
Aragó	53,3	55,7	55,1	51,4	51,7	53,4	53,1	50,5	72,7	82,0	71,6	60,6	73,9	72,7	70,4	56,1
Astúries	43,2	46,3	48,2	45,0	43,0	45,6	47,2	44,4	71,0	54,8	66,4	73,0	45,9	69,6	75,6	56,9
Illes Balears	58,2	59,6	58,2	53,8	56,4	57,6	56,6	54,1	46,1	64,3	51,7	49,5	75,3	69,1	70,7	54,5
Canàries	52,4	54,7	50,4	45,9	50,9	52,8	49,5	45,2	54,3	61,4	45,4	49,3	68,8	67,3	58,1	49,0
Cantàbria	50,1	52,9	52,9	50,0	49,5	52,1	52,0	49,3	50,5	58,9	59,0	58,2	67,6	69,3	69,8	60,7
Castella i Lleó	47,9	49,8	49,3	47,0	47,2	49,1	48,5	46,4	62,1	68,3	59,5	55,3	69,4	61,2	65,9	57,4
Castella-la Manxa	49,1	51,8	50,5	46,8	47,7	50,3	49,0	46,1	55,6	69,2	67,8	60,4	70,6	65,9	62,2	47,3
Catalunya	57,0	58,4	57,5	52,5	56,0	56,9	56,2	52,1	66,4	67,5	68,5	63,6	64,9	67,2	63,7	52,1
Com. Valenciana	53,5	54,9	53,7	48,3	51,8	54,0	52,9	47,8	43,0	50,5	48,3	48,0	71,3	65,2	63,5	51,9
Extremadura	43,5	46,0	45,4	42,8	43,3	46,0	45,1	42,4	54,3	33,8	67,4	61,3	55,4	49,1	46,6	50,2
Galícia	47,8	50,1	50,3	48,3	47,6	49,7	49,7	47,8	43,3	56,1	56,4	59,5	55,1	63,2	67,4	60,8
Madrid	58,1	59,9	59,0	55,7	55,6	57,3	56,3	53,8	70,0	72,5	72,8	68,8	75,3	73,7	71,1	62,8
Múrcia	53,2	55,9	54,0	48,8	50,9	52,7	51,7	48,2	33,2	50,2	60,3	39,0	71,6	75,8	65,3	53,1
Navarra	56,2	57,9	57,0	54,0	54,9	56,6	55,8	52,8	63,4	68,5	68,3	69,3	74,0	70,4	67,6	59,7
País Basc	52,7	54,1	54,3	51,1	52,2	53,6	53,7	50,7	64,5	67,4	65,7	60,5	68,8	60,7	65,7	56,1
La Rioja	55,7	55,6	55,3	52,3	54,0	53,5	53,8	52,0	74,0	76,9	69,2	68,9	70,4	66,5	61,2	47,0

Font: OTIB a partir de les dades de INE-EPA

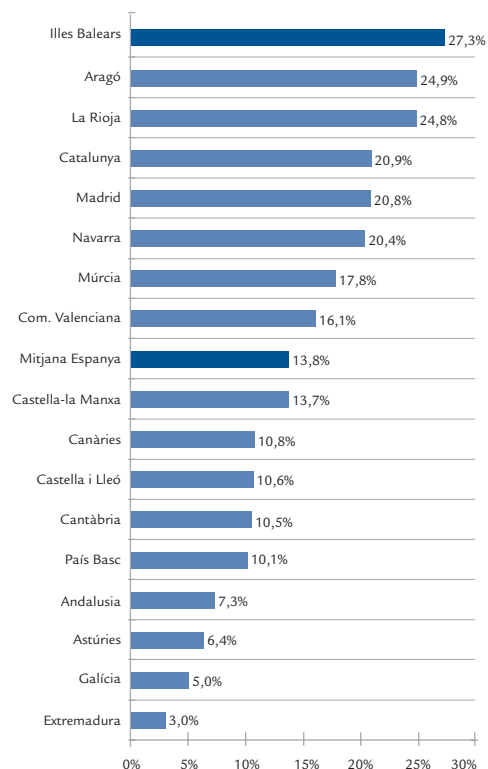
DEMANDANTS D'OCUPACIÓ I ATUR

Quadre 39. Evolució dels demandats d'ocupació per grans grups de nacionalitats (2005-2009)

		TOTAL	OCUPATS		Dis- ponibilitat limitada	DENOS		
			Fixos discontinus	Altres		Total	Altres no ocupats	Atur regirat
2005	Total	58.027	10.331	6.368	1.956	39.372	1.033	38.339
	Nacionals	49.700	9.416	5.610	1.788	32.886	999	31.887
	Estrangers	8.327	915	758	168	6.486	34	6.452
	UE	3.102	561	193	70	2.278	12	2.266
	No UE	5.225	354	565	98	4.208	22	4.186
2006	Total	57.372	11.865	7.070	1.677	36.760	626	36.134
	Nacionals	47.561	10.495	5.964	1.529	29.573	603	28.970
	Estrangers	9.811	1.370	1.106	148	7.187	23	7.164
	UE	3.402	745	217	66	2.374	9	2.365
	No UE	6.409	625	889	82	4.813	14	4.799
2007	Total	59.873	12.790	7.594	1.718	37.771	528	37.243
	Nacionals	48.023	11.035	6.215	1.502	29.271	512	28.759
	Estrangers	11.850	1.755	1.379	216	8.500	16	8.484
	UE	4.276	942	337	83	2.914	8	2.906
	No UE	7.574	813	1.042	133	5.586	8	5.578
2008	Total	75.240	14.898	8.128	2.282	49.932	821	49.111
	Nacionals	57.809	12.561	6.516	1.724	37.008	780	36.228
	Estrangers	17.431	2.337	1.612	558	12.924	41	12.883
	UE	5.889	1.196	403	140	4.150	15	4.135
	No UE	11.542	1.141	1.209	418	8.774	26	8.748
2009	Total	108.618	19.798	9.925	3.743	75.154	776	74.378
	Nacionals	80.896	16.198	7.660	2.238	54.800	729	54.072
	Estrangers	27.722	3.600	2.265	1.505	20.353	47	20.306
	UE	9.351	1.789	570	134	6.859	20	6.839
	No UE	18.370	1.811	1.695	1.371	13.494	27	13.467

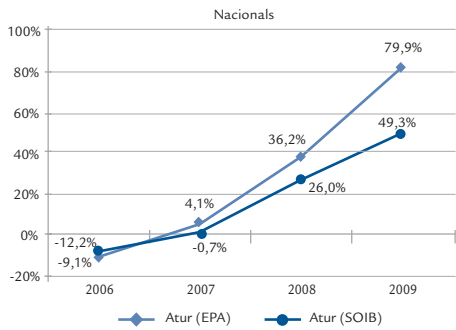
Font: OTIB a partir de les dades del SOIB

Gràfic 29. Percentatge de població estrangera sobre el total de població en atur per comunitats autònomes (2009)

Font: OTIB a partir de les dades del SEPE

Gràfic 30. Variació interanual de l'atur dels nacionals registrat al SOIB i segons l'EPA a les Illes Balears (2006-2009)

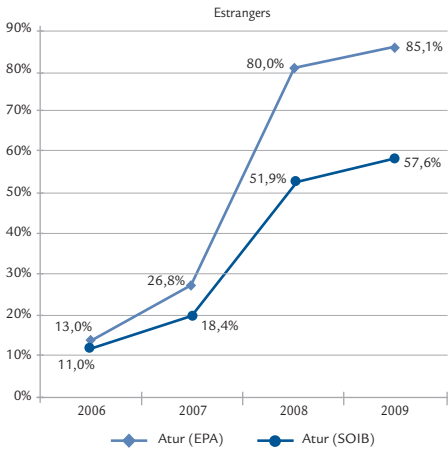
Font: OTIB a partir de les dades del SOIB i INE-EPA

Quadre 40. Comparació de les dades d'atur segons l'EPA i el SOIB (2005-2009)

	2005	2006	2007	2008	2009
Atur (EPA)					
Total	36.400	34.250	38.100	57.800	105.250
Nacionals	26.900	23.625	24.600	33.500	60.275
Estrangers	9.425	10.650	13.500	24.300	44.975
UE	1.500	1.900	3.000	8.075	10.950
No UE	7.900	8.700	10.500	16.225	34.025
Atur (SOIB)					
Total	38.339	36.134	37.243	49.111	74.378
Nacionals	31.887	28.970	28.759	36.228	54.072
Estrangers	6.452	7.164	8.484	12.883	20.306
UE	2.266	2.365	2.906	4.135	6.839
No UE	4.186	4.799	5.578	8.748	13.467

Font: OTIB a partir de les dades del SOIB i INE-EPA

Gràfic 31. Variació interanual de l'atur dels estrangers registrat al SOIB i segons l'EPA a les Illes Balears (2006-2009)

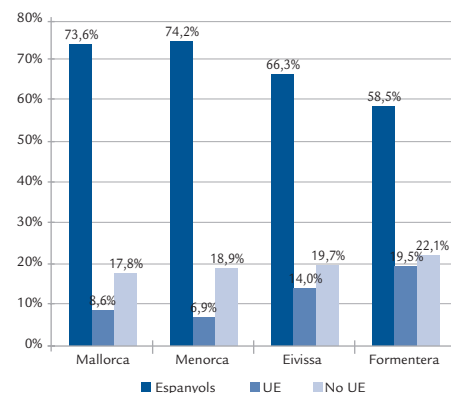
Font: OTIB a partir de les dades del SOIB i INE-EPA

Quadre 41. Evolució de la població aturada registrada per nacionalitat i illes (2005-2009)

	2005	2006	2007	2008	2009
Mallorca					
Total	30.061	28.150	29.091	38.601	59.483
Nacionals	25.306	22.921	22.851	28.998	43.785
Estrangers	4.755	5.229	6.240	9.604	15.698
UE	1.595	1.706	2.114	3.017	5.131
No UE	3.161	3.523	4.126	6.587	10.567
% estrangers	15,8%	18,6%	21,5%	24,9%	26,4%
Menorca					
Total	2.840	2.821	2.914	3.869	5.587
Nacionals	2.296	2.180	2.180	2.800	4.145
Estrangers	544	641	734	1.070	1.442
UE	163	161	186	263	386
No UE	381	480	548	806	1.056
% estrangers	19,2%	22,7%	25,2%	27,6%	25,8%
Eivissa					
Total	5.159	4.884	4.963	6.327	8.881
Nacionals	4.082	3.686	3.554	4.243	5.892
Estrangers	1.077	1.198	1.409	2.085	2.989
UE	467	453	561	803	1.239
No UE	610	745	848	1.282	1.750
% estrangers	20,9%	24,5%	28,4%	32,9%	33,7%
Formentera					
Total	280	280	276	314	426
Nacionals	204	183	175	188	249
Estrangers	76	96	101	125	177
UE	41	45	45	52	83
No UE	35	52	56	73	94
% estrangers	27,2%	34,4%	36,5%	40,0%	41,5%

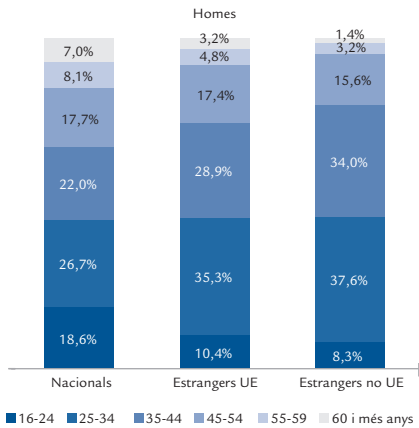
Font: OTIB a partir de les dades del SOIB

Gràfic 32. Percentatge de població estrangera desocupada sobre el total de població en atur, per illes (2009)

Font: OTIB a partir de les dades del SOIB

Gràfic 33. Atur registrat a les Illes Balears entre els homes per edat i grans grups de nacionalitats (2009)

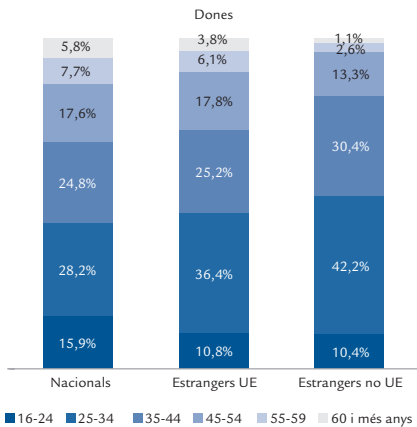
Font: OTIB a partir de les dades del SOIB

Quadre 42. Evolució de les persones en situació d'atur per sexe i nacionalitat a les Illes Balears (2005-2009)

	2005	2006	2007	2008	2009
Homes					
Total	17.278	16.009	16.887	25.428	40.605
Nacionals	13.969	12.353	12.356	17.628	28.222
Estrangers	3.309	3.656	4.531	7.800	12.382
UE	912	963	1.278	2.004	3.398
No UE	2.397	2.693	3.253	5.796	8.985
Dones					
Total	21.061	20.125	20.356	23.683	33.773
Nacionals	17.918	16.617	16.403	18.600	25.849
Estrangers	3.143	3.508	3.953	5.083	7.924
UE	1.354	1.402	1.628	2.131	3.442
No UE	1.789	2.106	2.325	2.952	4.482

Font: OTIB a partir de les dades del SOIB

Gràfic 34. Atur registrat a les Illes Balears entre les dones per edat i grans grups de nacionalitats (2009)

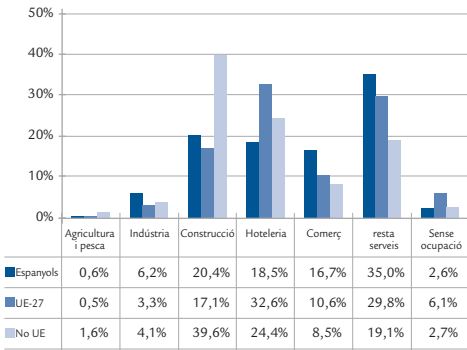
Font: OTIB a partir de les dades del SOIB

Quadre 43. Atur registrat a les Illes Balears segons edat i grans grups de nacionalitats (2005-2009)

	2005	2006	2007	2008	2009
Nacionals					
Total	31.887	28.970	28.759	36.228	54.072
de 16 a 24	5.439	4.829	4.696	6.077	9.358
de 25 a 34	9.413	8.262	7.989	9.981	14.807
de 35 a 44	7.059	6.393	6.306	8.142	12.604
de 45 a 54	5.132	4.701	4.750	6.171	9.547
de 55 a 59	2.755	2.581	2.629	3.089	4.282
60 i més	2.090	2.204	2.389	2.768	3.472
Estrangers UE					
Estrangers UE	2.266	2.365	2.906	4.135	6.839
de 16 a 24	241	249	313	440	724
de 25 a 34	707	760	1.009	1.489	2.454
de 35 a 44	650	658	777	1.096	1.848
de 45 a 54	403	425	508	715	1.203
de 55 a 59	162	159	170	230	371
60 i més	104	114	129	165	239
Estrangers no UE					
Estrangers no UE	4.186	4.799	5.578	8.749	13.467
de 16 a 24	397	475	554	856	1.214
de 25 a 34	1.858	2.120	2.401	3.596	5.265
de 35 a 44	1.240	1.408	1.722	2.769	4.412
de 45 a 54	541	621	688	1.182	2.001
de 55 a 59	105	126	148	240	402
60 i més	45	51	65	106	172

Font: OTIB a partir de les dades del SOIB

Gràfic 35. Població en atur a les Illes Balears segons el sector econòmic i els grans grups de nacionalitats (2009)

Font: OTIB a partir de les dades del SOIB

Quadre 44. Evolució de l'atur registrat per sector econòmic i grans grups de nacionalitats (2005-2009)

	2005	2006	2007	2008	2009
Total aturats	38.339	36.134	37.243	49.111	74.378
Total Nacionals	31.887	28.970	28.759	36.228	54.072
Agricultura i pesca	201	201	201	297	328
Indústria	1.898	1.636	1.463	1.777	3.375
Construcció	3.996	3.508	3.636	6.303	11.004
Serveis	24.903	22.980	22.899	27.069	37.949
Hoteleria	8.211	6.913	6.245	6.896	9.993
Comerç	5.328	4.885	4.768	5.756	9.043
Resta serveis	11.364	11.182	11.886	14.417	18.913
Sense ocupació anterior	889	645	560	782	1.415
Estrangers UE	2.266	2.364	2.906	4.135	6.839
Agricultura i pesca	6	7	18	27	37
Indústria	52	49	67	104	226
Construcció	104	123	273	578	1.167
Serveis	2.005	2.115	2.480	3.231	4.992
Hoteleria	927	970	1.037	1.368	2.232
Comerç	239	247	303	401	723
Resta serveis	839	897	1.141	1.462	2.037
Sense ocupació anterior	99	71	68	195	416
Estrangers no UE	4.186	4.799	5.578	8.748	13.467
Agricultura i pesca	77	73	92	163	216
Indústria	121	130	152	259	552
Construcció	1.119	1.302	1.762	3.399	5.330
Serveis	2.662	3.156	3.468	4.655	6.999
Hoteleria	1.284	1.492	1.571	2.058	3.286
Comerç	293	370	422	636	1.139
Resta serveis	1.085	1.295	1.475	1.961	2.574
Sense ocupació anterior	207	139	104	272	370

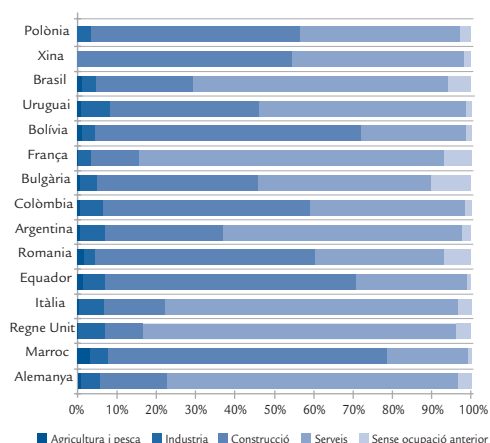
Font: OTIB a partir de les dades del SOIB

Quadre 45. Aturats de les 15 nacionalitats amb major nombre de residents a les Illes Balears per sexe i sector econòmic (2009)

	Agricultura i pesca	Indústria	Construcció	Serveis	Sense ocupació anterior	Total
Homes						
Alemanya	4	20	72	307	14	417
Marroc	116	153	2.445	708	29	3.451
Regne Unit	1	22	31	256	12	322
Itàlia	3	49	122	580	26	780
Equador	19	72	834	369	13	1.307
Romania	8	17	304	180	37	546
Argentina	5	37	174	354	13	582
Colòmbia	5	42	377	281	11	716
Bulgària	4	20	190	204	47	464
França	0	5	18	112	10	145
Bolívia	3	7	147	58	3	218
Uruguai	2	16	83	115	3	219
Brasil	1	3	21	56	5	87
Xina	0	0	66	53	2	121
Polònia	0	7	117	90	6	220
Total 15 nacionalitats	171	469	5.001	3.723	231	9.595
Total aturats	213	599	6.164	5.117	291	12.384
Pes	80,2%	78,3%	81,1%	72,8%	79,4%	77,5%
Dones						
Alemanya	2	11	35	572	20	639
Marroc	12	13	51	476	65	617
Regne Unit	1	8	11	416	13	449
Itàlia	0	11	14	510	25	561
Equador	4	27	35	828	25	919
Romania	5	9	29	302	63	408
Argentina	2	15	22	428	17	483
Colòmbia	2	16	26	568	27	639
Bulgària	3	7	11	254	77	352
França	0	4	8	182	9	204
Bolívia	1	5	7	154	14	181
Uruguai	0	3	3	165	6	177
Brasil	0	5	8	140	9	162
Xina	0	0	6	25	1	32
Polònia	2	3	3	190	9	207
Total 15 nacionalitats	34	137	267	5.210	380	6.028
Total aturats	40	179	333	6.875	495	7.922
Pes	83,8%	76,6%	80,3%	75,8%	76,8%	76,1%

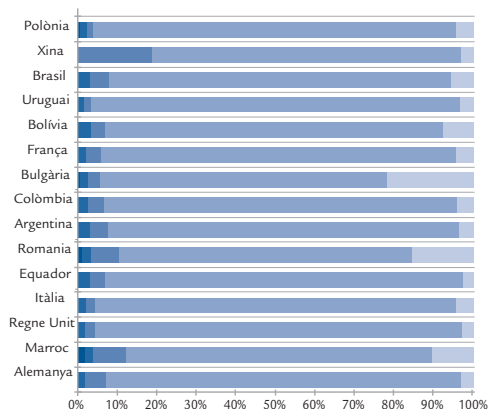
Font: OTIB a partir de les dades del SOIB

Gràfic 36. Distribució dels homes aturats de les 15 nacionalitats amb més residents a les Illes per sector econòmic (2009)

Font: OTIB a partir de les dades del SOIB

Gràfic 37. Distribució de les dones aturades de les 15 nacionalitats amb més residents a les Illes per sector econòmic (2009)

Font: OTIB a partir de les dades del SOIB

Quadre 46. Nombre d'aturats de les 15 nacionalitats amb major nombre de residents a les Illes Balears (2005-2009)

	2005		2006		2007		2008		2009	
	Població resident de 16 anys i més anys	% aturats	Població resident de 16 anys i més anys	% aturats	Població resident de 16 anys i més anys	% aturats	Població resident de 16 anys i més anys	% aturats	Població resident de 16 anys i més anys	% aturats
Alemanya	23.981	2,6%	26.718	2,4%	30.413	2,1%	32.028	2,3%	32.241	3,3%
Marroc	12.846	8,9%	13.422	9,1%	15.406	9,8%	17.054	15,8%	17.327	23,5%
Regne Unit	15.384	3,4%	17.282	2,8%	19.281	2,5%	20.222	2,7%	20.424	3,8%
Itàlia	8.895	5,7%	10.511	5,3%	12.501	4,8%	13.833	5,9%	13.939	9,6%
Equador	10.902	5,3%	10.496	6,9%	10.976	8,4%	10.893	13,3%	11.125	20,0%
Romania	4.188	1,9%	6.065	2,4%	8.955	2,5%	10.203	4,0%	10.279	9,3%
Argentina	9.093	4,1%	9.484	5,0%	10.493	5,6%	10.132	7,4%	10.234	10,4%
Colòmbia	7.002	6,0%	7.496	6,4%	8.406	6,7%	8.796	9,6%	9.006	15,0%
Bulgària	3.862	2,6%	5.616	2,5%	7.068	3,1%	7.670	4,6%	7.737	10,5%
França	5.739	3,9%	6.415	3,2%	7.100	2,9%	7.465	3,5%	7.521	4,6%
Bolívia	3.123	1,4%	5.225	1,4%	7.046	1,5%	6.593	3,1%	6.659	6,0%
Uruguai	3.206	2,9%	3.551	4,5%	4.116	4,9%	4.156	6,9%	4.198	9,4%
Brasil	2.023	3,5%	2.709	3,3%	3.590	2,8%	3.892	4,1%	3.928	6,3%
Polònia	1.510	2,0%	2.296	2,4%	3.080	3,3%	3.434	7,7%	3.453	12,4%
Xina	2.187	1,3%	2.359	1,5%	2.851	1,4%	3.259	2,2%	3.308	4,7%

Font: OTIB a partir de les dades del SOIB

Quadre 47. Vint-i-cinc activitats econòmiques amb més atur registrat entre els espanyols, 2009

Codi CNAE-09	Activitat econòmica	Mitjana atur 2009	% s/ total atur
47	Comerç al detall, excepte de vehicles de motor i motocicletes	6.139	13,1%
41	Construcció edificis	5.693	12,1%
56	Serveis de menjars i begudes	5.430	11,6%
43	Activitats de construcció especialitzada	4.990	10,6%
55	Serveis allotjament	4.563	9,7%
74	Altres activitats professionals, científiques i tècniques	2.394	5,1%
46	Comerç a engròs i intermediaris del comerç, excepte de vehicles de motor i motocicletes	2.102	4,5%
81	Serveis en edificis i activitats de jardineria	1.773	3,8%
00	Sense assignar	1.415	3,0%
84	Administració pública i defensa	1.312	2,8%
78	Activitats relacionades amb ocupació	1.214	2,6%
77	Activitats de lloguer	1.034	2,2%
96	Altres serveis personals	1.030	2,2%
85	Educació	987	2,1%
49	Transport terrestre i per canonades	935	2,0%
86	Activitats sanitàries	838	1,8%
93	Activitats esportives, recreatives i entreteniment	806	1,7%
45	Venda i reparació de vehicles de motor i motocicletes	802	1,7%
51	Transport aeri	599	1,3%
52	Emmagatzemament i activitats afins al transport	551	1,2%
10	Indústria de alimentació	535	1,1%
69	Activitats jurídiques i de comptabilitat	466	1,0%
82	Activitats administratives d'oficina i altres activitats auxiliars de les empreses	425	0,9%
25	Fabricació de productes metàl·lics, excepte maquinària i equip	419	0,9%
68	Activitats immobiliàries	414	0,9%
	Total 25 activitats	46.864	100,0%
	Total espanyols en atur	54.072	115,4%

Font: OTIB a partir de les dades del SOIB

Quadre 48. Vint-i-cinc activitats econòmiques amb més atur registrat entre els estrangers comunitaris, 2009

Codi CNAE-09	Activitat econòmica	Mitjana atur 2009	% s/ total atur
56	Serveis de menjars i begudes	1.348	19,7%
55	Serveis allotjament	884	12,9%
41	Construcció edificis	692	10,1%
47	Comerç al detall, excepte de vehicles de motor i motocicletes	515	7,5%
43	Activitats de construcció especialitzada	443	6,5%
00	Sense assignar	416	6,1%
74	Altres activitats professionals, científiques i tècniques	364	5,3%
77	Activitats de lloguer	185	2,7%
81	Serveis en edificis i activitats de jardineria	137	2,0%
46	Comerç a engròs i intermediaris del comerç, excepte de vehicles de motor i motocicletes	131	1,9%
78	Activitats relacionades amb ocupació	126	1,8%
96	Altres serveis personals	119	1,7%
79	Activitats agències de viatges, operadors turístics, serveis de reserves i altres que hi relacionen	117	1,7%
93	Activitats esportives, recreatives i entreteniment	109	1,6%
45	Venda i reparació de vehicles de motor i motocicletes	77	1,1%
52	Emmagatzemament i activitats afins al transport	75	1,1%
68	Activitats immobiliàries	74	1,1%
86	Activitats sanitàries	68	1,0%
49	Transport terrestre i per canonades	67	1,0%
85	Educació	59	0,9%
73	Publicitat i estudis de mercat	57	0,8%
51	Transport aeri	54	0,8%
82	Activitats administratives d'oficina i altres activitats auxiliars de les empreses	52	0,8%
69	Activitats jurídiques i de comptabilitat	44	0,6%
30	Fabricació altre tipus de material de transport	43	0,6%
	Total 25 activitats	6.254	91,4%
	Total estrangers comunitaris en atur	6.839	100,0%

Quadre 49. Vint-i-cinc activitats econòmiques amb més atur registrat entre els estrangers no UE, 2009

Codi	Activitat	Mijana atur 2009	% s/ total atur
41	Construcció edificis	3.515	26,1%
55	Serveis allotjament	1.753	13,0%
43	Activitats de construcció especialitzada	1.604	11,9%
56	Serveis de menjars i begudes	1.533	11,4%
47	Comerç al detall, excepte de vehicles de motor i motocicletes	733	5,4%
81	Serveis en edificis i activitats de jardineria	510	3,8%
00	Sense assignar	370	2,7%
74	Altres activitats professionals, científiques i tècniques	325	2,4%
78	Activitats relacionades amb ocupació	256	1,9%
46	Comerç a engròs i intermediaris del comerç, excepte de vehicles de motor i motocicletes	236	1,8%
96	Altres serveis personals	225	1,7%
42	Enginyeria civil	211	1,6%
01	Agricultura, ramaderia, caça i serveis que s'hi relacionen	201	1,5%
77	Activitats de lloguer	183	1,4%
45	Venda i reparació de vehicles de motor i motocicletes	170	1,3%
93	Activitats esportives, recreatives i entreteniment	135	1,0%
49	Transport terrestre i per canonades	104	0,8%
25	Fabricació de productes metàl·lics, excepte maquinària i equip	95	0,7%
10	Indústria de alimentació	88	0,7%
84	Administració pública i defensa	78	0,6%
23	Fabricació altres productes minerals no metàl·lics	75	0,6%
82	Activitats administratives d'oficina i altres activitats auxiliars de les empreses	68	0,5%
52	Emmagatzemament i activitats afins al transport	62	0,5%
31	Fabricació de mobles	55	0,4%
85	Educació	50	0,4%
	Total 25 activitats	12.632	93,8%
	Total estrangers no UE en atur	13.467	100,0%

Font: OTIB a partir de les dades del SOIB

Quadre 50. Atur registrat a les Illes Balears per nivell d'estudis i grans grups de nacionalitats (2005-2009)

	2005	2006	2007	2008	2009
Nacionals	31.887	28.970	28.759	36.228	54.072
Analfabets	99	104	99	105	131
Educació primària	1.626	2.774	3.119	4.310	7.143
Educació secundària (1a etapa)	22.091	18.855	18.387	22.969	33.173
Educació secundària (2a etapa)	5.388	4.794	4.655	5.687	8.747
Grau superior de formació professional específica i equivalents, arts plàstiques, disseny i esportives	920	802	771	1.003	1.596
Ensenyança universitària (1r, 2n i 3r cicle)	1.713	1.538	1.556	1.873	2.887
Altres	50	103	172	281	395
Estrangers UE	2.266	2.365	2.906	4.135	6.839
Analfabets	5	6	13	19	52
Educació Primària	183	446	705	1.422	3.143
Educació secundària (1a etapa)	1.552	1.439	1.675	1.976	2.514
Educació secundària (2a etapa)	432	380	391	518	794
Grau superior de formació professional específica i equivalents, arts plàstiques, disseny i esportives	18	16	18	34	58
Ensenyança universitària (1r, 2n i 3r cicle)	67	59	74	108	194
Altres	9	19	30	58	83
Estrangers no UE	4.186	4.799	5.578	8.748	13.467
Analfabets	64	84	132	253	360
Educació Primària	770	1.562	2.036	4.031	7.915
Educació secundària (1a etapa)	2.933	2.735	2.958	3.819	4.399
Educació secundària (2a etapa)	340	303	300	420	531
Grau superior de formació professional específica i equivalents, arts plàstiques, disseny i esportives	21	17	18	27	42
Ensenyança universitària (1r, 2n i 3r cicle)	50	50	50	65	99
Altres	8	48	84	133	119

Font: OTIB a partir de les dades del SOIB

Quadre 51. Atur registrat a les Illes Balears per ocupació i grans grups de nacionalitats (2005-2009)

	2005	2006	2007	2008	2009
Total aturats	38.339	36.134	37.243	49.111	74.378
Total nacionals	31.887	28.970	28.759	36.228	54.072
Forces armades	4	7	9	5	11
Direcció empreses i Administracions Públiques	344	331	354	402	541
Tècnics profes. científics i intel·lectuals	1.337	1.148	1.173	1.399	1.883
Tècnics i professionals de suport	2.007	1.953	2.122	2.694	4.299
Empleats de tipus administratiu	5.236	4.712	4.578	5.422	7.825
Treballadors en serveis de restauració, personals, protecció i venedors dels comerços	10.375	9.359	9.127	10.491	14.768
Treballadors qualificats en agricultura i pesca	465	441	470	640	981
Artesans i treballadors qualificats de les indústries manufactureres, la construcció i la mineria	4.317	3.926	3.941	6.303	10.734
Operadors d'instal·lacions i maquinària, muntadors	1.300	1.220	1.274	1.875	2.819
Treballadors no qualificats	6.502	5.873	5.711	6.997	10.210
Total UE	2.266	2.365	2.906	4.135	6.839
Forces armades	0	0	0	0	0
Direcció empreses i Administracions Públiques	32	36	36	44	68
Tècnics profes. científics i intel·lectuals	112	105	126	138	213
Tècnics i professionals de suport	193	206	226	310	502
Empleats de tipus administratiu	443	444	472	630	972
Treballadors en serveis de restauració, personals, protecció i venedors dels comerços	1.079	1.096	1.222	1.561	2.348
Treballadors qualificats en agricultura i pesca	21	27	37	53	113
Artesans i treballadors qualificats de les indústries manufactureres, la construcció i la mineria	137	149	285	591	1.151
Operadors d'instal·lacions i maquinària, muntadors	43	53	90	153	248
Treballadors no qualificats	206	249	412	655	1.224
Total no UE	4.186	4.799	5.578	8.748	13.467
Forces armades	0	0	0	1	1
Direcció empreses i Administracions Públiques	7	5	10	12	14
Tècnics profes. científics i intel·lectuals	74	65	64	64	96
Tècnics i professionals de suport	116	131	141	195	293
Empleats de tipus administratiu	267	280	300	398	617
Treballadors en serveis de restauració, personals, protecció i venedors dels comerços	966	1.169	1.300	1.687	2.436
Treballadors qualificats en agricultura i pesca	105	107	121	185	286
Artesans i treballadors qualificats de les indústries manufactureres, la construcció i la mineria	656	805	1.041	2.202	3.594
Operadors d'instal·lacions i maquinària, muntadors	69	82	120	204	324
Treballadors no qualificats	1.926	2.155	2.481	3.800	5.806

Font: OTIB a partir de les dades del SOIB

Quadre 52. Vint-i-cinc ocupacions amb més atur registrat entre els espanyols, 2009

Codi C.N.O.	Ocupació	Mitjana atur 2009	% s/ total ocupacions	Variació Anual
5330	Dependents i demostradors de botigues, magatzems, quioscos i mercats ambulants	6.653	1608,4%	39,8%
4210	Taquígrafs i mecanògrafs	5.240	1266,7%	45,3%
9121	Personal de neteja d'oficines, hotels (cambrers de planta) i establiments similars	4.369	1056,1%	37,5%
7110	Paletes i paredadors	3.908	944,6%	71,3%
5020	Cambrers, bàrmans i similars	3.809	920,7%	44,5%
9602	Peons de la construcció d'edificis	1.705	412,2%	59,0%
9800	Peons del transport i descarregadors	1.573	380,2%	63,2%
5010	Cuiners i altres preparadors de menjars	1.355	327,7%	36,3%
9700	Peons de les indústries manufactureres	1.090	263,6%	40,9%
3320	Representants de comerç i tècnics de vendes	1.009	243,9%	70,5%
8610	Taxistes i conductors d'automòbils i furgonetes	985	238,2%	53,2%
7240	Pintors, envernissadors, empaperadors i similars	762	184,2%	68,1%
7130	Fusters	748	180,7%	90,4%
6022	Treballadors per compte d'altri qualificats en activitats agrícoles d'hortes, planters i jardins	722	174,5%	57,1%
4522	Recepcionistes d'establiments que no siguin oficines	696	168,3%	37,4%
7220	Lampistes i instal·ladors de canonades	626	151,3%	79,8%
5130	Perruquers, especialistes en tractaments de bellesa i treballadors similars	611	147,8%	44,7%
4601	Caixers i taquillers, llevat dels de banca i correus	605	146,2%	43,6%
8630	Conductors de camions	604	146,0%	59,5%
7611	Mecànics i ajustadors de vehicles de motor	547	132,3%	67,7%
5121	Mainaders	533	128,8%	33,1%
7621	Mecànics i reparadors d'equips elèctrics	495	119,7%	112,2%
7120	Treballadors del formigó armat, arrebossadors, ferrallistes i similars	489	118,2%	62,6%
3411	Secretaris administratius i similars	440	106,5%	41,0%
3532	Animadors comunitaris	375	90,7%	86,5%
	Total 25 ocupacions	39.948	9657,1%	
	Total espanyols en atur	54.072	13071,3%	

Font: OTIB a partir de les dades del SOIB

Quadre 53. Vint-i-cinc ocupacions amb més atur registrat entre els estrangers comunitaris, 2009

Codi	Ocupació	Mitjana atur 2009	% s/ total ocupacions	Variació Anual
5020	Cambrers, bàrmans i similars	1.066	2444,9%	49,0%
9121	Personal de neteja d'oficines, hotels (cambrers de planta) i establiments similars	650	1492,0%	105,0%
7110	Paletes i paredadors	596	1367,5%	94,9%
5330	Dependents i demostradors de botigues, magatzems, quioscos i mercats ambulants	518	1188,3%	55,0%
4210	Taquígrafs i mecanògrafs	510	1170,7%	52,7%
5010	Cuiners i altres preparadors de menjars	339	776,9%	49,1%
4522	Recepcionistes d'establiments que no siguin oficines	287	659,3%	57,6%
9602	Peons de la construcció d'edificis	276	632,3%	74,2%
3320	Representants de comerç i tècnics de vendes	120	275,5%	87,1%
8610	Taxistes i conductors d'automòbils i furgonetes	113	259,5%	71,1%
6022	Treballadors per compte d'altri qualificats en activitats agrícoles d'hortes, planters i jardins	99	226,2%	122,0%
5143	Guies i hostesses de terra	95	218,4%	43,3%
5199	Altres treballadors de serveis personals	91	207,6%	23,1%
9800	Peons del transport i descarregadors	82	187,4%	50,1%
7240	Pintors, envernissadors, empaperadors i similars	70	160,2%	118,2%
3411	Secretaris administratius i similars	67	152,6%	27,9%
7130	Fusters	66	152,0%	91,6%
8630	Conductors de camions	66	151,1%	65,3%
5130	Perruquers, especialistes en tractaments de bellesa i treballadors similars	57	131,0%	72,1%
7220	Lampistes i instal·ladors de canonades	49	112,0%	84,3%
7611	Mecànics i ajustadors de vehicles de motor	49	111,5%	73,5%
9700	Peons de les indústries manufactureres	48	110,7%	47,3%
9220	Vigilants, guardians i similars	47	106,7%	64,6%
4510	Empleats d'informació i recepcionistes d'oficina	46	105,5%	55,9%
7621	Mecànics i reparadors d'equips elèctrics	46	105,4%	102,6%
	Total 25 ocupacions	5.450	12505,2%	
	Total estrangers comunitaris en atur	6.839	15692,4%	

Font: OTIB a partir de les dades del SOIB

Quadre 54. Vint-i-cinc ocupacions amb més atur registrat entre els estrangers no UE, 2009

Codi	Ocupació	Mitjana atur 2009	% s/ total ocupacions	Variació Anual
9602	Peons de la construcció d'edificis	2.367	4342,2%	51,6%
7110	Paletes i paredadors	2.331	4277,8%	59,1%
9121	Personal de neteja d'oficines, hotels (cambrers de planta) i establiments similars	2.177	3993,6%	57,4%
5020	Cambrers, bàrmans i similars	939	1723,2%	41,3%
5330	Dependents i demostradors de botigues, magatzems, quioscos i mercats ambulants	662	1214,4%	50,1%
5010	Cuiners i altres preparadors de menjars	562	1030,3%	39,1%
4210	Taquígrafs i mecanògrafs	353	647,6%	55,0%
9700	Peons de les indústries manufactureres	313	573,7%	42,7%
9800	Peons del transport i descarregadors	293	537,9%	60,6%
9410	Peons agrícoles	218	400,3%	44,6%
6022	Treballadors per compte d'altri qualificats en activitats agrícoles d'hortes, planters i jardins	207	379,1%	55,0%
7240	Pintors, envernissadors, empaperadors i similars	190	348,9%	63,4%
9110	Empleats domèstics	176	323,5%	43,8%
7130	Fusters	158	290,2%	77,2%
8610	Taxistes i conductors d'automòbils i furgonetes	142	261,2%	55,6%
7120	Treballadors del formigó armat, arrebossadors, ferrallistes i similars	130	239,3%	58,1%
7220	Lampistes i instal·ladors de canonades	93	170,9%	82,7%
4601	Caixers i taquillers, llevat dels de banca i correus	86	158,0%	78,4%
9122	Bugaders, planxadors i similars	86	157,8%	30,5%
7611	Mecànics i ajustadors de vehicles de motor	83	152,4%	91,4%
4522	Recepcionistes d'establiments que no siguin oficines	81	148,9%	27,3%
7621	Mecànics i reparadors d'equips elèctrics	78	143,0%	66,1%
7210	Arrebossadors de morter, enguixadors i estucadors	65	118,7%	63,7%
3320	Representants de comerç i tècnics de vendes	64	117,7%	28,3%
5130	Perruquers, especialistes en tractaments de bellesa i treballadors similars	64	116,5%	62,8%
	Total 25 ocupacions	11.918	21867,1%	
	Total estrangers no UE en atur	13.467	24709,5%	

Font: OTIB a partir de les dades del SOIB

Quadre 55. Atur registrat a les Illes Balears segons durada de la demanda i grans grups de nacionalitats (2005-2009)

	2005	2006	2007	2008	2009
Nacionals					
Total	31.887	28.970	28.759	36.228	54.072
< 3 mesos	14.409	12.993	13.057	16.894	21.273
entre 4 i 6 mesos	6.540	5.810	5.599	7.255	11.658
entre 7 i 9 mesos	2.888	2.599	2.580	3.396	6.737
entre 10 i 12 mesos	1.751	1.581	1.602	1.980	4.228
més de 12 mesos	6.300	5.987	5.922	6.702	10.176
Estrangers UE					
Estrangers UE	2.266	2.364	2.906	4.135	6.839
< 3 mesos	1.277	1.355	1.744	2.489	3.427
entre 4 i 6 mesos	545	551	642	950	1.669
entre 7 i 9 mesos	160	156	186	282	758
entre 10 i 12 mesos	82	80	96	130	408
més de 12 mesos	202	223	239	284	577
Estrangers no UE					
Estrangers no UE	4.186	4.799	5.578	8.749	13.467
< 3 mesos	2.832	3.342	3.841	5.749	6.474
entre 4 i 6 mesos	865	973	1.185	1.984	3.348
entre 7 i 9 mesos	255	251	298	590	1.738
entre 10 i 12 mesos	100	105	117	202	923
més de 12 mesos	134	128	137	224	983

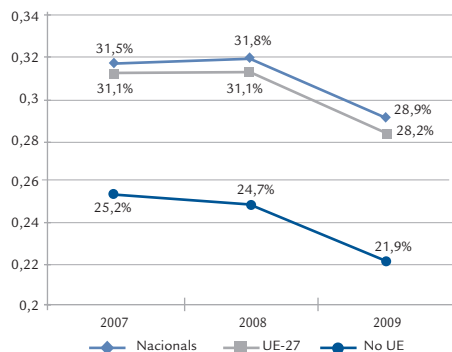
Font: OTIB a partir de les dades del SOIB

Quadre 56. Evolució de les persones en situació d'atur de llarga durada per nacionalitat a Balears (2005-2009)

Anys	Total atur	Nacionalitat		
		Espanyols	UE	NO UE
2005	7.086	6.726	213	148
2006	6.707	6.333	230	144
2007	6.638	6.232	250	156
2008	7.709	7.148	297	264
2009	13.103	11.370	630	1.103

Font: OTIB a partir de les dades del SOIB

Gràfic 38. Percentatge de persones en atur amb un grau d'ocupabilitat baix o molt baix per grans grups de nacionalitats (2007-2009)

Font: OTIB a partir de les dades del SOIB

Quadre 57. Evolució de les persones en situació d'atur per grau d'ocupabilitat i grans grups de nacionalitats (2007-2009)

	2007	2008	2009
Nacionals			
Total	28.759	36.228	54.072
Molt baixa	2.013	2.515	3.505
Baixa	7.059	8.999	12.113
Mitja	10.135	14.792	21.614
Alta	5.077	8.310	14.879
No consta	4.475	1.612	1.960
Estrangers UE			
Total	2.906	4.135	6.839
Molt baixa	61	82	130
Baixa	842	1.205	1.797
Mitja	1.195	1.955	3.070
Alta	434	806	1.705
No consta	375	87	138
Estrangers no UE			
Total	5.578	8.749	13.467
Molt baixa	23	30	64
Baixa	1.383	2.131	2.891
Mitja	2.507	4.348	6.052
Alta	1.000	2.177	4.271
No consta	666	62	189

Font: OTIB a partir de les dades del SOIB

Quadre 58. Matriu de transicions entre activitats econòmiques dels aturats nacionals amb contracte (2009)

NACIONALS		Grup dels contractes									
		G01	G02	G03	G04	G05	G06	G07	G08	G09	G10
Grup dels demandants	G00	0,33%	5,29%	10,67%	20,01%	17,63%	5,34%	0,08%	14,96%	17,42%	8,25%
	G01	40,45%	3,10%	5,36%	5,83%	15,43%	3,67%	0,00%	7,81%	11,95%	6,40%
	G02	0,91%	34,24%	10,01%	14,87%	11,91%	4,71%	0,21%	10,37%	8,28%	4,49%
	G03	0,75%	3,44%	61,60%	6,18%	10,46%	2,97%	0,08%	7,04%	5,05%	2,44%
	G04	0,51%	3,15%	5,10%	47,63%	14,48%	4,09%	0,25%	13,38%	7,21%	4,19%
	G05	0,35%	1,15%	3,02%	6,30%	71,64%	1,52%	0,07%	8,83%	4,26%	2,86%
	G06	0,54%	2,26%	4,22%	8,48%	5,97%	57,40%	0,21%	11,53%	6,16%	3,23%
	G07	0,24%	1,80%	2,52%	10,07%	8,99%	5,40%	31,77%	25,90%	7,55%	5,76%
	G08	0,46%	2,59%	4,71%	12,07%	13,41%	5,02%	0,63%	46,23%	10,41%	4,46%
	G09	0,46%	1,96%	2,80%	5,19%	5,35%	2,36%	0,24%	7,12%	69,55%	4,98%
	G10	0,61%	2,32%	3,64%	9,67%	13,98%	3,98%	0,12%	11,01%	13,82%	40,85%

Font: OTIB a partir de les dades del SOIB

Quadre 59. Matriu de transicions entre activitats econòmiques dels aturats estrangers de la UE-27 amb contracte (2009)

UE		Grup dels contractes									
		G01	G02	G03	G04	G05	G06	G07	G08	G09	G10
Grup dels demandants	G00	1,56%	3,03%	10,20%	8,36%	32,44%	2,85%	0,28%	26,84%	7,72%	6,71%
	G01	20,87%	0,00%	13,91%	16,52%	27,83%	3,48%	0,00%	2,61%	6,96%	7,83%
	G02	1,82%	39,69%	14,40%	8,95%	14,53%	1,17%	0,00%	11,67%	3,63%	4,15%
	G03	0,93%	2,37%	64,66%	5,47%	12,04%	1,07%	0,00%	9,23%	1,34%	2,88%
	G04	0,10%	3,08%	5,72%	48,02%	21,31%	2,03%	0,00%	12,28%	4,16%	3,31%
	G05	0,13%	0,85%	1,74%	3,62%	80,87%	1,07%	0,10%	7,46%	1,65%	2,52%
	G06	0,93%	2,40%	3,48%	9,06%	13,16%	40,02%	0,23%	22,21%	3,41%	5,11%
	G07	3,45%	0,00%	21,84%	9,20%	8,05%	0,00%	35,63%	21,84%	0,00%	0,00%
	G08	0,71%	1,68%	5,69%	6,71%	20,13%	4,47%	0,69%	51,80%	4,40%	3,73%
	G09	0,60%	2,39%	1,43%	3,70%	12,90%	1,43%	0,00%	13,14%	59,86%	4,54%
	G10	0,07%	2,55%	3,89%	7,07%	24,05%	2,55%	0,00%	11,17%	8,27%	40,38%

Font: OTIB a partir de les dades del SOIB

Quadre 60. Matriu de transicions entre activitats econòmiques dels aturats estrangers fora de la UE-27 amb contracte (2009)

NO UE		Grup dels contractes									
		G01	G02	G03	G04	G05	G06	G07	G08	G09	G10
Grup dels demandants	G00	1,87%	3,48%	15,61%	7,14%	29,71%	2,59%	0,00%	24,98%	6,24%	8,39%
	G01	42,38%	0,62%	26,42%	5,28%	11,81%	1,04%	0,00%	7,36%	2,38%	2,69%
	G02	1,66%	35,41%	18,27%	8,33%	15,09%	2,57%	0,00%	10,64%	2,70%	5,32%
	G03	3,21%	1,56%	75,46%	2,95%	7,36%	1,42%	0,02%	3,95%	2,17%	1,90%
	G04	1,58%	3,05%	9,66%	41,71%	20,14%	1,78%	0,03%	12,53%	4,63%	4,87%
	G05	0,53%	0,98%	4,10%	3,89%	73,91%	0,89%	0,01%	10,70%	2,28%	2,70%
	G06	1,68%	2,55%	12,30%	8,87%	14,11%	42,41%	0,00%	12,57%	2,02%	3,49%
	G07	0,00%	4,55%	0,00%	11,36%	13,64%	22,73%	4,55%	34,09%	2,27%	6,82%
	G08	1,31%	1,72%	8,61%	7,16%	21,27%	2,40%	0,37%	49,52%	3,47%	4,16%
	G09	0,71%	1,87%	5,03%	3,29%	13,21%	1,22%	0,19%	11,66%	57,54%	5,28%
	G10	0,83%	1,93%	8,56%	5,71%	22,71%	2,37%	0,00%	17,08%	3,29%	37,51%

Font: OTIB a partir de les dades del SOIB

G00	SOA	Sense activitat econòmica anterior
G01	Secció A	Agricultura, ramaderia, silvicultura i pesca
G02	Seccions B a E	Indústries extractives i manufactureres; Subministre d'energia elèctrica, gas, vapor i aire condicionat; Subministre d'aigua, activitats de sanejament, gestió de residus i descontaminació
G03	Secció F	Construcció
G04	Secció G	Comerç majorista i minorista, reparació de vehicles de motor i motocicletes
G05	Secció I	Hoteleria
G06	Secció H i J	Transport i emmagatzament; Informació i comunicacions
G07	Secció K	Activitats financeres i d'assegurances
G08	Secció L a N	Activitats immobiliàries; Activitats professionals, científiques i tècniques; Activitats administratives i altres activitats auxiliars
G09	Secció O a Q	Administració pública i defensa; Seguretat Social obligatòria; Educació; Activitats sanitàries i de serveis socials
G10	Secció R a U	Activitats artístiques, recreatives i d'entreteniment; Altres serveis; Activitats de les llars com empleadors de personal domèstic i productors de bens i serveis; Activitats d'organitzacions i organismes extraterritorials

Quadre 61. Evolució de la taxa d'atur per grans grups de nacionalitats i comunitats autònomes (2005-2009)

Comunitat autònoma	Total				ESPANYOLS				UE-27				NO UE			
	2005	2007	2008	2009	2005	2007	2008	2009	2005	2007	2008	2009	2005	2007	2008	2009
Espanya	9,2	8,3	11,3	18,0	8,9	7,6	10,2	16,0	8,4	11,1	16,0	24,3	11,9	12,6	18,1	30,2
Andalusia	13,9	12,8	17,8	25,4	14,0	12,6	17,2	24,6	8,7	14,4	22,9	28,8	13,3	14,3	23,1	32,4
Aragó	5,8	5,2	7,1	12,8	5,3	4,5	5,8	9,9	10,4	7,4	12,8	25,0	10,1	11,3	15,8	30,2
Astúries	10,2	8,5	8,5	13,4	10,2	8,1	8,2	13,0	4,2	17,2	13,9	16,7	14,6	15,0	12,1	22,4
Illes Balears	7,2	7,0	10,2	18,1	6,6	5,9	8,0	14,0	8,8	6,8	18,1	24,0	9,8	12,2	15,7	32,3
Canàries	11,7	10,4	17,3	26,2	11,7	10,4	16,1	24,3	13,0	6,2	20,1	21,2	11,3	12,4	23,5	37,9
Cantàbria	8,5	5,9	7,2	12,0	8,2	5,5	6,8	11,0	2,3	12,1	13,3	23,4	16,0	11,3	11,1	22,2
Castella i Lleó	8,7	7,2	9,5	13,8	8,6	6,5	8,4	12,4	17,0	11,6	26,0	32,6	10,8	19,2	17,4	24,5
Castella-la Manxa	9,2	7,6	11,6	18,8	8,8	6,7	10,2	16,4	21,5	14,8	19,6	27,7	12,7	13,8	20,7	38,7
Catalunya	7,0	6,6	9,0	16,3	5,9	5,4	7,3	13,2	5,2	8,1	9,6	21,4	14,3	12,6	17,9	30,9
Com. Valenciana	8,8	8,8	12,1	21,2	8,5	7,4	10,1	18,1	5,0	15,0	17,6	28,5	11,6	14,3	20,7	33,8
Extremadura	15,8	13,1	15,2	20,5	15,7	12,7	14,9	20,3	10,3	43,6	8,5	20,7	21,2	20,9	33,3	28,6
Galícia	9,9	7,6	8,7	12,6	9,7	7,3	8,5	12,2	23,9	20,3	9,4	14,4	16,5	13,7	14,0	21,9
Madrid	6,8	6,3	8,7	14,0	6,3	5,5	7,7	12,0	6,2	8,0	11,8	17,9	9,3	10,1	12,5	22,8
Múrcia	8,0	7,6	12,6	20,7	7,3	6,9	10,4	16,6	11,4	11,5	16,7	42,5	11,3	9,9	20,3	33,4
Navarra	5,7	4,8	6,7	10,9	5,2	4,3	5,3	8,8	15,5	4,1	13,2	18,0	9,0	9,1	17,1	26,1
País Basc	7,3	6,1	6,4	11,0	7,1	5,4	5,7	10,0	7,6	12,3	17,1	24,0	13,4	19,4	15,8	25,1
La Rioja	6,2	5,7	7,8	12,8	5,3	4,4	5,4	9,0	6,7	7,0	15,0	16,0	12,3	13,5	20,3	37,3

Font: OTIB a partir de les dades de INE-EPA

CONDICIONS DE TREBALL

Quadre 62. Accidents de treball amb baixa a les Illes Balears per grans grups de nacionalitats (2005-2009)

	2005	2006	2007	2008	2009	Var. absoluta 08/09	Var. relativa 08/09
Total	26.571	27.935	28.700	24.533	17.868	-6.665	-27,2%
Nacionals	23.159	23.079	22.659	19.232	14.682	-4.550	-23,7%
Estrangers	3.412	4.856	6.041	5.301	3.186	-2.115	-39,9%
UE	648	967	1.268	1.202	823	-379	-31,5%
No UE	2.764	3.889	4.773	4.099	2.363	-1.736	-42,4%

Font: OTIB a partir de dades de la Conselleria de Treball i Formació

Quadre 63. Accidents de treball amb baixa a les Illes Balears per illes i grans grups de nacionalitats (2005-2009)

	2005	2006	2007	2008	2009	Var. absoluta 08/09	Var. relativa 08/09
Mallorca							
Total	21.474	22.375	23.344	19.927	14.413	-5.514	-27,7%
Nacionals	18.823	18.633	18.610	15.805	11.931	-3.874	-24,5%
Estrangers	2.651	3.742	4.734	4.122	2.482	-1.640	-39,8%
UE	509	740	967	941	647	-294	-31,2%
No UE	2.142	3.002	3.767	3.181	1.835	-1.346	-42,3%
% estrangers	12,3%	16,7%	20,3%	20,7%	17,2%		
Menorca							
Total	2.091	2.018	1.970	1.695	1.236	-459	-27,1%
Nacionals	1.769	1.613	1.517	1.301	1.018	-283	-21,8%
Estrangers	322	405	453	394	218	-176	-44,7%
UE	44	46	74	66	39	-27	-40,9%
No UE	278	359	379	328	179	-149	-45,4%
% estrangers	15,4%	20,1%	23,0%	23,2%	17,6%		
Eivissa							
Total	2.794	3.294	3.151	2.656	2.073	-583	-22,0%
Nacionals	2.392	2.632	2.365	1.958	1.638	-320	-16,3%
Estrangers	402	662	786	698	435	-263	-37,7%
UE	86	169	212	178	125	-53	-29,8%
No UE	316	493	574	520	310	-210	-40,4%
% estrangers	14,4%	20,1%	24,9%	26,3%	21,0%		
Formentera							
Total	79	117	82	103	59	-44	-42,7%
Nacionals	58	89	52	67	37	-30	-44,8%
Estrangers	21	28	30	36	22	-14	-38,9%
UE	3	6	7	6	5	-1	-16,7%
No UE	18	22	23	30	17	-13	-43,3%
% estrangers	26,6%	23,9%	36,6%	35,0%	37,3%		

Font: OTIB a partir de dades de la Conselleria de Treball i Formació

Quadre 64. Accidents de treball amb baixa a les Illes Balears per grans grups de nacionalitats i grau (2005-2008)

	Total 2005			Total 2006			Total 2007			Total 2008			Total 2009		
	Nacionals	UE	No UE	Nacionals	UE	No UE	Nacionals	UE	No UE	Nacionals	UE	No UE	Nacionals	UE	No UE
Lleus	22.942	641	2.730	22.891	959	3.860	22.491	1.262	4.740	19.094	1.194	4.066	14.579	819	2.342
Greus	198	6	28	173	7	25	147	6	32	122	5	28	94	3	20
Molt greu	9	0	2	7	0	1	9	0	1	4	2	0	1	1	1
Mortals	10	1	4	8	1	3	12	0	0	12	1	5	8	0	0
Total	23.159	648	2.764	23.079	967	3.889	22.659	1.268	4.773	19.232	1.202	4.099	14.682	823	2.363

Quadre 65. Accidents de treball amb baixa a les Illes Balears per grans grups de nacionalitats i sector econòmic (2005-2008)

	Total 2005			Total 2006			Total 2007			Total 2008			Total 2009		
	Nacionals	UE	No UE	Nacionals	UE	No UE	Nacionals	UE	No UE	Nacionals	UE	No UE	Nacionals	UE	No UE
Agricultura i pesca	369	9	80	302	18	107	318	13	141	296	23	118	223	20	91
Indústria	2.571	83	311	2.602	82	411	2.576	100	500	2.150	105	415	1.741	72	221
Construcció	6.527	166	1.183	6.484	322	1.827	6.306	397	2.044	4.689	333	1.604	2.989	176	767
Serveis	13.692	390	1.190	13.691	545	1.544	13.459	758	2.088	12.097	741	1.962	9.729	555	1.284
Comerç	4.079	205	589	4.034	304	748	3.735	416	981	3.301	369	930	2.084	106	251
Hoteleria	3.547	84	254	3.410	89	313	3.368	133	458	2.852	158	402	2.535	272	538
Altres	6.066	101	347	6.247	152	483	6.356	209	649	5.944	214	630	5.110	177	495
Total	23.159	648	2.764	23.079	967	3.889	22.659	1.268	4.773	19.232	1.202	4.099	14.682	823	2.363

PRESENTACIÓN

Después de un período de gran crecimiento de la ocupación, la recesión económica está afectando a las condiciones del mercado de trabajo en la mayoría de los países de la OCDE. La contribución de los trabajadores inmigrantes en el crecimiento de la ocupación ha sido significativo y supera con creces su participación inicial en el total de la ocupación. La reciente recesión económica ha supuesto un freno a las tendencias del crecimiento de la ocupación y las condiciones laborales se han ido deteriorando rápidamente en la mayoría de los países de la OCDE. España no es una excepción, y la recesión económica ha supuesto la destrucción de lugares de trabajo y un incremento de las cifras de desempleo que las personas extranjeras han sufrido más duramente. El hecho de estar concentrados en actividades más sensibles a los ciclos económicos hace también que las condiciones laborales de los trabajadores extranjeros se hayan visto más agravadas.

Las Illes Balears se caracterizan por ser la comunidad autónoma con el mayor peso de población extranjera activa sobre el total de población activa, con un 25,8 %. El 2009 ha sido un año extraordinariamente difícil en términos de mercado laboral y, como se explica en el presente informe, los trabajadores extranjeros y sus familias han sufrido más duramente los efectos de la crisis, sobre todo en términos de desempleo.

El colectivo de personas extranjeras ya acarreaba problemas de ocupación antes de la crisis, así como un fuerte grado de segregación, tanto vertical como horizontal. En consecuencia, hay que realizar también una aproximación estructural a la hora de analizar su situación dentro del mercado de trabajo.

La superación de los déficits formativos es uno de los principales retos para poder posibilitar una mayor cohesión social y una mayor competitividad de nuestra economía. La movilidad intersectorial y la recolocación de las personas desempleadas a menudo no es tarea fácil, sobre todo cuando no se acompaña con formación y habilidades de adaptación y aprendizaje. Es por ello que uno de los retos de las instituciones públicas es ofrecer herramientas y formación a estas personas para poder afrontar las nuevas necesidades del mercado.

En este contexto, la Consejería de Turismo y Trabajo, con la estrategia marcada en el Plan de Ocupación de las Illes Balears (POIB), que tiene continuidad hasta el 2011, seguirá trabajando para avanzar en el proceso de recuperación económica para que podamos salir de la crisis reforzados en el ámbito económico y productivo, pero también en términos de cohesión social.

Sr. Llorenç Pou Garcias

Director general de Planificación Estratégica

Hble. Sra. Joana M. Barceló Martí

Consejera de Turismo y Trabajo

RESUMEN EJECUTIVO

CONTEXTO DEMOGRÁFICO Y SOCIAL DE LOS EXTRANJEROS RESIDENTES

Según los datos del *Avance del padrón*, el 1 de enero de 2010 las Illes Balears tenían 1.105.184 habitantes, 241.704 de los cuales eran de nacionalidad extranjera. Alemania, Marruecos, Reino Unido, Italia y Ecuador son, por este orden, las nacionalidades que más personas extranjeras aportan; juntas comportan el 46,8 % del total de población extranjera residente en el archipiélago. Las Illes Balears, con un 21,9 % de población extranjera sobre el total de población, es la comunidad autónoma del Estado con la mayor proporción de población extranjera, muy por encima del peso en el conjunto del Estado (12,2 %).

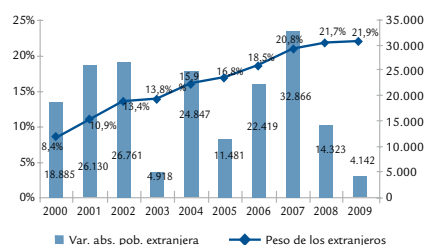
Este alto peso de población extranjera se explica por su continuada entrada que de 2000 a 2008 presenta una media anual de crecimiento del 27,8 % ante el 0,8 % en el caso de los nacionales.

A pesar de ello, los datos del último padrón muestran un punto de inflexión en este período de fuerte crecimiento demográfico. Así, mientras que la población extranjera comunitaria aumenta en 4.609 personas con respecto a 2008, los residentes extracomunitarios presentan un descenso de 467 personas. Se debe tener en cuenta que el padrón aplica el procedimiento de caducidad de las inscripciones padronales de los extranjeros no comunitarios sin autorización de residencia permanente que no sean renovadas cada dos años¹. Las nacionalidades que pierden población empadronada con respecto al último padrón son mayoritariamente países de América del Sur: Argentina, Bolivia, Uruguay, Brasil y Ecuador, por este orden.

De hecho, los extranjeros con permisos de residencia en vigor² durante 2009 se han incrementado con respecto a 2008 en un 6,7 %, si bien es un crecimiento notablemente inferior al de años anteriores. Concretamente el año 2009 había 202.365 personas extranjeras con certificado de registro o tarjeta de residencia en vigor en las Balears, 12.658 más que en 2008. Esta cifra de personas con tarjetas de residencia se encuentra sensiblemente por debajo del total de extranjeros empadronados y permite hacer una aproximación a la cifra de personas que residen en las islas de manera irregular.

El año 2009 presenta un punto de inflexión en el crecimiento continuado y sostenido de la población extranjera en las Illes Balears

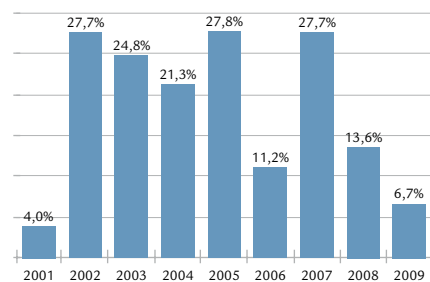
Variación interanual (%) de la población nacional y extranjera en las Balears (2001-2009)

Fuente: OTIB a partir de datos del padrón (INE)

En 2009 se produce un menor aumento en el número de personas con permisos de residencia en vigor

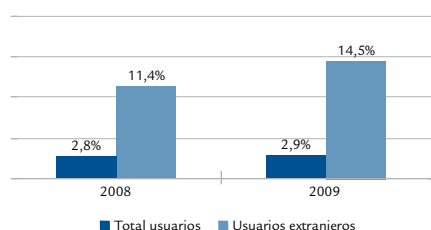
Variación interanual (%) de las personas con certificado de registro o tarjeta de residencia en vigor en las Balears (2000-2009)

Fuente: OTIB a partir de datos del MTIN

En el actual contexto de crisis económica el colectivo de personas extranjeras más castigado en términos de desempleo se convierte en un colectivo altamente vulnerable y expuesto al riesgo de exclusión social

Variación interanual (%) del total de usuarios y de los usuarios inmigrantes de los servicios sociales comunitarios básicos de las Illes Balears (2008-2009)

Fuente: OTIB a partir de datos del Plan de Prestaciones Básicas. Ministerio de Sanidad y Política Social.

544 personas extranjeras se han acogido al Programa de Retorno Voluntario durante 2009

Retorno de personas en desempleo con abono anticipado de la prestación, Illes Balears (2008-2009)

	2008	2009
Argentina	4	72
Brasil	2	13
Chile		57
Colombia	3	116
Rep. Dominicana		4
Ecuador	13	185
Estados Unidos		1
Paraguay		10
Perú	3	40
Ucrania	1	6
Uruguay	3	39
Venezuela		1
TOTAL	29	544

Fuente: OTIB a partir de datos del SOIB

En el actual contexto de fuerte crisis económica, los colectivos más vulnerables han padecido con mayor dureza los efectos, y las personas extranjeras, sobre todo los extracomunitarios, han sufrido más la recesión en términos de desempleo. La concentración laboral en sectores de actividad sensibles al ciclo económico (singularmente la construcción), y la falta de redes sociales donde buscar apoyo, puede dejar al colectivo extranjero más expuesto al riesgo de exclusión social. De esta manera, se constata que las demandas en los servicios sociales de la población extranjera se han incrementado de manera notable en Balears. En el periodo 2006-09, el peso de los usuarios extranjeros de los servicios sociales comunitarios básicos ha pasado del 34 % al 48,5 %. También, entre los usuarios de la renta mínima de inserción, la proporción de extranjeros ha pasado del 53 % en 2007 a alcanzar el 62 % en 2009³.

Por otro lado, mientras que el número de extranjeros que se acogió al Programa de Retorno Voluntario⁴ aprobado por el Gobierno español en 2008 fue muy reducido (29 personas en las Balears), los datos de 2009 eleva el número de personas en 544. Más del 55 % de estas personas son de nacionalidad ecuatoriana o colombiana.

Otro elemento característico de las épocas de crisis es la “culpabilización del otro” y el aumento de los estereotipos xenofobos. El número 116 de los *Cuadernos Gadeso* analiza el posicionamiento de los ciudadanos de las Balears hacia los inmigrantes y concluye que la percepción es que éstos hacen bajar los salarios de los autóctonos y el desempleo sube debido a la llegada de personas inmigradas.

Según informes de expertos parece que, mientras que los efectos de la crisis sean tan evidentes, los flujos migratorios se reducirán e incluso podrían llegar a desaparecer por completo hasta el año 2014.

No obstante, son diversos los estudios que confirman que los efectos beneficiarios del boom demográfico generado por la inmigración no son flor de un día, sino que se harán notar durante décadas. Aunque el desempleo se ha incrementado noblemente entre la población extranjera, los expertos consideran que la aportación de los extranjeros a las arcas públicas ofrece un balance neto positivo.

Además, el déficit demográfico, la inviabilidad de las pensiones y la falta de profesionales técnicos parece que situarán España ante la necesidad de pedir más población extranjera.

PARTICIPACIÓN EN EL MERCADO DE TRABAJO

Ya se ha visto cómo la recesión económica ha frenado la llegada de población extranjera. Y cómo afecta a su participación en el mercado de trabajo.

Actividad

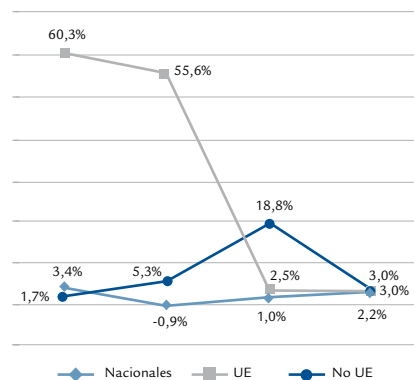
La población activa continúa aumentando a buen ritmo en las Balears (+2,9 %), a diferencia de la del conjunto del Estado (+0,8 %) aunque la actividad económica presenta resultados negativos. La diferencia con respecto a estos últimos años es que la población activa nacional (+3 %) aumenta más que la extranjera (+2,8 %). A diferencia de 2008, cuando casi el 73 % del aumento de población activa se debía al aumento de población extranjera, en 2009 este porcentaje se ha reducido al 25 %. Es decir, el efecto de la recesión económica también se deja ver en la moderación del ritmo de crecimiento de la población activa, sobre todo de nacionalidad extranjera.

Por sexo, son sobre todo las mujeres de nacionalidad española las que experimentan el mayor aumento de activos, un 5,7 %, muy superior al de los hombres, tanto nacionales (1 %), como extranjeros (2,8 %), como también de las mujeres extranjeras (2,8 %). La importante incorporación de la mujer española al mercado de trabajo se ha podido producir, en buena medida, gracias a la llegada de la inmigración que ha podido ocuparse en tareas del ámbito doméstico o familiar, como son el cuidado de personas dependientes.

Por otra parte, la tasa de actividad de los extracomunitarios (80,6 %) es mucho más elevada que la de los otros dos colectivos (nacionales y comunitarios), pero registra un notable descenso con respecto a 2008 (-3,3 puntos).

A diferencia del período 2005-2008, durante 2009 se ha incrementado más la población activa nacional que la extranjera, sobre todo del colectivo femenino

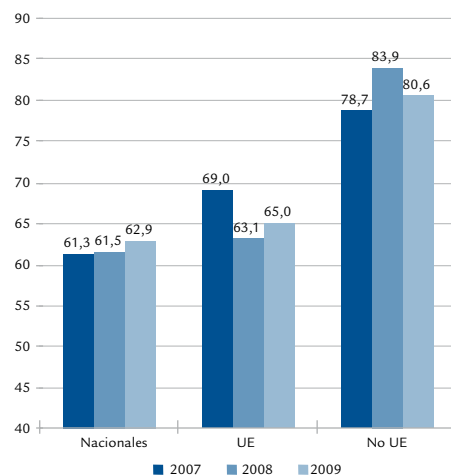
Variación interanual (%) de la población activa para grandes grupos de nacionalidades en las Illes Balears (2006-2009)

Fuente: OTIB a partir de datos del INE-EPA

Los extranjeros extracomunitarios continúan presentando una tasa de actividad muy superior a la de los comunitarios y nacionales, aunque se ha reducido respecto a 2008

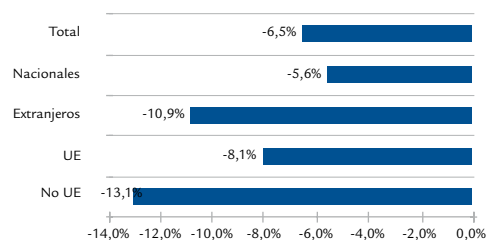
Evolución de la tasa de actividad para grandes grupos de nacionalidades en las Illes Balears (2007-2009)

Fuente: OTIB a partir de datos del INE-EPA

El descenso en el número de trabajadores de alta en la seguridad social ha sido más acentuado, en términos relativos, entre los trabajadores extranjeros

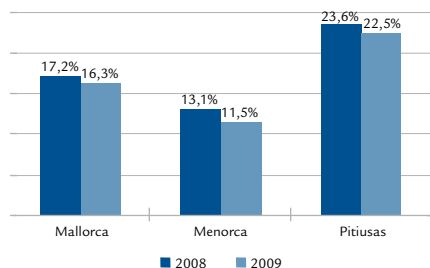
Variación interanual (%) de los trabajadores de alta en la seguridad social para grandes grupos de nacionalidades en las Illes Balears (2008-2009)

Fuente: OTIB a partir de datos de TGSS

Todas las islas presentan un descenso en número de trabajadores extranjeros respecto a 2008

Peso de los afiliados extranjeros sobre el total de afiliados a la Seguridad Social por islas (2008-2009)

Fuente: OTIB a partir de datos de TGSS

Ocupación

Con respecto a la ocupación, el transcurso de 2009 se ha marcado por una continuación de la situación iniciada en 2008, con tasas de decrecimiento interanual en torno al 7 % en los registros de la Seguridad Social. Ahora bien, a diferencia de 2008, cuándo el descenso de la afiliación se concentró entre los de nacionalidad española, el año 2009 el descenso en el número de trabajadores de alta en la Seguridad Social ha sido generalizado y en este caso han sido los extranjeros los que se han llevado la peor parte: no comunitarios (-13,1 %), comunitarios (-8,1 %), mientras que los de nacionalidad española presentan un descenso más suave (-5,6 %). De esta manera, por primera vez después de muchos años de incremento, el peso de los afiliados extranjeros sobre el total de trabajadores de alta ha bajado en las Balears, así como en el conjunto del Estado. Sin embargo, las Illes Balears son la comunidad autónoma con el porcentaje más elevado de población extranjera sobre el total de población ocupada (17,6 %).

Por islas, las Pitiüses son las que aglutinan un mayor número de trabajadores extranjeros sobre el total de trabajadores de alta en la Seguridad Social, un 22,5 % en 2009. Le siguen Mallorca (16,3 %) y en último lugar se sitúa Menorca (11,5 %). Todas las islas han registrado un descenso de trabajadores extranjeros respecto de 2008.

La tasa de ocupación en las Balears ha pasado del 59,6 % en 2007, al 58,2 % en 2008 y al 53,8 % en 2009. El colectivo más afectado por el descenso de la tasa de ocupación ha sido, nuevamente, el de los extranjeros no comunitarios, cuya tasa de ocupación ha bajado en 16,4 puntos, y ha pasado en un año del 70,7 % al 54,5 %.

Por otra parte, la nueva contratación registrada durante el año 2009 ha experimentado un notable descenso respecto de 2008 (-19,5 %), más acentuado entre los extranjeros extracomunitarios (-27,1 %), que entre los nacionales (-18,3 %) y los extranjeros de la UE-27 (-12 %). De todas formas, más del 30 % de la nueva contratación registrada se produce entre los trabajadores extranjeros.

Los asalariados extranjeros se concentran en las actividades de la construcción (19 % ante el 9,6 % en el caso de los nacionales) y la hostelería (32,7 % versus el 15,4% por los nacionales). La moderación económica no ha afectado de la misma manera a los diferentes sectores económicos. El hecho de que la construcción haya sufrido más duramente los efectos de la crisis económica explica un mayor descenso de los extracomunitarios en términos de ocupación.

De hecho, el 82,5 % del descenso de la afiliación entre los

extracomunitarios entre el primer trimestre de 2010 con respecto al de 2009 se explica por el descenso en la construcción. Así las nacionalidades que más afiliados han perdido son Ecuador, Marruecos y Colombia, los cuales, juntos, representan casi el 50 % de los descenso de la afiliación extranjera y el 72 % entre los extracomunitarios.

Por el mismo motivo, los hombres han sufrido también un mayor descenso en términos de afiliación. A pesar de todo, a diferencia de 2008, durante 2009 también se detecta un descenso de las mujeres ocupadas, tanto nacionales como extranjeras, que, por su concentración en actividades de servicios, más resguardadas de la crisis, ha permitido que, en conjunto, presenten descensos menos acusados.

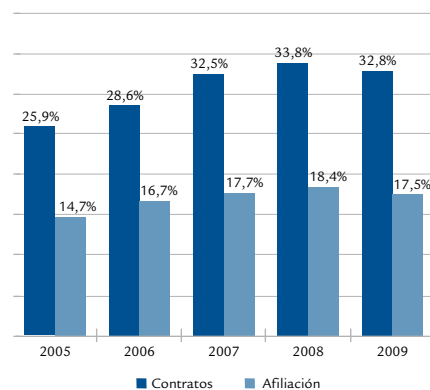
Por regímenes, se observa un descenso de la afiliación respecto de 2008, sobre todo en el régimen general y en el de autónomos, mientras que los regímenes especiales presentan un incremento, más acentuado en el caso de los extranjeros no comunitarios: los trabajadores del régimen especial agrario se incrementan en un 16,4 %; los del régimen del mar, un 6,6 %, y los del hogar, un 1,9 %.

De la misma manera la contratación de albañiles y peones de la construcción entre los extranjeros no comunitarios ha sufrido un descenso de más del 40 % respecto de 2008. Otras ocupaciones como peones agrícolas, peones de obras públicas y mantenimiento o auxiliares de enfermería muestran una evolución positiva. Este trasvase hacia otras ocupaciones o a los regímenes especiales responde a la necesidad de ocuparse en sectores diferentes a la construcción, aunque, como se ve, en ocupaciones de baja calificación, por lo que continúa esta marcada segregación vertical en el caso de los extracomunitarios. Entre los extranjeros comunitarios que, como se ha dicho, son los que menos han sufrido el descenso de la contratación, se observa un despunte en las ocupaciones de animadores comunitarios, azafatas del suelo, telefonistas y auxiliares administrativos sin tareas de atención al público.

Un 22 % de la nueva contratación entre los extranjeros no comunitarios se corresponde a personas que, o bien no tienen estudios, o que solamente han alcanzado estudios de educación primaria. Este porcentaje, comparado con los extranjeros de la UE-27 y los españoles, es más elevado. Así pues parece que buena parte de la inmigración laboral de las Balears presenta un perfil formativo más bien bajo.

Después de años de crecimiento, en 2009 baja el peso de los extranjeros ocupados sobre el total de población ocupada, como también el peso de la contratación

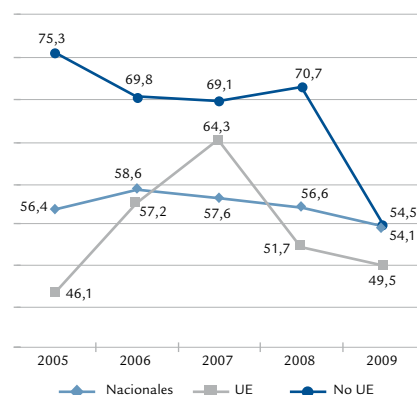
Porcentaje de la contratación de trabajadores extranjeros sobre el total de contratos y porcentaje de los trabajadores extranjeros afiliados a la Seguridad Social en las Illes Balears (2005-2009)

Fuente: OTIB a partir de datos de TGSS y SOIB

Se ha producido un descenso en la tasa de ocupación en todas las nacionalidades, pero sobre todo entre los extranjeros no comunitarios

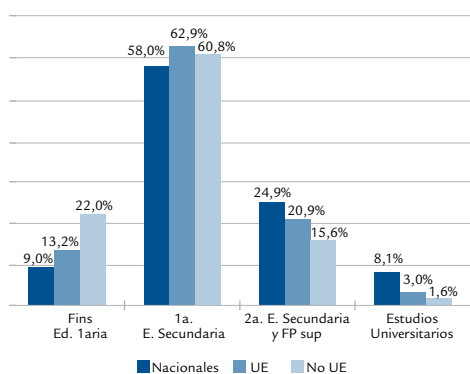
Evolución de la tasa de ocupación para grandes grupos de nacionalidades en las Illes Balears (2005-2009)

Fuente: OTIB a partir de datos del INE-EPA.

El perfil de los extranjeros, sobre todo de los no comunitarios, se corresponde con un nivel de estudios inferior a los de los trabajadores nacionales

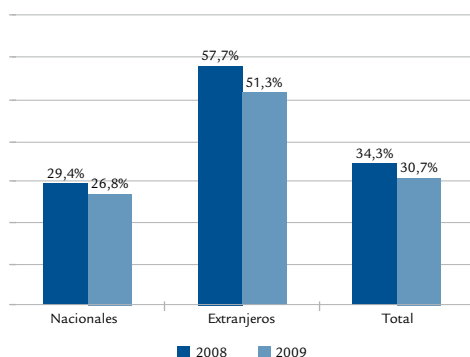
Porcentaje de nuevas contrataciones por nivel de estudios y grandes grupos de nacionalidades en las Illes Balears (2009)

Fuente: OTIB a partir de datos del SOIB

Más de la mitad de los trabajadores extranjeros de alta en la Seguridad Social tienen un contrato temporal

Porcentaje de afiliados con contrato temporal entre los nacionales y los extranjeros en las Illes Balears (2008-2009)

Fuente: OTIB a partir de datos de TGSS

En todo caso, el mercado de trabajo se encuentra en una situación de segmentación, tanto por la diferente distribución sectorial que se da entre los colectivos nacionales y los de dentro y fuera de la UE-27, como por la segmentación en lugares de trabajo de mayor o menor calidad, que se corresponden a un mayor nivel de calificación, de responsabilidad y se traducen en mayores salarios.

Condiciones laborales

Más de la mitad de los trabajadores de alta en la Seguridad Social de nacionalidad extranjera en las Balears tienen un contrato temporal, ante un 27 %, en el caso de los nacionales. A pesar de ello, se observa un descenso del peso de los trabajadores con contrato temporal sobre el total de ocupados.

En relación a esta mayor temporalidad, la rotación laboral también afecta de forma más acentuada a los extranjeros no comunitarios, mientras que los comunitarios presentan menor rotación que los trabajadores de nacionalidad española. Así, un 13,9 % de los extranjeros extracomunitarios registraron tres o más contratos durante 2009; en el caso de los trabajadores nacionales este porcentaje fue del 12,7 %, y en el caso de los comunitarios, del 8,1 %.

Por otra parte y siguiendo con las condiciones de trabajo, la cifra de accidentes laborales con baja en las Illes Balears durante el año 2009 ha sido de 17.868, un 27,2 % menos que el año anterior. De estos accidentes, 3.186 los han sufrido trabajadores extranjeros, lo que representa un 17,8 % del total. De hecho, se han reducido más los accidentes entre los extranjeros extracomunitarios (-42,4 %) y los trabajadores nacionales (-39,9 %), que entre los extranjeros procedentes de la UE-27 (-31,5 %).

El hecho de que la actividad en el sector de la construcción se haya reducido notablemente puede explicar este mayor descenso de la siniestralidad entre los extranjeros extracomunitarios.

El índice de incidencia⁵ también presenta un mayor descenso entre el colectivo extranjero y, si la diferencia entre extranjeros y nacionales era en 2008 de 20 puntos, y eran los extranjeros los que presentaban una mayor incidencia, en 2009 esta diferencia se reduce a 6 puntos.

Por sectores de actividad, los trabajadores extranjeros presentan una mayor incidencia en la industria, mientras que los nacionales lo hacen en el sector de la construcción.

Con respecto a los salarios, los datos de la última encuesta anual de estructura salarial⁶ publicada, correspondiente a 2008, señala que el salario bruto anual de los trabajadores extranjeros era de 14.424 euros, salario un 32,5 % inferior al de los trabajadores nacionales. Estas diferencias se acentúan cuando se desagregan por sexo. Así, los hombres nacionales ganaron en 2008 un 36,6 % más que los extranjeros; mientras que en el caso de las mujeres la diferencia fue menor, de un 26,8 %.

Gran parte de estas diferencias de salarios son consecuencia de las características de los lugares de trabajo que ocupan los trabajadores extranjeros. Así, se ha visto que en muchos casos los trabajadores extranjeros tienen menos antigüedad en el trabajo, los lugares que ocupan requieren menor nivel de calificación, la contratación temporal y la rotación son más intensas y es mayor la concentración en ocupaciones o actividades con una menor remuneración, como la construcción.

Desempleo

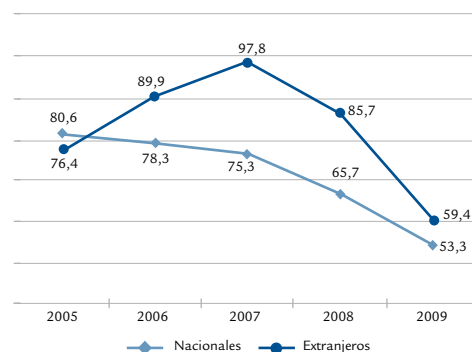
El peso de los extranjeros en desempleo ha pasado del 16,8 % al 27,3 % entre los años 2005 y 2009, y las Balears se sitúan, una vez más, como la comunidad autónoma con el porcentaje más elevado de extranjeros sobre el total de personas en desempleo.

Por islas, las Pitiüses son las islas con un mayor porcentaje de parados extranjeros sobre el total de personas en desempleo: Formentera (41,5 %) y Eivissa (33,7 %). Le siguen Mallorca (26,4 %) y Menorca (25,8 %).

Con respecto a 2008, el desempleo se ha incrementado más entre los extranjeros que entre los nacionales, circunstancia que se produce desde 2005. A diferencia de 2008, el incremento relativo ha sido superior entre los comunitarios que no entre los no comunitarios, que ya en 2008 tuvieron fuertes subidas, a partir de la crisis iniciada en el sector de la construcción. El hecho de que el desempleo haya subido también en el sector de servicios en 2009 puede explicar este mayor incremento entre los extranjeros comunitarios.

En 2009 ha descendido la siniestralidad laboral, acentuada en el caso de los trabajadores extranjeros

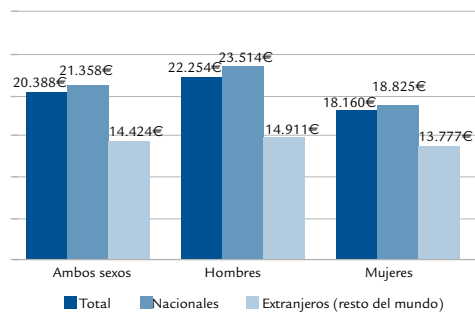
Evolución del índice de incidencia de los accidentes laborales (trabajadores nacionales y extranjeros) en las Balears (2005-2009)

Fuente: OTIB (datos de la Consejería de Trabajo y Formación y TGSS)

Los trabajadores extranjeros reciben, de media, un salario un 38 % inferior al de los nacionales

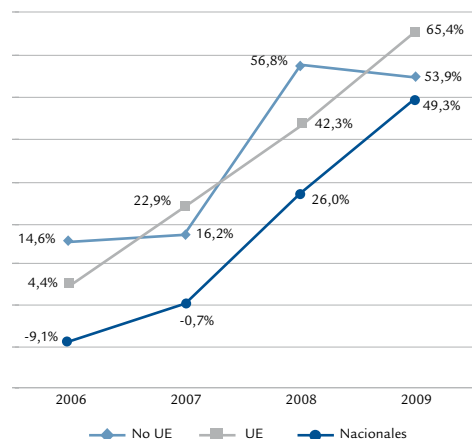
Salario medio anual en euros en las Balears por sexo, nacionales y extranjeros (2008)

Fuente: OTIB (datos de la Encuesta anual de estructura salarial, INE 2008)

En 2009, a diferencia de 2008, se produce un mayor incremento relativo del desempleo entre los extranjeros comunitarios

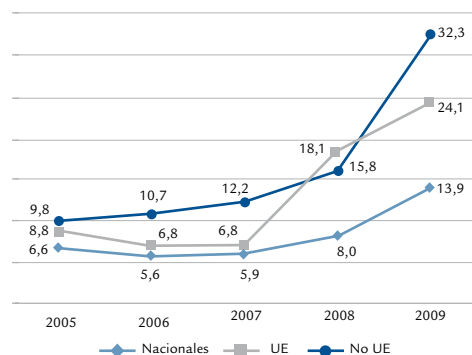
Variación relativa interanual del desempleo registrado por grandes grupos de nacionalidades (2006-2009)

Fuente: OTIB a partir de datos del SOIB

La tasa de paro de los extranjeros se ha disparado y alcanza valores por encima del 30 % en el caso de los extracomunitarios

Evolución de la tasa de paro para grandes grupos de nacionalidades en las Illes Balears (2005-2009)

Fuente: OTIB a partir de datos de INE-EPA

Con respecto al aumento del desempleo durante 2009, los hombres han aumentado a un ritmo más acentuado que las mujeres y como ya pasaba en 2008 el perfil sociodemográfico se corresponde mayoritariamente con el de los trabajadores del sector de la construcción (hombres, menores de 45 años y extranjeros). El desempleo en el sector de la construcción ya había experimentado un fuerte aumento durante 2008; durante 2009 continúa incrementándose, pero se detecta también un despunte en la industria y en actividades del sector de servicios, como el comercio.

Por nacionalidades, los incrementos relativos más acentuados del desempleo se encuentran entre los rumanos (134,3 %) y los búlgaros (130,4 %). En cambio, en términos absolutos son los ciudadanos de Marruecos (+1.378) y Ecuador (+775) los que aportan más personas a las listas de desempleo y suponen un 45,6 % del incremento interanual del desempleo entre los no comunitarios. Asimismo, los incrementos de Rumania (+547) y Bulgaria (+462) representan el 37,3 % del total del crecimiento del desempleo entre los extranjeros de la UE-27.

La tasa de paro ha alcanzado el 18,1% en las Balears durante 2009: el 14 %, en el caso de los españoles, el 24 %, de los extranjeros comunitarios y el 32,3 %, en el caso de los extracomunitarios.

Un nuevo elemento que hay que destacar es el hecho de que los extranjeros han aumentado notablemente en el grupo de los parados de larga duración. Si en 2008 había 264 personas de nacionalidad extracomunitaria en situación de desempleo de larga duración, en 2009 esta cifra se incrementa hasta las 1.103 personas. Este hecho reafirma la idea de la mayor vulnerabilidad de este colectivo y el riesgo que tienen de caer en situaciones de exclusión social.

De todas formas, el colectivo de personas extranjeras presenta un mayor índice de ocupabilidad⁷ que el de los españoles, sobre todo entre los extracomunitarios. Esto se explica por una mayor disponibilidad a la movilidad territorial y el menor peso de las demandas superiores a un año entre este colectivo, a pesar del aumento que se ha comentado. Hay que tener presente que en la mayoría de casos los extranjeros se ven en la obligación de renovar los permisos de trabajo o de residencia y, ante esta circunstancia, tienen más necesidad de encontrar trabajo.

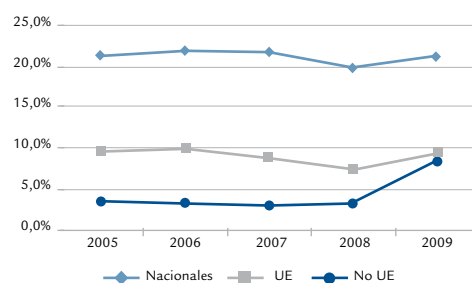
Otra característica importante de las personas desempleadas, además de la disponibilidad para trabajar, es la capacidad de recolocarse en otros sectores económicos, vista la crisis por la que atraviesa el sector de la construcción y la concentración de extranjeros que se produce en este sector. Para poder analizar la movilidad intersectorial de los individuos, se compara el grupo de actividad económica en la que trabajaba el individuo justo cuando quedó desocupado con el grupo de actividad en la que consigue otra contratación. Los resultados son que más de la mitad de los individuos, un 58,6 % durante 2009 encontró trabajo en el mismo sector de actividad en la que ya trabajaba antes de estar desocupado. Este porcentaje de no movilidad es más elevado en el caso de los extranjeros, tanto en los de la UE-27 (61,7 %), como en los de fuera de la UE-27 (63,8 %). Además, en las actividades económicas donde se encuentran mayoritariamente concentrados los extranjeros está allí donde menos movilidad intersectorial se produce: hostelería y construcción.

Políticas activas

En este contexto de crisis económica, el pasado mes de julio de 2009 el Gobierno de las Illes Balears firmó el Plan de Ocupación de las Illes Balears (POIB) 2009-2011 con los principales agentes económicos y sociales de la comunidad para desplegar un conjunto de políticas activas para afrontar la mala coyuntura económica y laboral. Una de las áreas de actuación estratégica del POIB es la de los servicios de orientación del SOIB. Se puede destacar que el número de personas atendidas⁸ durante 2009 fue de 23.068 personas, lo que globalmente supone un incremento del 64 % sobre el año 2008, directamente relacionable con el aumento sufrido por el total de demandados en busca de trabajo. Si bien una mayoría era de nacionalidad española (70 %), el peso del grupo de extranjeros sube considerablemente al 23 %, desde el 18 % de 2008.

Se observa una mayor incidencia del desempleo de larga duración entre el colectivo de personas en desempleo extranjeras, que hasta ahora había sido muy baja

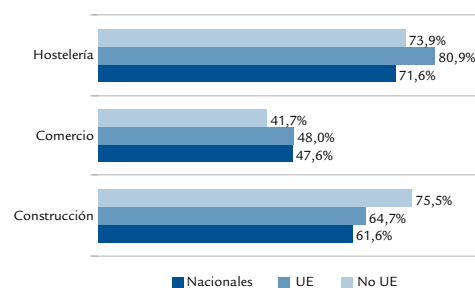
Porcentaje de desempleo de larga duración sobre el total de personas en desempleo por grandes grupos de nacionalidades en las Illes Balears (2005-2009)

Fuente: OTIB a partir de datos del SOIB

La movilidad intersectorial es menor entre el colectivo extranjero, sobre todo entre los parados que trabajaban en la hostelería y la construcción

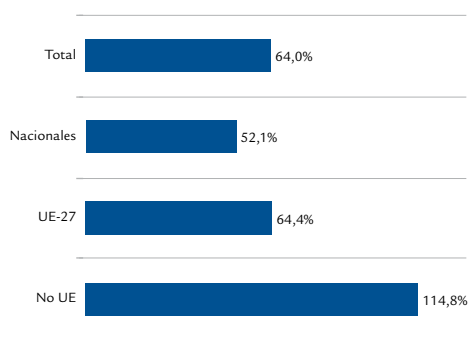
Porcentaje de no movilidad sectorial entre las personas con contrato que provienen de la situación de desempleo para grandes grupos de nacionalidades en las Illes Balears (2009)

Fuente: OTIB a partir de datos del SOIB

Se ha incrementado de forma acentuada el número de personas atendidas en los servicios de orientación laboral del SOIB, sobre todo entre el colectivo de extranjeros

Variación del número de personas atendidas en los servicios de orientación laboral del SOIB según los grandes grupos de nacionalidades (2008-2009)

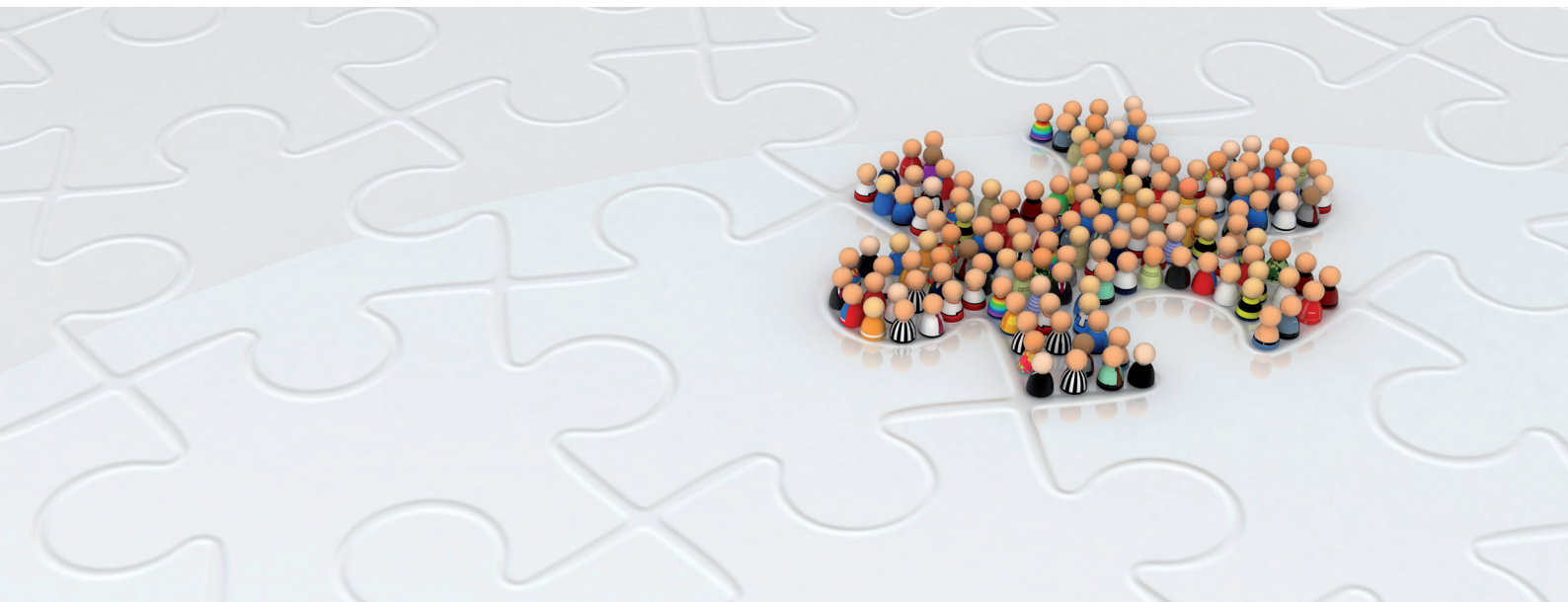
Fuente: OTIB a partir de datos del SOIB

Por otra parte, el POIB 2009-2011 también considera la formación como un elemento estratégico para impulsar la competitividad de las empresas de las islas y para aumentar la ocupación de las personas, tanto desempleadas como ocupadas; para adaptar la oferta de formación profesional para la ocupación a las demandas del mercado de trabajo y a las necesidades de desarrollo personal de los trabajadores.

De esta manera, el conjunto de alumnos formados el año 2009 alcanzó la cifra de 24.972 personas, y es un 8 % superior a la de 2008. Hay que destacar el aumento de la participación de alumnos de las islas menores sobre 2008 (Menorca, un 24 % y Eivissa, un 27 %); el fuerte incremento en la cifra de hombres (que sube un 36 %), y en la asistencia de los mayores de 45 años (un 42 %). Los alumnos extranjeros se han incrementado en un 9 % frente al 8 %, en el caso de los nacionales.

Notas

- ¹ En las cifras del 1 de enero de 2006 se produjeron, por primera vez, las salidas del país de extranjeros no registradas hasta este año, como consecuencia de la aplicación del procedimiento de caducidad de las inscripciones padronales de los extranjeros no comunitarios sin autorización de residencia permanente que no sean renovadas cada dos años, establecido en virtud de la modificación del artículo 16 de la Ley 7/1985, Reguladora de las Bases del Régimen Local, por la Ley Orgánica 14/2003, de 20 de noviembre.
- ² El Registro Central de Extranjería de la Dirección General de Policía contabiliza las autorizaciones de residencia y de trabajo. Se recogen en los anuarios estadísticos de inmigración publicados por la Secretaría de Estado de Inmigración. Para más información, ved la sección “Fuentes de Información, notas metodológicas y normas jurídicas” publicada en la web: <<http://extranjeros.mtas.es/es/InformacionEstadistica/Anuarios/Anuario2008.html>>
- ³ Fuente: Análisis de la demanda atendida en determinados servicios sociales de Mallorca durante 2009: el impacto de la crisis económica sobre los colectivos más vulnerables. Observatorio Social de la Crisis, Informe del año 2009 y evolución 2007-2009.
- ⁴ El Programa de Retorno Voluntario (Real Decreto 1800/2008, de 3 de noviembre, por el que se desarrolla el Real Decreto Ley 4/2008, de 19 de septiembre, sobre el abono acumulado y la forma anticipada de la prestación contributiva por desempleo a trabajadores extranjeros no comunitarios que retornan voluntariamente a sus países de origen).
- ⁵ Número de accidentes laborales por cada 1.000 trabajadores con las contingencias cubiertas (incluye a todos los afiliados al régimen general, al régimen especial agrario, al régimen especial del mar y una parte del régimen de autónomos). En el caso del cálculo del índice de incidencia por nacionalidades, no se incluye la parte del régimen de autónomos, dado que no se dispone de esta información.
- ⁶ La Encuesta de estructura salarial del INE es la única fuente disponible para analizar las diferencias salariales según la nacionalidad de los trabajadores de las islas. Tiene periodicidad anual y la última es la del año 2008.
- ⁷ El índice de ocupación de las personas desempleadas manifiesta la mayor o menor posibilidad que tiene un colectivo para encontrar un trabajo. Se elabora combinando cinco variables: si el ámbito de investigación de ocupación está limitado al municipio de residencia; si la duración de la demanda de ocupación es superior a un año; si se demanda trabajo a menos de tres ocupaciones diferentes; si la persona desocupada es o no perceptora del subsidio de desempleo para mayores de 52 años, y si es beneficiaria de la renta activa de inserción. Si se dan las cinco condiciones o sólo las dos últimas, se considera que el grado de ocupación es muy bajo. Se entiende que es bajo cuando se cumplen dos de las tres primeras condiciones; medio, cuándo sólo se cumple uno de los tres primeros requisitos, y alta, cuando no se cumple ninguno de los requisitos.
- ⁸ Los datos incluyen a todas las personas físicas atendidas por los servicios de orientación laboral del SOIB en diferentes tipos de servicios: orientación e información laboral, tutorías individuales, atención personalizada, información profesional, asesoramiento para el autoempleo, talleres de entrevista, aspectos personales, etc.

Invertim en el seu futur

Cofinanciado por:

UNIÓN EUROPEA
FONDO SOCIAL EUROPEO

Govern de les Illes Balears
Conselleria de Turisme i Treball